V Erba amos. Hiero. Ca.I Amos nō ad hierl'm ſ ad iſrl' in ſamaria ꝓphat: qḋ appet ex eo qḋ ſcriptū ē. Miſit amaſias ſacerdoſ bethel: ad hieroboam regez iſrl' dicēs: Rebellauit ꝯ te amos in medio dom⁹ iſrael. Et p⁹ paulu lū dixit amaſias ad amos: Q vidēs fuge i t̄ram iuda: ⁊ ibi ꝓphetabis: ⁊ i bethel non adijcies: qꝛ ſāctificatio reg'l et dom⁹ regni ē. Cui reſpōdit amos: Nō enī ſū ꝓpħa: nec ꝓphe fili⁹: ſ opilio: ruboꝝ moꝛos diſtiguēs: tulitq; me dn̄s cu₃ ſeq̄rer gregem ⁊ dixit: Uade ⁊ ꝓpheta ad populū meū iſrl'. Hiero. Ocias impe riū vl' foꝛtitudo dn̄i. Hieroboa₃ iudicatio: vel cā ꝑpl'i: vel diuiſio ꝑpl'i: vel moꝛa vl' tpalitas. Thecue clāgens tuba: amos auulſus. Tpe ergo q̄ ppl's auulſus a domino erat: vl' a regno dauid: amos ſic clāgēs tuba: cecinit ſuper iſrl': q̄ quondā erat rectiſſimus deo: dū ocias regnaret i iudea i q̄ ꝓpt̄ templū ⁊ ſācta ſāctoꝝ manebat foꝛtitudo dn̄i: ⁊ regebat ꝯfitētē populū. Sz hieroboam q̄ fuit cā diuiſionis ꝑpl'i: regnat i iſrl' idolis ſuiēte. Ocias idē ē q̄ ⁊ açarias: q̄ i debitu₃ ſacerdotiu₃ ſibi vēdicās: ꝑcuſſ⁹ ē lepꝛa i frōte: ſ ⁊ t̄remot⁹ fact⁹ ē magn⁹ ꝑ totam hierl'₃. Hieroboam ꝟo fuit pronepos iehu: cui iehu dn̄s ꝓmiſerat ꝙ vſq; ad q̄rtam generationē ex ſemīe ei⁹ eēnt reges ſuper iſrl': ⁊ i h̄ hieroboā ꝓmiſſio illa completa eſt. b Dn̄s de. Naturale ē vt oēs q̄ volūt rem rei cōꝑare: ex eis rebus ſumant cōꝑatiōes q̄s ſunt exꝑti: ⁊ in q̄b⁹ nutriti. Uerbi grā. Nauta ſuos inimicos ventis: dānū naufragio triſticiā tēpeſtati: leticiam ꝟo ⁊ ꝓſperitatē placidiſſime

a A cultu dei. iij. Reg'l. xij. b Et a reg. da. iiij. Reg'l. xvij. c Diſtat a beth. ad meridianā₃ plagā: ſic dic̄ Hiero. d In q̄b⁹ cāpis. Nihil oīno frugū gignit humo exſite: Arida atq; arenoſa. iſta l'r̄a ſatis plana ē: ſ qꝛ cōloꝛ l'r̄a ē: Humi aride atq; arenoſe ipi⁹ expoſitiōi inſiſtēdū ē. Pōt āt exponi dupliciṫ. pōt enī dici ꝙ iſti genitiui cōſtruunt cū h̄ qḋ dico cāpis ex vi demōſtratiōis eſſentie ſic: In q̄b⁹ cāpis. e Humi aride ⁊c̄. i. humū aridā ⁊ arenoſā habētib⁹. i. q̄ h̄nt humum aridā ⁊ arenoſā. f Nihil oīno ⁊c̄. ſic d̄r magne ꝟtut' vir. i. h̄ns magnā ꝟtutē: egregie pulchꝛitudis mulier. i. habēs egregiā pulchꝛitudinē: ⁊ extreme turpitudis aīal. i. h̄ns extremā turpitudinē: m'l'ta talia exēpla ponit Priſcian⁹ in minoꝛi volumīe circa ꝑncipiū ſcd̄i libꝛi. Aliṫ exponiṫ iſta l'r̄a: vt h̄ qḋ dico humi ponaṫ adūbialiṫ. Dicit Priſci. i. xv. maioꝛis volumīs. Sciendū ꝙ ꝓꝑꝛia ciuitatū noīa ſi ꝑme vel ſecūde ſint declinatiōis: genitiuo caſu ꝓ aduerbio i loco accipiunt: vt rome ſu₃: tarenti ſum. accuſatiuo ꝟo ad locū cuiuſcūq; declinatiōis: vt romā eo: vel tarētū: vel carthaginē vel athenas: ablatiuo de loco vel ꝑ locū: vt roma exeo: tarēto trāſeo. ſi ſint tertie: ablatiuo tā i loco q̄₃ d̄ loco vl' ꝑ locū: vt carthagine ſū: carthagine venio: carthagine trāſeo. Idē etiā in ſꝑ pluralibus inueniṫ: vt athenis ſū: athenis venio: athenis trāſeo. ⁊ pauc' inṫpoſit' ſubdit: Inueniūṫ ⁊ q̄dā appellatiua ſupꝛadictā regulā ſuantia: vt militie tiā tia. domi mū mo. humi mū mo. Itē nota ꝙ q̄n nomen poniṫ ꝓ aduerbio: adūdiū ē ſm q̄d: qꝛ abſolute teneṫ. nomē āt ſimpliciter. vñ p̄nt ei iūgi adiectiua vl' alia ſubſtātiua noīa i ꝯfoꝛmitate accidētiū: ſic ptz h̄: ⁊ i Ouidio epl'aꝝ i ſcd̄a epl'a ſcribiṫ: Atq; aliq̄s iā nūc doctas eat inq̄t athenas. Cōſtruam⁹ itaq; literā: In q̄b⁹ cāpis: Nihil oīno fru. gigniṫ hu. ari. atq; arenoſe. i. i humo arida atq; arenoſa. Item ꝑ exēpla. Priſci. ſ. poſita ptz ꝙ noīa adūbialiṫ poſita q̄nq; ponūṫ cū ꝟbis ſignificātib⁹ motū: q̄nq; cū ſignificātib⁹ q̄etē. Itē oñdiṫ ꝑ exempla Ouidij dicētis in. iij. metamoꝛph. Spargit humi iuſſos moꝛtalia ſemīa dētes. Itē i eodē: Spectat humi poſit⁹ geminū ceu lumīa ſid⁹. Itē i doctrīali ſcribiṫ: Rothomagi ſtudeas vl' rome deīde moꝛeris. Militie tū atq; domi reſideb humiq;. Itē Grecism⁹ dic̄ ſic: Rome rothomagi vernone moꝛatur athenis. Romā rothomagū ꝟnonē tēdit athenas. Roma rothomago ꝟnone redibat athenis. Rure moꝛaṫ humi militieq; domi. Rus tendebat humū militiāq; domū. Rure redibat humo militiaq; domo. Dicūt āt grāmatici ꝙ iſta q̄tuoꝛ appellatiua ſequūṫ reg'las ꝓꝑꝛioꝝ noīu₃: qꝛ ſunt appꝛopꝛiata ad neceſſaria ſaluatiōis vite hūane: duo ad defenſionē extrinſecā. dom⁹ enī defendit a pluuia ⁊ grādine: militia ab hoſtib⁹: ⁊ alia duo q̄ ad defenſionē itrinſecā. ſ. rus qḋ neceſſariū ē ad culturā: vt inde homo alaṫ: ⁊ hum⁹. i. terra humida ⁊ graminoſa vt iumēta paſcāṫ. g Hūc abla. de nu. h habeṫ. j. vij. h Quē amaſias: ſacerdos bethel. de quo legiṫ infra. vij.

Explicit qualiſcūq; expoſitio iſtius ꝓlogi.

raruū apḋ latios non habeṫ: ⁊ ille foꝛt' vl' robuſt⁹: h̄ ꝟo auulſus interp̄taṫ: qꝛ loq̄ṫ cōtra decē trib⁹ que per idolatriā a cultu dei et a regno dauid erāt auulſe. Fuit āt cognatio eius ex oppido thecue: qḋ ſex miliarib⁹ diſtat a bethleē: curā gerēs pecoꝝ i latitudīe campoꝝ q̄ ſūt ꝓximi oppido thecue: in q̄b⁹ humi aride atq; arenoſe: nihil oīno frugū gigniṫ: ſ₃ vberrimis paſcuis abūdāt: et ideo cūcta ſunt plena paſtoꝛib⁹: ⁊ ſterilitas t̄re cōpenſaṫ pecoꝝ multitudine. Ex h̄ numero paſtoꝝ fuit amos imperit⁹ ſermōe: ſ₃ plen⁹ ſciētia. Prophetauit aūt eiſdē tꝑib⁹ q̄b⁹ iohel: naum: ionas: oſee: eſaias: Sz aliquātulū exoꝛſus ē ꝓpħare añq; eſaias. Narie aūt ꝯ decem trib⁹ locut⁹ ē: iterſerēs pauca de duab⁹. Hūc ablatū d̄ numero paſtoꝝ: miſit dn̄s vt i ſamaria ꝓpheraret: quē amaſias ſacerdos frequēter plag'l afflixit: tādē fili⁹ ei⁹ ocias vecte ꝑ tꝑa trāſfixit. Poſt h̄ ſemiuiu⁹ i terrā ſuā euect⁹ poſt aliq̄t dies doloꝛe vulner' expirauit: ſepultuſq; ē cū p̄rib⁹ ſuis.

Incipit amos propheta.

V Erba amos Ca. I q̄ fuit in paſtoꝛalibuſ thecue: q̄ vidit ſuꝑ iſrl' in dieb⁹ ocie reg' iuda: et in dieb⁹ hieroboā filij ioas regis iſrl' antē duos annos terremot⁹. Et dixit† Dn̄s d̄ ſion rugiet: ⁊ de

ſ ſabaudis locis. a ſ illo viſu q̄ ꝓphete vidēdentes dicunṫ q̄ qḋ ꝓphetabāt ꝑ ſpiritūſāctū intelligebant. a ſ decē tribus. a ſ priuſq; lepꝛa ꝑcuteret ozias. ſ. i. priuſq; captiuitas oīa cōcuteret q̄ duob⁹ ānis duplicē oſtēdit anguſtiā decē tribuū ⁊ duaꝝ: vt agētes ſi vellēt pniā₃: motū terre de cetero non ſentirent. ſ amos.

Incipit poſtilla fratris Nicolai de lyra ſup Amos prophetam.

V Erba amos. Hec ꝓpħia q̄ tertio loco Ca. I poniṫ i duas ꝑtes diuidiṫ. in ꝓemiū: ⁊ tractatū: q̄ icipit ibi: Et dixit: In ꝑma ꝑte ꝑmo notificaṫ auctoꝛ ex noīe. cū d̄r: Uerba amos. ⁊ iſte ē ali⁹ ab illo q̄ fuit p̄r Eſaie: l₃ vterq; fuerit ꝓpheta. Ille enī fuit nobilis ⁊ de genere regio. h̄ āt ruſtican⁹. Ille etiā ſcribiṫ i hebꝛeo ꝑ l'r̄am aleph i ꝑncipio et ſadik in fine. iſte ꝟo ꝑ l'r̄a₃ eyn i ꝑncipio ⁊ ſamech i fine: ꝓpter qḋ ille robuſt⁹: h̄ auulſus iterp̄taṫ. Notificaṫ etiā ex officio. cū d̄r: k Qui fuit i paſ. thecue. ē aūt thecua territoꝛiū ſegetib⁹ ineptū: ſunt tñ ibi paſcua aīaliū fecūda. ſcd̄o oñdiṫ q̄b⁹ ꝓphetauerit. cū d̄r: l Que vi. ſu. iſrl'. i. ſuꝑ regnū decē tribuū: ꝯ illō principaliter ꝓphetauit. ſecūdario tñ ꝯ plura alia regna: vt videbiṫ. tertio oñdiṫ tꝑs i q̄ ꝓpħauit. ⁊ ꝑmo i generali. cū d̄r: m In dieb⁹ ocie ⁊c̄. iſti enī ſil' regnauerūt ꝑtialiter tñ: qꝛ vltima ꝑs regni hieroboā ⁊ ꝑma regni ocie ſimul ꝯcurrerūt: vt ptz. iiij. Reg. xv. ocias tñ ibi nomiaṫ açarias: qꝛ fuit binomi⁹. ſcd̄o in ſpeciali. cū d̄r: n Añ duos an. ter. ocias enī rex iuda i ſuꝑbiā elat⁹ voluit offerre thymiama i tēplo dn̄i ſuꝑ altare incenſi. ⁊ tunc a dn̄o fuit lepꝛa ꝑcuſſus: ⁊ fuit etiā tūc terremot⁹ ad oſtēdēdū iram dei ꝯtra ipm̄. de q̄ terremotu diceṫ pleni⁹ Zach. xiiij. Amos ꝟo cepit ꝓpħare ꝑ duos annos añ. o Et dixit: Hic icipit tractat⁹: in q̄ Amos ꝑmo ꝓphetat ꝯ plura regna in generali. ſcd̄o magis i ſpeciali. ibi: Hec dic̄. Circa ꝑmū d̄r: Et dixit. ſ. amos a deo iſpirat⁹. p Dn̄s d̄ ſio. iram enī dn̄i ꝯtra regna in ſequentib⁹ expꝛeſſa deſignat metaphoꝛice ꝑ rugitū leonis q̄ eſt terribilis. ⁊ dicit: q De ſion. eo ꝙ ibi in templo erat ꝓpiciatoꝛiū: quod erat quaſi ſedes dei: vt dictu₃ fuit Exo. xxv. ⁊ videbatur prophete imaginarie ꝙ vox dei loquentis

† Ple. Iohel. 3

H diſſime aure:equoꝛa cāpis aſſimilāt. Sic paſtoꝛes rugitui leonis ſuū timoꝛē ſimilāt:inimicos dicūt leones vrſos vel lupos. Sic iſte q̄ fuit paſtoꝛ pecoꝝ tīoꝛē dei rugitui cōparat leōis. De ſiō.ru.ꝛ.d.hie.d.v.ſ. vbi tēplū ꝛ religio dei nō de bethel vel dan:vbi erāt aurei vituli. Rugiet.i.timoꝛē ſuꝑ.x.tribꝰ incutiet:cōminans captiuitatem: ꝛ iō lugebūt.ſ.p.ꝛ exiccabit' ꝟtex.c.ꝑ h ſigt' t'ra.x.tribuū q̄ fertiliſſima erat:q̄ in ꝓxio ab aſſyrijs erat captiuāda ſub oſee vltio rege eoꝝ q̄ ſignificat' ꝑ verticē carmeli:q̄ abducto ſpecioſa.p. ꝑncipes ſeculi ꝛ potētes.x.tribuū luxerūt:qꝛ euacuata ē t'ra eoꝝ rege abducto. Allego. Cū deꝰ de ſpecula eccl'ie in q̄ eſt viſio pac'.per doctoꝛes veter' ꝛ no.te.dederit vocē tūc ſpecioſa paſtoꝝ:doctrina.ſ.hereticoꝝ q̄ videbatur pulchꝛa ꝛ pollicebat' ſciaꝫ vere circūciſiōis:lugebit ꝛ ſiccabit':ꝛ ipſi q̄ ꝓpt' ſimplicitatē greges vocant':ſubita ariditate marceſcēt. Specioſa.p.ſunt planicies cāpoꝝ:viriditas pꝛatorum:loca diuerſis herbis abūdātia. Carmeli duo ſūt mōtes:vnꝰ de q̄ fuit nabal carmeliteſ: alter in q̄ helias oꝛauit:ꝛ vterq; ē vberrimus paſcuis. a Suꝑ tri.ſ.d. Damaſcus metropolis in ſyria quā ꝯdidit ſuus abꝛae elyeçer ī cāpo vbi occiſus ē abel. Galaad ciuitas et regio eſt trās ioꝛdanē in ſoꝛte dimidie tribꝰ manaſſe. Tpe ꝟo q̄ Amos cepit ꝓphetare:açabel rex damaſci illā regionē intātū vaſtauit vt ſuꝑato achab rege iſrl' in ramoth galaad oēm regionē illā ad īſtar tribuloꝝ frumēta ī areis triturātiū ꝯtereret. Ideo a Damaſco īcipit: qꝛ q̄ tpe ꝓphetauerat Amos: açabel ꝗuit affligebat.x.tribꝰ. Allego. Pꝛimū pctm̄ mala cogitare:ſcd̄m ꝯſentire:tertiuꝫ ope īplere: q̄rtū nō penitere. Qui in tribꝰ poꝛibꝰ peccat: ſi penitet:ꝯuertit eū deꝰ ad vultū clemētie ſue: ſi vero nō penitet:auertit' ab eo vultꝰ clementie. b Eo ꝙ tritura. Hiero. Alia trāſlatio: eo ꝙ triturauerit in ſerris ferreis ꝑgnātes galaad.ꝑgnātes ſunt aīe q̄ nuꝑ ſūt ꝟbo dei fecūdate:q̄s heretici ab eccl'ia retrahūt:ꝛ ferreis dētibꝰ ſic eſcā cōmolūt. Puſilloꝝ ē eī ſcādalicari nō ꝑfectoꝝ. Allego. Galaad trāſlatio vel trāſmigratio teſtimonij:ꝛ ſignificat eos q̄ de eccleſia in hereſim trāſlati teſtimonia dei q̄ pꝛius accepant ad alienos termios trāſferūt: hos tales cōterūt heretici plauſtris ꝛ rot' ferreis ꝛ dentatis.de q̄bus dꝛ: Filij hoīm.d.e.a. ꝛ ſagitte. Ipi enī heretici nō ſolū cogitāt ꝛ faciunt mala:ſed etiā pꝛaua doctrina ſimplices decipiunt:ꝛ ſanguineꝫ eoꝝ bibunt. Damaſcꝰ enī potus ſanguinis īterpꝛetat'. Ab huiuſmodi peccatis dn̄s faciē auertit:vt qui veritatē diuini dogmatis nō vident auerſione diuine faciei:obꝛuantur tenebꝛis: ꝛ cū iſti nitant' alios decipe mittit dominus ignē in domū quā ipi vocant açabel.i.viſionem dei:ꝛ deuoꝛat in illis lignū ſtipulā:ꝛ etiā omnē domū.i.cōpoſitionē fraudis:eoꝝ inſuper ꝛ vectes.i.foꝛtiſſimas argutiōes dialectice artis eoꝝ. Quibus ꝯfractis diſperduntur habitatoꝛes de campo idoli.i.deſtruitur idolatria. Qua deſtructa:vilipendunt': qui in illa ſceptrū videbantur tenere:ꝛ captiuus ducetur ppl's excelſus et ſublimis q̄ erectus eſt in ſuꝑbiā:ꝛ ſibi celeſtia repꝛomittit:vt capiat' ꝛ trāſferatur in ſuā ſaluteꝫ. Pater açabelis vocatꝰ eſt benadab.b.hn̄s vltimā litterā:filius açabelis vocatꝰ eſt benadar ꝑ.r. Qui moꝛtuo açabele in ſyria regnātibus oçia ꝛ hieroboam:ſucceſſit prī in regnū:a quo vocati ſunt poſtea oēs reges aran.i.ſyrie ꝛ damaſci benadat:vt pharaones a pmo pharaone:ꝛ ceſares a ceſare. Minatur ergo ꝙ cōteret regiā domuꝫ açabelis:et filiū eius benedar. Legit' enim ꝙ theglathphalaſſar rex aſſyrioꝝ ſuperata egypto:veniēs depꝛedatus eſt decem tribus: ꝛ poſtea conuertit ſe ad ſyriam:ꝛ occidit raſin regem ſyrie.de quo in Eſaia legitur:Et populum ſyrie tranſduxit captiuum in cyrenen:que eſt in finibus vltimis egypti. c Super tribꝰ ſceleribus gaçe. Gaça metropolis ciuitas philiſtinoꝛum qui nunc paleſtini vocantur:ꝛ açotus ꝛ aſcalon ꝛ accharon:ꝛ geth que hic nō memoratur.captiuitatem ꝑfectam.i.integram dicit tranſlatam ab eis ī idumeam:quia quoſcūq; de decem tribubus poterant cōpꝛehendere vendebant idumeis in ſeruos ꝛ ancillas. Ideo minatur eis ignem captiuitatis qui omnia deuoꝛet. Quia legimus quinq; ciuitates philiſtinoꝛum que pꝛopter arce iniuriam percuſſe ſunt plagis.poſt gaçam tranſit ad açotum et aſcalonem. Aſcalon antiquitus vocabat' phi liſtijm.

a ſ flebunt maioꝛes in populo:qꝛ cōtereretur ꝛ ca priuabitur rex oſee iſrael.

hierl'm dabit vocē ſuā. Et luxerūt a ſpecioſa paſtoꝛū: ꝛ exiccatus eſt b

a ſ ſcia circūciſiōis. b ſ ſi azahel ꝛ ppl's eiꝰ ſemel ꝛ bis tm̄modo pplm meū eſſet ꝑſecutꝰ foꝛſitā parcerē illi:ſed qꝛ diu expectaui ad pniam vt conuerſus reciperet ſanitatē:ꝛ ecōtra ipe abuſus mea patientia:tertio ꝛ q̄rto afflixit cogoꝛ mutare ſentētiā vt plagis coꝛripiam delinquentes.

vertex carmeli. Hec dic̄ dominꝰ. c

a Super tribꝰ ſceleribus damaſci: d

a ſ ab inſania ad miſericoꝛdiā.

ꝛ ſuper quattuoꝛ nō cōuertā eū: e †

a ſ .i.cōtriuerit galaad ſic rot' ſubt' ferrat' et dētatis excutiunt' frumēta in areis ꝛ cōterit' ſtipula in cibū iumētoꝝ:ꝓpter feni ſterilitatem.

b eo ꝙ triturauerūt in plauſtris fer f+

a ſ ideo. b ſ captiuitatis.

reis galaad. Et mittā ignē in † g+

a ſ ſuper regiam ſtirpem eius. b ſ illa captiuitas filiū azahelis benadab cū domo ſua.

domum açabel:ꝛ deuoꝛabit do

a ſ oēm ſyrioꝝ foꝛtitudineꝫ q̄ olim velut oſtio et vectibꝰ aduerſarioꝝ impetus ſummouebant.

mos benadab. Et cōterā vectem h+

damaſci: ꝛ diſperdam habitato i+

a ſ .i.de damaſco q̄ ſita eſt in plano ꝛ plena idol'. b ſ ſubaudis conteram.

res de campo idoli:et tenentem k+

ſceptrum de domo voluptatis: l+

a ſ a theglathphalaſſar. b ſ .i.ſublimis.

et tranſferetur populus ſyrie cy m†

renen dicit dominus. Hec di n

a ſ qꝛ nō ſufficit vobis ꝙ ſemel ꝛ bis ꝑſecuti eſtis meū populū:ſed ſepe hoc feciſtis:nō cōuertā vultum clementie ad vos:ſed venientibus aſſyrijs vt' nabuchodonoſoꝛ mittā ignē captiuitat' in murū gaze,qui deuoꝛabit domos eius.

c cit dominus:† Super tribus ſce o†

loquētis ad ſe ex illo loco ꝓcederet vſq; ad eū. a Et lu.ſpe.pa.i.habitatiōes ꝛ maneria pploꝝ ꝛ regnoꝝ infra ſcriptoꝝ. b Et exic.ē ver.car.i.cito deficiet ptās cuiuſlibet regni:ſic enī ſonat trāſlatio chaldaica:ꝛ iō nō ē hic ꝓphetia de ſterilitate futura ꝑ nimiā ſiccitatē: vt credūt aliq̄:ſꝫ ē locutio methaphoꝛica:ad deſignādū deſolationē regnoꝝ infra ſcꝑtoꝝ. c Hec dicit. Hic ꝯnter ꝓphetiçat magl' in ſpeciali:et pꝛio ꝯ̄ extraneos.ſcd̄o ꝯ̄ iudeos.ſe.ca.ibi:Hec dicit dn̄s ſuper tribꝰ ſceleribꝰ iuda. Pꝛima diuidit' in ſex ptes ſm̄ ſex regna ꝯ̄ q̄ ꝓphetiçat: et patebūt ꝑtes ꝓſeq̄ndo. In pꝛima ꝑte ꝓphetiçat ꝯtra regnū ſyrie dicēs: d Suꝑ tri.ſcele. damaſci.i.ſyrie:eo ꝙ damaſcꝰ erat metropol' illiꝰ regni:ſm̄ ꝙ dꝛ Eſa.vij. Caput ſyrie damaſcꝰ. e Et ſuꝑ q̄.nō con. Hic dicūt hebꝛei ꝙ ſi hō peccauerit bis vl' ter eodē genere pcti:remiſſibile ē:ſꝫ ñ ſi q̄ter: ꝛ ſi intelligāt de irremiſſibilitate ſimpl'r:h ē erroneū ꝛ ꝯtra ſcripturā:ſic ptꝫ.iiij. Reg'.de manaſſe rege:q̄ nō ſoluꝫ quat' ſed pluries pctm̄ idolatrie et homicidij incurrit:ꝛ tn̄ final'r veniaꝫ obtinuit:ꝛ alia plura exēpla poſſent adduci de ſcriptura.ſi aūt ītelligat' irremiſſibile.i.de difficili remiſſibile ſic verꝝ ē. Iſta tn̄ difficultas ñ eſt ex ꝑte diuine potētie: ſꝫ ex ꝑte pctōꝛis qui ex eo ꝙ totiēs reiterat pctm̄ reddit ſe dei miſericoꝛdia īdignū:ſine q̄ nō pt a pctō reſurgere:ſm̄ ꝙ dꝛ Oſee.xiij. Perditio tua ex te iſrael:tm̄mō ex me auxiliū tuū. Per talē vero modū loq̄ndi dic̄ ſaluatoꝛ Matth.xij. Qui aūt dixerit ꝟbū ꝯtra ſpm̄ ſanctū nō remittet' ei.i.de difficili remittet'. h etiaꝫ modo dicit phs.v.methaph.ꝙ īpoſſibile dꝛ vno mō qd̄ vix pt fieri. regnū vero ſyrie multotiēs afflixerat regnū.x.tribuū ꝛ ī iuſte:ꝓpt' qd̄ dignū erat diuina punitiōe:ꝛ maxīe qꝛ victoꝛia ſibi ꝯceſſa abuſuꝫ fuerat ī magna crudelitate.iō ſubdit': f Eo ꝙ tri.ī pl. fer.galaad.i.hītatoꝛes galaad.ꝑ plauſtra nō ītelligūtur h currꝰ:ſꝫ q̄dā inſtr'a dētes ferreos hn̄tia q̄ voluebāt' ſuꝑ segeteſ poſitaſ ī area:ñ ſolū ad excutiēdū granū:ſꝫ etiā ad ꝯterēdū ſic ſtipulā vt redigeret' q̄ſi in paleā ad dādū aīalibꝰ ī defectu melioꝛ' pabuli: ꝛ talibꝰ inſtrīs ꝯtriuerūt ſyrij hoīes crudel'r de galaad. g Et mit.ig.ī do.a.ꝛ de.do.benedab.ſic ſcribit' cōit' in biblijs nr̄is. In heb.tn̄ ſcribit' ꝑ lr̄aꝫ res ī fine ſic benadar.benedab aūt ſcriptꝰ ꝑ.b.ī fine regnūit añ açabel īmediate:ꝛ pꝰ açabel benadar filiꝰ eiꝰ:ꝛ iſti fuerūt añ tpſ amos ꝓphe:q̄ cepit ꝓphare tpe oçie:vt dictū ē.ꝛ ꝓpt' h cū dꝛ h:Et mittā ignē ī domū açabel.ꝑ domū intelligunt' poſteri eoꝝ a deo puniti:q̄ punitio noīe ignis deſignat'.ꝓbabile ē etiā ꝙ edificia ab eis facta fuerūt tūc cōbuſta.expmunt' āt h int' reges ſyrie açabel ꝛ benadar:qꝛ crudel'r nimis ſe habuerunt erga filios iſrl':vt ptꝫ ex.iiij. Reg'. h Et cō.ve.damaſci.i.foꝛtitudiēꝫ eiꝰ. i Et diſ.h.de cā.idoli.i.de ſyria idolatrie ſubdita. k Et te.ſce.i.regē. l De do.vo.i.de domo regia in q̄ vacabat delitijs. m Et trāſferet' ꝛc. h fuit īpletuꝫ tpe achaç:vt hr̄.iiij. Reg'.xvj.vbi dꝛ ꝙ theglathphalaſſar rex aſſyrioꝝ īterfec̄ raſin regē ſyrie:ꝛ hītatoꝛes damaſci trāſtulerūt cyrenē. n Hec dic̄. Hec ē ſcd̄a ꝑs ī q̄ ꝓphetiçat ꝯ̄ philiſteos di. o Suꝑ tribus ſcele

De pe.di. i.c.ſuꝑ tribus.

B

†.ꝭ2.8

ff

G listijm. Unde ⁊ regio poſtea vocata eſt philiſtea:et habitatores ei⁹
philiſtijm:vnde p aſcalonem totū regnū philiſtinorum poteſt intel/
Allego. ligi. Hiero. Allego. Gaça fortitudo vel imperiuz:idumea ſangui
naria vel terrena. Açotus ignis vberis. Aſcalon ignis homicida
vel appenſa vel pōderata. Accharon ſterilitas vel eradicatio. Ac/
cuſatur autē gaça que fortitudinem ſue ſcien
tie ⁊ imperiū ſibi promittit:quia captiuos cō
cludit in idumea. Hi ſunt magiſtri iudeoruz
qui non ſpiritū ſed litteram ſequuntur:⁊ ad
terrenitatez omīa interpretantur. In muros
C ergo gaçe ignis immittit̄ quo deſtruunt̄ om
nia argumenta quibus mendacia ſua tuen/
tur. Qui etiā conſumūt edes.i.quicquid ar
te dialectica conſtructū videtur:et de açoto
aufertur habitator qui litteram ſequēs vbe/
ra habet nō lacte ſed igne plena:⁊ tollit̄ ſce/
ptrū de aſcalone vbi eſt ignis diaboli homi/
cida qui interficit quoſcūq; afflauerit: ſicut
ignis dei reficit quos penetrat. Transfertur
etiā man⁹ ſup accharon vbi eſt ſterilitas:qr
qui nō recipit ſpiritualē intelligentiā datur
ei vulua ſterilis ⁊ vbera arentia. Inſup etiā
omēs reliquie philiſtijm deſtruunt̄:vl' geth
ciuitas vbi ē torcular diaboli:vl' omēs qui
cadunt poculo. Cū enī inebriati fuerint cor/
ruent:⁊ ī ſuo vomitu volutabunt̄. a Su/
per tribus.ſ.t. Tyrus ciuitas eſt pheniciž ⁊
proxima ſidonijs:cuius ciues negociatores
erant:⁊ quoſcunq; depredari poterant ex iſ/
rael vendebant idumeis ⁊ alijs gentibus.
Ezec. 26.b Legit̄ in Ezechiele q nabucho. fecit exer/
citum ſuū cōportare aggerez in gyro tyri:vt
de inſula faceret continentē terre: ſed nō po/
tuit cōprehendere illos: qr nauigio aufuge/
runt. Poſtea alexāder macedo ſuccidit ar/
bores:⁊ integras detulit et proiecit in mare
pariter cū terra ⁊ lapidib⁹ ⁊ equauit eaž ter/
Allego. re:⁊ ſic captā deſtruxit. Allego. Tyr⁹ tri/
bulatio vel coanguſtans. Qui veritatē ter/
renis ſenſibus vult ꝯcludere:⁊ nō recordat̄
fratrū quos de littera ad ſpiritum vocare:⁊
de diuina ſcriptura tripliciter debet inſtrue/
D re:mittet dominus ignē deſtructionis in om
nes munitiones ⁊ edificationes illius.
Quattuor modis dicūt̄ fratres:natura:
vt eſau ⁊ iacob. cognatiōe: vt abraaz ⁊ loth.
gente:vt omnes iudei fratres dicunt̄. amici/
tia:vt ſalomō ⁊ hiram. Unđ hiram cū recuſa
ret.xx.vrbes habere quas Salomon dede/
3.Re.9.b rat ei in bethſameis.dixit ad eū: Heccine ſūt
ciuitates quas dediſti mihi frater? erant enī
plene gramine. b Sup tribus ſce.edom.
Edom ipē eſt qui ⁊ eſau ⁊ ſeyr. Unde ⁊ mon
tes ſeyr nominant̄:⁊ regio idumea. Iſte per
ſecut⁹ eſt iacob:vt timore ei⁹ fugeret in meſo
potamiā:⁊ non ſeruauit in eo viſcera miſeri/
cordie:vt vinculo fraternitatis colligatum
ſibi intelligeret:⁊ odium qđ fuit in patre ſer
uauerunt idumei geniti ab eo cōtra filios ia
cob:vt egredientib⁹ de egypto:ne tranſituž
quidem in terrā ſanctā concederēt:in h̄ vio
Allego. lantes miſcdiam:vt fratres eſſe eos neſcirent. Allegorice. Iudei
terreni ⁊ ſanguinei pſequūtur chriſtianum populum diripiētes ſub
ſtantiam eius:⁊ non ſeruant in eo iura nature:⁊ antiquum furorež
vſq; hodie tenent in ſynagogis ſuis:volentes deſtrui chriſtianum
nomen. Sed dominus mittit ignem in theman:quod interpretatur
auſter.i.iudea ſicca:et non irrigata imbribus ꝓphetarum: h̄ igne
deſtruuntur munitiones eius:vt cadēte ſenſu littere:eccleſia dei ſu/
peredificetur. Hiero. Boſre non ſicut quidam putant alteri⁹ ci/
Iſa.63.a uitatis:ſed idumee. Iuxta illud: Quis eſt iſte q̄ venit de edom tin
ctis veſtibus de boſra? c Super tribus ſceleribus filio.āmon.
Filij āmon geniti de ſtirpe loth habitant in arabia: horum vero pn
ceps naas ammonites temporibus ſaul pugnauit contra galaad
que eſt ciuitas duarum tribuum ⁊ manaſſe:⁊ intantū oppreſſit eam
vt etiam pregnantes mulieres ſecaret. Hiero. Hoc intereſt inter
crudelitatē damaſcenoꝝ ⁊ filioꝝ āmon:qr illi contriuerunt plauſtris
ferreis:iſti diſſecant pregnantes galaad ad.d.t.s. Damaſceni qui
bibunt ſanguinem:ſignificant hereticos:qui nuper credentes non
G ſolum

leribus gaçę:⁊ ſuper q̄ttuor non a
cōuertā eū:eo q trāſtulerit capti b
uitatem perfectam:vt conclude/
ret eā in idumęa. Et mittā ignez c
in murū gaçę:et deuorabit ędes
eius:⁊ diſperdā habitatorem de
a ſ q̄ eſt alia metropolis. b ſ regiā dignitatē.
c ſ illa ciuitate vel toto regno philiſtinorū.
açoto:⁊ tenentē ſcēptrū de āſca/
ſ potentiam.
lone. Et cōuertā manum meaž
a ſ illā aliā ciuitatem. b ſ gethel.ſ.omnes vici
qui ſupradictis vrbibus ſubiacent.
ſup acchāron:⁊ peribūt rēliquię
ſ porione cadentiū.
philiſtinorum dicit dominus.
a Hęc dicit dominus: Sup tribus d e†
ſcelerib⁹ tyri:⁊ ſup quattuor non
conuertā eum:eo q concluſerint f
captiuitatē perfectaž in idumęa:
a ſ .i.amicitie quā habuit rex tyri hiram ad da/
uid ⁊ ſalomonem.
et non ſint ręcordati fędēris fra/ g†
a ſ p nabuchodonoſor vel alexandrū magnū.
trum. Et mittām ignē in murum h
tyri:et deuorabit ędes eius. Hęc i
dicit dominus: Super tribus ſce †
leribus edom:et ſuper quattuor
non conuertam eum:eo q perſe k†
cutus ſit in gladio fratrem ſuum
⁊ violauerit miſericordiam eius: l
ſ q̄ꝫ debuiſſet.
⁊ tenuerint vltra furorem ſuum: m†
a ſ qr q̄diu manſit iſrael in terra ſibi a deo data
ſemp pſecutus eſt eum.
⁊ indignātionē ſuam ſeruauerit
a ſ ideo. ſ p aſſyrios. b ſ captiuitatis.
vſq; in finem. Mittām ignēm in n
a ſ q̄ eſt metropolis edom. b ſ alteri⁹ ciuitat̄.
thēmā:et deuorabit ędes bōſrę.
c Hęc dicit dñs: Sup trib⁹ ſceleri/ o p†
bus filioruž āmon:et ſup q̄ttuor
nō cōuertā eum:eo q diſſecuerit q r†

bus ſcelerib⁹ gaçe.nomē eſt ciuitat̄ regie. a Et ſup
q̄t.⁊c̄.exponat̄ ſicut ſ̄pus de multiplici impugnatiōe iu/
deoꝝ iniuſta: ꝓpter qđ philiſtei erāt digni dei vindicta:
⁊ maxie qr vſi ſunt erga eos crudelitate nimia. iō ſubdi/
tur: b Eo q trāſtulerit captiuitatē pfectā. deſtructa
enī ſamaria p aſſyrios ⁊ poſtea
hieruſalē p chaldeos:aliq̄ eua
dentes fugerūt verſus terram
philiſtinorū: q̇bus in tali caſu
erat compatienduž:⁊ philiſtei
ecōuerſo eis inſidiātes capie/
bant eos ⁊ idumeis vendebāt
in ſeruos:⁊ ſic trāfferebant ca/
ptiuitatem iudeoꝝ pfectam.
c Et mittam ignē in murum
gaçe.q̄ poſtea fuit ſucceſſa per
chaldeos. Et ꝯñter facit men/
tionē de deſtructione aliaꝝ ci/
uitatū notabiliū in terra phili
ſtijm:⁊ ptž littera cū dicit̄: Et
diſperdaž ⁊c̄. d Hec dicit.
Hec eſt tertia pars in q̄ ꝓphe/
tiçat ꝯtra tyrū:que eſt in parte
aquilonari iuxta iudeā:⁊ mul
tis vicib⁹ tyrij intulerūt iude/
is moleſtiā: ꝓpter qđ erant di/
gni a deo puniri. ideo ſubdit̄:
e Sup trib⁹ ſceleribus ⁊c̄. et
maxime qr eadem crudelitate
vſi ſūt erga iudeos fugitiuos:
qua ⁊ philiſtei. ideo ſequitur:
f Eo q ꝯcluſerint ⁊c̄. ⁊ expo
nitur vt.ſ̄. g Et nō ſint re
cor.fe.fratrū.i.ſalomonis reḡ
iſrael ⁊ hiram regis tyri: q̇ fue
runt ad inuicē confederati.iij.
Reḡ.v.et intantū q vocabāt
ſe mutuo fratres: ꝓpter qđ hi/
ram dixit ſalomōi.iij. Reḡ.ix.
Heccine ſūt ciuitates q̄s dedi/
ſti mihi frater. h Et mittā
ignē in murū tyri.p chaldeos.
i Hec dicit. Hec eſt q̄rta pars
in qua ꝓphetiçat ꝯtra idume/
am:q̄ multotiens valde pſecu/
ta eſt iudeam ꝓpter qđ merue/
rat ſuſtinere vindictā:maxime
cū idumei ⁊ iudei de duob⁹ fra
trib⁹ eſſent nati.ſ.iacob ⁊ eſau:
ꝓpter qđ naturalit̄ eos dilige
re debebāt:⁊ ipi ecōtrario eos
odio habebāt. ideo ſubditur:
k Eo q in gladio pſe.ſit fra.
ſuū. Eſau enī q̄rebat occidere
iacob fratrem ſuuž Geñ.xxvij.
⁊ ſilr idumei ab eſau deſcēden
tes filijs iſrael petentib⁹ tranſi
tum p terraž eoꝝ negauerunt.
Nume.xx. dicētes pplo iſrael:
Non trāſibis p me:alioq̇n ar/
matus occurrā tibi. Et ſimilit̄
poſtea frequēter impugnauerūt eos in terra ſua. iō ſub/
ditur: l Et vio.mi.ci⁹.i.quā debuit hr̄e erga pplm
iſrael rōne dicte fraternitatis. m Et tenu.vltra fu.ſu
um ⁊c̄.i.iram ⁊ odiū ipi⁹ eſau cōtra iacob ſemp retinuit
ppl's idumeorum ꝯtra pplm iudeoꝝ. n Mittā ig.in
theman.nomē eſt loci in idumea:et ſilr boſra vñ fuit io/
bab rex edom: Geñ.xxxvj.ſed alia eſt boſra in moab.
o Hec dicit. Hec eſt ps quīta in q̄ ꝓphetiçat ꝯ filios
āmon q̄ debuerunt diligere filios iſrl:eo q deſcēderūt a
loth nepote abrae ſ̄mi prīs iudeoꝝ:⁊ ipi econtrario ha/
buerūt eos odio:⁊ eos mult̄ vicib⁹ pſecuti ſūt crudelit̄:
vt ptž.j. Reḡ.xj.de naas rege eoꝝ:q̄ nolebat facere fe/
dus cū eis niſi erueret oīm oculos dextros. iō ſubdit̄:
p Sup tri.ſce.fi.āmon.i.multotiēs replicat̄. q Nō
ꝯuertā eū.dādo ſibi pniam vt ꝯſequat̄ veniaž. r Eo
q diſſe.p̄.galaad.ne pueros pareret qui terrā patrū poſ
ſiderēt:ſed ipi āmonite eā habitarent. ideo ſubditur:
Ad dila.

ꝟ ſolum rumpũt eccleſiã: ſed etiã cõterũt ⁊ cõmolũt dentibꝰ ferreis plebẽ dei ſicut eſcã panis. Ammon qui interp̃taꝛ populus meroris vel pplꝰs meꝰ: ſignificat ſciſmaticos qui ſeparant ab eccl'ia ru/des aĩas q̃ nup ↄceperãt ſermo/nẽ dei. Sed tñ ſi ita trucidãt cru/deliter abſciſos ſicut heretici: ſꝫ in eadẽ regl'a fi/dei pmanentes volunt dilatare nomẽ glorie ſue in poſteris. ideo minaꝛ deꝰ muni/tiones eoꝝ ſe in/ceſurũ: ⁊ aucto/rez ſciſmatis ire captiuũ: ⁊ prin/cipes eccleſie iu/go colla ſubmit/tere. a Et in turbine. Sic ve/nit ſuper eos na/buchodo. et ſic mouit eos a ſe/dibꝰ ſuis: ſicut tempeſtas ⁊ tur/bo rapit ſtipu/lã. Melchon idolũ eoꝝ. i. rex eoꝝ fereꝛ in aſſy/rios ⁊ pñcipes: id eſt ſacerdotes eius cũ eo feren/tur: vel rex ciui/tatis ⁊ pñcipes eius cũ eo captiuabunꝛ.

Ca. II

4. Re. 3. b Hec dicit do. Eo ꝙ incẽderit. Tra/dũt hebrei ꝙ idumei fuerũt ſub/iecti ioſaphat regi iuda: et moa/bite ioram regi iſrl'. Sꝫ poſt modicũ cũ receſſiſſet rex moabitarũ a iorã: petiuit ille auxiliũ a ioſaphat rege iuda. Qui veniens conduxit ſecum regem idume/orum ad oppugnandã ciuitatẽ vbi rex moab erat ↄcluſus: ⁊ cũ rex moab vel/let fugere de ciuitate p eam partẽ quaꝫ obſidebat rex idumeoꝝ nõ eſt pmiſſus ab eo. Tũc aſcẽdens ſup murũ imola/uit filiũ ſuũ deo ꝓpter imanitatẽ huiꝰ ſceleris receſſerũt filij iſrael a ciuitate. Poſtea rege idumeoꝝ mortuo ⁊ ſepul/to recordati moabite qđ egerat contra eos in obſidiõe extraxerũt eũ de ſepul/chro cõbuſſerũt igni: ⁊ in cinerẽ redege/rũt: vt qđ nõ potuerũt in viuo: vlciſce/renꝛ in mortuo. c Eo ꝙ incenderit.

Allego. Ut oſtẽdat deꝰ cũctas aĩas quas crea/uit ad ſuũ ptinere imperiũ: minatur ſe vindicare ↄtra moabitas ſcelus qđ cõ/miſerãt in rege idumeoꝝ ꝙ ſeuiciã ſuaꝫ nec in morte eiꝰ finierũt. Qꝛ ſi deus ita vlciſciꝛ in eos q̇ nõ cognouerũt eũ: q̇d faciet de his q̇ colũt eũ? Allego. Oſ/ſa regl' idumee eſt ſpũalis intelligentia ſolidiſſima ⁊ firmiſſima q̃ verſaꝛ in lr̃a. Sed hãc ↄuertũt iudei in carnes: ⁊ re/digũt ĩ cineres: qñ dimiſſo vigore ſpũa/li ſoli lr̃e adherẽt. Uerbi gr̃a. Nihil co/gitãtes in oſee meretricẽ accipiẽte: niſi turpitudinẽ fabule: ſic ⁊ in ceterl'. Oſſa regis idumee cõburit: qui de maieſtate dei male ſentiens deum in modum hu/mani corpis cogitat: q̃ſi membris diſtẽ/datur ⁊ videat ⁊ audiat ſicut homo.

ꝟ Et mo.

a ſ vt totã galaaditim ſuo impio ſubiugaret.
pregnãtes galaad ad dilatandũ a†
a ſ ideo. ſ p aſſyrios ⁊ nabuchodo.
terminũ ſuũ. Et ſuccendã ignem b†
a ſ que eſt ciuitas metropolis filioꝝ ammon.
in muro rãba: ⁊ deuorabit edes †
a ſ vincentis exercitus.
a eiꝰ in vlulatu in die belli: ⁊ in tur c †
a ſ captiuitatis ⁊ fletus. b ſ tranſmigratiõis. c ſ idolũ.
bine ĩ diẽ cõmotiõis. Et ibit mel d†
chon ĩ captiuitatẽ ipe et pñcipes †
eius ſimul dicit dñs. Ca. II
b Hec dicit dominus. Su/ e† f
per tribus ſceleribꝰ mo/
ab: ⁊ ſuper quattuor nõ
a ſ vt nec mortẽ patereꝛ eſſe finẽ oĩm malorũ.
c conuertam eum: eo ꝙ incende/ g†
rit oſſa regis idumee vſqꝫ ad ci/
nerem. Et mittam ignem in mo/ †
a ſ que eſt metropolis moabitaꝝ a q̃ tota puĩcia ſic appellaꝛ: vel in totã puinciã. ſ qđ interp̃ta/tur ex patre: qꝛ natꝰ eſt ex deo: ſꝫ eũ reliq̇t. b ſ fi/lius ciuitatis: et interpretaꝛ oppida: vñ ⁊ caria/thiarim dicitur villa ſiluarum.
ab: et deuorabit edes carioth: b

a Ad dila. ter. ſuũ. i. terrã ſue habitatiõis. b Et ſuc. ignẽ in muro rabba. Hec eſt ciuitas q̃ Deuꝛ. iij. vocaꝛ rabath: ⁊ erat metropol' in regno ãmon. c In vlu/latu. i. in ſono ↄfuſo vulneratoꝝ ⁊ morientiũ in prelio. d Et ibit melchon. i. rex eorum: In captiuitatem.

Moraliter.

Ca. I

i† Uerba Amos ⁊c. Sequiꝛ: Sup tribꝰ ſceleribꝰ dama/ſci. Per damaſcũ q̇ interp̃taꝛ bibens ſanguinẽ ſignificatur opp̃ſſor ĩnocẽtũ: qꝛ mãducat ⁊ bibit ſãguinẽ eoꝝ. Per tria ⁊ q̃ttuor ſcelera q̃ faciũt ſeptẽ ſignificaꝛ vniuerſitas ſeptẽ vici/orũ: ſicut dicit Grego. Homel'. xxv. Septẽ igiꝛ demonia maria habuit q̇ vniũſis vitijs plena fuit. Et ſic opp̃ſſor innocentuꝫ dꝛ plenꝰ oĩbꝰ vitijs. i. multis. † Nõ ↄuertã eũ. qꝛ tal' q̃ꝫtũ eſt de ſe: indignꝰ eſt miſcđia dei: licet q̃nqꝫ ↄuertat eũ ex gr̃a ſpeciali. f† Eo ꝙ triturauerit in plauſtr' ferreis. i. nimis crudeliꝛ tractauerit. † Galaad. i. cõitatẽ innocentũ. inter/pretaꝛ enĩ galaad aceruus teſtimonij. p innocẽtibꝰ vero cõ/tra opp̃ſſores eoꝝ eſt aceruꝰ magnꝰ teſtimonioꝝ in ſacra ſcri/ptura ⁊ dict' ſctõꝝ. g† Et mittã ignẽ in domũ açahel. Per açahel q̇ rex erat damaſci intelligiꝛ pñcipalis inꝛ opp̃ſſores innocẽtũ: ⁊ p domũ eius ſatellites in opprimẽdo innocẽtes: ⁊ p benadar q̇ fuit filiꝰ eiꝰ opp̃ſſoris imitatores: omẽs iſtos deuorabit ignis gehẽne ⁊ ↄſiſes. h† Et ↄterã vectez da/maſci. i. fortitudinẽ oppreſſoris innocẽtũ tpalẽ. i† Et diſp/dam habitatorẽ de cãpo idoli. i. de poſſeſſiõe opp̃ſſoris dicti q̇ tanq̃ꝫ idolũ honoraꝛ a ſatellitibꝰ ſuis. k† Et tenẽtẽ ſce/ptrũ. i. dominiũ. l† De domo voluptat'. i. domo opp̃ſſor' in q̃ delitioſe viuit de bonis alienis. Uñ cõiter dꝛ de vino p̃/cioſo: qđ eſt vinũ p̃donũ. m† Et trãſferꝛ ppl'ſ ſyrie cyre/nẽ. Per ſyriã q̃ ſublimitas interp̃taꝛ ſupbia ſignificaꝛ. cy/rene vero interp̃taꝛ hereditas. De ſupbo vero dꝛ Eccl'. xix. Putredo ⁊ vermes hereditabũt illũ. Igiꝛ ppl'ſ ſyrie tranſ/fertur ⁊ cyrenẽ qñ ſupbꝰ moriꝛ ⁊ tradiꝛ vermibꝰ corroden/dus. o† Sup tribꝰ ſceleribꝰ gaçe ⁊ ſup q̃ttuor nõ ↄuertaꝫ ⁊c. Exponaꝛ ſic in pte p̃cedẽti. Per ciuitates philiſtinoꝝ h̄ exp̃ſſas ad lr̃am ſignificanꝛ eaꝝ habitatores q̇ iudeos fugi/entes a facie chaldeoꝝ vẽdiderũt idumeis: cũ tñ debuiſſent eis dare patrociniũ. Moraliter ãt p iſtos philiſteos ſigni/ficanꝛ illi q̇ recipiũt ad religionẽ fugientes de ſeculo incen/tiua vitioꝝ: ⁊ tñ faciũt eos peiores q̃ꝫ ante. qđ fit aliq̃ñ p ni/miũ rigorẽ qui facit eos apoſtatare: ⁊ ſignificaꝛ p gaçã que interp̃taꝛ robuſta. aliq̃ñ vero p nimiã relaxationẽ ad carnalia: ⁊ ſignificaꝛ p acchar/on q̇ interp̃taꝛ paſcua. aliq̃ñ vero malis exẽplis ſupioꝝ: ⁊ ſignificaꝛ p aſcalonez q̇ interpretaꝛ ignis infamis. aliq̃ñ vero inordĩato çelo: ⁊ ſignificaꝛ p açotũ q̇ interpre/tatur ignis patruelis mei: ꝓpter qđ dñs penã iſtis ciuitatibꝰ cõminaꝛ. e† Sup tribꝰ ſceleribꝰ tyri ⁊c. h̄ exponaꝛ vt. ſ̃. Sciendũ ꝙ tyrij eandẽ crudelitatez fecerunt ad lr̃am fugitiuis de iſrl' ad eos: ꝓpter qđ eandẽ penã meruerũt cũ philiſteis: ⁊ ea/dẽ eſt moralitas q̃ poniꝛ p̃cedenti pte: ſed addiꝛ ſup maliciã philiſtinoꝝ qđ ſequi/tur: g† Et nõ ſint recordati feder' fratrũ. i. charitatis fraterne in bñ regẽdo ⁊ nu/triendo fugiẽtes ad eos de ſecl'o. † Sup tribꝰ ſceleribꝰ edom. Exponatur vt. ſ̃. Edom aũt ſanguineꝰ ĩterp̃taꝛ: ꝓpter qđ detractorẽ ſignificat q̇ paſciꝛ aĩaꝝ ſanguĩe q̃s gladio lingue necat. Pſ. lvj. Lingua eoꝝ gladiꝰ acutꝰ. Idõ ſubdiꝛ: k† Eo ꝙ p ſecutꝰ ſit ĩ gladio frẽm ſuũ. i. ꝓximũ. m† Et tenuerit vltra furorẽ ſuũ. qꝛ taliuꝫ ira nõ q̇etaꝛ q̃ꝫdiu vixerint: ꝓpter qđ ẽ ira demõis ⁊ nõ hoĩs. f† Sup tri. ſc. filiorũ ãmon ⁊c. exponaꝛ vt. ſ̃. Per ãmon q̇ interp̃taꝛ ppl'ſ meꝰ ſignificanꝛ clerici ⁊ religi/oſi q̇ ſũt vnꝰ ppl'ſ inq̃ꝫtũ clericatꝰ diuidiꝛ ↄtra laicatũ. r† Eo ꝙ diſſecu. preg. gala/ad. p q̃s ſignificanꝛ paupes religioſi parati fructificare in eccl'ia dei: ſꝫ clerici et diui/tes religioſi mali diſſecãt eos ĩpediẽtes p̃dicatiões eoꝝ ⁊ ↄſilia ↄfeſſionũ. a† Ad dilatandũ terminũ ſuũ. i. famã ſuã: pñcipatũ vel queſtũ. b† Et ſuccẽdã ignẽ. ſ. ge/henne. † In muro rabe. i. ſupbie eoꝝ. nã raba magna interp̃tatur. † In die bel/li. i. finalis iudicij in q̃ dñs pugnabit ↄtra ſupbos. d† Et ibit melchon in captiui/tatẽ. Per melchõ: q̇ rex eoꝝ ĩterp̃taꝛ diabolꝰ ſignificaꝛ. de q̇ dꝛ Iob. xlj. Ipe eſt rex ſup oẽs filios ſupbie. † In captiuitatẽ. ſ. ĩferni. nã data ſnĩa finalis iudicij: cũ an/gelis ſuis ⁊ alijs dãnatis in inferno retrudetur.

In ca. j. Amos: vbi dicitur in poſtil. Eo ꝙ diſſecuerit pregnantes galaad.

Additio.

Ubi nos habemꝰ p̃gnantes. in heb. hr̃ haroth. q̇ dictio vno mõ ſignificat p̃gnãtes: ⁊ alio mõ ſignificat mõtanas: ⁊ iſto mõ intel/ligẽdo ſenſus huiꝰ ẽ ꝙ ãmonite diſſipabãt mõtanas q̇ diuidebãt inꝛ t̃rã ãmon ⁊ ga/laad: vt ſic ãpliarẽt t̃mĩos ſuos amot' ĩde limitibꝰ: ⁊ h̄ videꝛ magl' ↄſonũ rõni.

Ca. II

c Hec dicit. Hec ẽ ſexta ps ĩ q̃ ꝓphetat ꝯ ppl'm moab: q̇ ſilr deſcẽdit a b loth: ꝓpꝛ qđ debuit diligere iudeos: ⁊ tñ ecõtrario mltotiẽs ĩpugnauit eos: vt ptꝫ ĩ libr' Iudicũ ⁊ Regl'. iõ dꝛ: f Sup tri. ſce. ⁊c. i. mltotiẽs replicatis: ꝓpꝛ qđ dignꝰ erat ſuſtinere ſuppliciũ: ⁊ cũ h̄ qꝛ dignitati regie ĩtulit crudele suppli/ciũ. iõ ſubdiꝛ: g Eo ꝙ incẽ. oſſa regl' idumee. q̇s ãt iſte rex fuerit nõ dꝛ h̄ nec etiaꝫ alibi ĩ ſcp̃tura: aliq̇ tñ gloſatores dicũt ꝙ fuit ille rex edom q̇. iiij. Regl'. iij. dꝛ fuiſſe in exercitu cũ regibꝰ iſrl' ⁊ iuda ꝯ moabitas: ⁊ cũ rex moab eẽt obſeſſus voluit irrũ/pere ad regẽ edom ⁊ ñ potuit: ſꝫ fuit cõpulſus ĩ ciuitatẽ redire: ꝓpꝛ qđ moabite ↄtra ip̃m irati poſt mortẽ eiꝰ effoderũt oſſa de ſepulchro eiꝰ ⁊ incẽderũt ea. Ra. Sa. dicit ꝙ q̇dã rex edom pugnãs ꝯ moabitas cecidit ĩ manibꝰ eoꝝ ⁊ exercuerũt ĩ eo hãc cru/delẽ ignominiã: tñ nõ dicit q̇s fuerit ille rex edom. b Et deuo. edes carioth. no/

 men eſt

B a Et morietur in ſo. Non aliter morief moab.i.heretici:niſi in clangore tube:vt excelſis ſenſib⁹ opprimanf q̇ in diuinis libris: clangorib⁹ tube cōparanf:ꝛ tūc omēs q̇ p̄ſunt terrenis:opibus interficit ſermo diuin⁹:p̄cipiens doctorib⁹ eccleſie in montez ex/
Eſa.40.b celſum:Aſcende tu q̇ euan.ſion. b Sup trib⁹ ſceleribus.iu/ da. Predictis gentib⁹ nō exprobrat ꝙ le gē ſcriptam abiecerūt:ſed tm̄ naturalē. vñ dicit viſcera miſcdie violaſſe: vel ī ni/ miā rabiē eos exarſiſſe. Sed iude obijcit ꝙ ſuſceptā legem nō obſeruauerit:ꝛ pro trāſgreſſione tam naturalis q̄ȝ ſcripte le/ gis miſeriā paſſurus ſit. Cetere gētes q̄ ſine lege peccauerūt ſine lege perierunt.
Allego. Allego. Quidquid de iuda dr̄:ad ec/ cleſiaȝ refertur: in qua eſt cōfeſſio et pax dei ꝛ viſio veritatis. Que redarguif ꝙ contempta lege dei quiſqȝ vitia ſua ado/
2.Pe.2.b rat:vt auarus aurū:guloſus vētrem. A quo enī quis ſuperat⁹ eſt:hui⁹ et ſeruus eſt. Unde ꝛ dominus dānat peſſimas e/ des:ꝛ vicioſa fundamenta que gloriam hieruſalē p̄diderunt. Qui deum con/
B fitetur ꝛ eū ſe videre putat: ſi in peccato manſerit nō agens penitentiam: auertet deus vultū clementie ab eo. c Pro eo ꝙ vendiderit. Simplex vir ꝛ iuſt⁹ ec/ cleſiaſticus eſt qui nō habet ſcientiā ſcri/ pturarū:ſed que iubenf facit. hunc here ticus ꝓ pecunia vendit:cū opera iuſtoꝝ agit pro rebus mortalibus que p̄ calcia/ menta ſignificantur. Non enim pōt ſta/ re ſup ſanctā terrā ſicut Joſue nudis pe/ dibus:quia adheret aliquid mortale in opibus eius. hunc puluerē excutiūt apo ſtoli de pedibus ſuis quē contraxerūt ex inhabitatione mortaliū. d Et paupe rem ꝓ calciamētis. Lxx. Et p̄cutiunt in capite pauperē qui viam humiliuȝ decli nauerunt:quia nolūt eum ſequi q̇ dixit:
Job.14.a Ego ſuȝ via veritas ꝛ vita. ꝛ venite ad me
Mat.11.d qui laboratis ꝛ onerati eſtis. e Qui conterūt. Habebant huiuſmodi ꝯſuetu/ dines principes iudeorū:vt ſi pauper in via ſe illis iungeret:flagellatū illū ſuper puluerem terre proiecerūt: indignantes cū ſimplicibus ire. Contigit etiā crebro ī illis vt filius vxorē patris pollueret:al's vt pr̄ vxorē filij pollueret. Illos etiā qui
C nolebant ire ad adorādos vitulos inter ficiebant vel ſpoliabant:ꝛ partes veſti/ mentorū ponētes ſecus altaria deoꝝ ſuo rum ſupaccumbebant:ꝛ partē pro vino dabant:qđ bibebant ante altaria deoꝝ: qđ ſpoliū dr̄ pign⁹.i.vadimoniū:quia ꝓ interfectione corpis ꝛ liberatiōe anīe da batur. In quib⁹ oībus violaf nomē do/
Ro.2.d mini. Quicquid ab illis fit turpiter:referur ad iniuriā dei.qui dicit:Per vos blaſphematur nomen domini in gentibus.
Allego. Hiero. Allego. Principes hereticorū intumeſcunt ſuperbia: declinātes ab illo qui ſupbis reſiſtit:humilibus dat grāȝ. Qui ita ingredif eccleſiā vt legē ſeruet cū euāgelio:cū patre iudeo in/ greditur ad puellā.i.circūciſionē ꝛ alias legis obſeruātias. Ita ꝛ pater iudeus ꝛ imitator chriſtian⁹ vna fornicatiōe cōtaminan/ tur:xp̄m putātes inſufficientē. de quib⁹ apl's:Si circūcidimini: xp̄s nihil vobis prodeſt. Heretici ſub nomīe chriſtiano forni/ cantes ſuis errorib⁹ obtendūt teſtimonia ſcripturaꝝ nō ſubſter/ nētes ea veſtigijs ſaluator: vt illi teſtimoniū p̄hibeāt:ſ; illis pec cata velāt. E cōtra apl'i ſternūt pullū aſine veſtimēt vt dñs mol lib⁹ ſedeat:ꝛ ex legeꝛ ꝓphis ſtratā viā ſcādat. Bibūt etiā hereti tici vinū dānatoꝝ:q̇ ex eo ꝙ egreſſi ſūt de eccl'ia dānati ſūt:ꝛ de/ lectanf in vino ſodomoꝝ:ꝛ furore draconū ꝛ aſpidū:qđ q̇ bibe/ rit:ſanari nō p̄t:ꝛ h̄ bibūt nō ī domo dñi vt tēplū ꝛ hierl'm:ſ; dei ſui quē ſibi artifici ſmone ꝯfinxerūt. Juxta. Lxx. tant⁹ erat dī ꝯtemptus:vt veſtimēta in q̇b⁹ dormiebāt:vel fornicabāf iuxta altare funib⁹ tenderēt:ne fornicātes videri poſſent. heretici aūt veſtimenta ſua que funibus peccatorum ligauerunt:videntium oculis opponunt ne eorum flagitia videant:et quia vident eos ante altare dei:ſtuprum non ſuſpicentur.

¶ Ego autem

ſ victorū.
a ꝛ morietur in ſonitu moab i clan a†
a ſ tunc. ſ vrbibus ducibuſqȝ ſuccēſis:erit vanū iudiciū principum iudicūqȝ conſilium.
gore tube:et diſperdam iudicem b†
de medio eius:ꝛ om̄s principes
eius interficiam cum eo dicit do
b minus. Hec dicit dominus† Sup c d†
tribus ſcelerib⁹ iuda ꝛ ſup quat/
tuor nō conuertaȝ eū: eo ꝙ abie/ †
ſ datam a moyſe.
cerit legē domini:ꝛ mādata eius
a ſ niſi legē repuliſſet ab idolis decipi ñ valeret.
nō cuſtodierit. Deceperunt enim †
a ſ in egypto ſimulacra egypti ſibi fingunt ado/ rantes beelphegor ꝛ aſtaroth et baalim.
eos idola ſua poſt que abierant †
ſ ideo. b ſ p̄ nabucho. c ſ captiuitatē.
patres eoruȝ. Et mittam ignem e†
a ſ in regionē duarū tribuū. b ſ terrene nō ilh⁹ in qua eſt viſio pacis.
in iuda:ꝛ deuorabit edes hieru/
ſalem. Hec dicit dominus. Su/ f g†
ſ .x.trib⁹ has in vltimo ponit q̄ȝ pene oīa que ſe quuntur ad eas referuntur.
per tribus ſceleribus iſrael ꝛ ſup
c q̄ttuor nō conuertā eū: pro eo ꝙ h i†
a ſ vicinis gentibus nō neceſſitate cibi vel pot⁹ ſed cauſa auaricie. b ſ quēlibet ſimplicem.
d vēdiderit ꝓ argēto iuſtū:et pau/ k†
a ſ nec paupertas ab iniquitate retrahit. b ſ nō ꝓ magna ſed ꝓ vili re precioſam aīam hoīs ven/ dens. ſ quibus calcant terram et fimum.
e perēm ꝓ calciamētis. Qui cōte/ l
a ſ precioſam animā hominis.
rūt ſup puluerē terre capita pau
ſ a Ego ſuȝ via.v.ꝛ.v.q̇ dicit:Venite ad me q̇ l.
perū:ꝛ viam hūiliū declinant. Et m† n†
a ſ chriſtianus. b ſ iudeorum populus.vñ:Pa tres noſtri omnes ſub n.f.
filius ac pater ei⁹ ierūt ad puellā
vt violarēt nomē ſanctū meum:

men eſt ciuitat in moab. a Et mo.in ſonitu moab.in ſonitu.ſ.belli vbi eſt ſonit⁹ magn⁹ ex fragore armoꝝ ꝛ cla more morientiū. b Et diſ.iudi.ꝛc̄.i.iudices ꝛ oēs nota biles p̄ſonas. c Hec dicit. Poſtq̄ȝ ꝓphetauit ꝯtra idu/ meos:hic ꝓphetat ꝯtra iudeos:ꝛ p̄mo ꝯtra regnuȝ iuda. ſcđo ꝯtra regnuȝ iſrl'.ibi:Hec dicit dñs. Circa p̄mū ſciendū ꝙ decē tri/ bub⁹ ſepat a regno dauid.iij. Re/ g.xij.cult⁹ dñi ꝛ doctrina leg p̄ ſa cerdotes remāſit in regno iude.ꝓ/ pter qđ illud regnū habuit maiorē oportunitatē ſeruādi legē ꝛ cultuȝ diuinū:ꝛ p̄ ꝯñs mag reprehenſibile fuit de tranſgreſſione:ꝛ tñ multoti ens ꝛ multipliciṫ peccauit ī vtroqȝ ꝯtēnendo legē ꝛ exercēdo idolatri †3.a.b am:vt p̄tȝ ex.iiij. Reg.ꝛ.ij. Para lip.ꝓpter h̄ meruit diuinā punitio nē.iō ſubdif: d Sup trib⁹ ſcele. ꝛc̄.ꝛ p̄tȝ ex dictis lr̄a. e Et mit/ tā ignē in iuda ꝛc̄.hoc fuit ipletum qñ nabuçardan ſuccēdit domū do mini ꝛ domū regis ꝛ domos hieru ſalē p̄ circūitū.iiij. Reg.vlti.
f Hec dicit. Hic ꝯñr ꝓphetat cō/ tra regnū iſrael:ꝛ ponif hec ꝓphe tia vltimo loco:q̄ȝ ꝓpheta circa eā diuti⁹ immoraf.ſ.vſqȝ ad finem:tñ aliq̄ interſerit aliq̄ñ d̄ regno iuda: ꝛ diuidif in duas p̄tes. Amos enī p̄mo denūciat ſuā ꝓphetiā.ſcđo ex hoc patif iniuriā ca.vij. Prima in tres:q̄ȝ primo arguit populum de auaricia.ſcđo de idolatria cap̄.iiij. ibi:Venite ad bethel. tertio de car nalitate ꝛ laſciuia.ca.vj. Sciendū tñ ꝙ iſta diuiſio nō eſt preciſa:ſ; tm̄ a plurimo.in q̄libȝ enī pater inter/ ſeritur de alijs vitijs. Prima ī du/ as:q̄ȝ primo arguif cupiditas vi/ rorū.ſcđo ſuaꝝ vxorum:in p̄ncipio ca.iiij. Prima in tres:q̄ȝ primo po nunf ppl'i flagitia. ſcđo recolūtur dei beneficia.ibi: Ego ſum.tertio p̄ dicuntur futura ſupplicia.ibi:Ecce ego. Circa primū dr̄: g Super trib⁹ ſce.ꝛc̄.qđ exponūt aliq̄ dicen tes ꝙ primū ſcelus fuit venditio io ſeph Geñ.xxxvij.ſcđm in adoratio/ ne vituli Exo.xxxij.tertiū in nega/ tione dauid.iij. Reg.xij. Que no/ bis pars in dauid ꝛc̄. quartū autē in venditiōe ipius xp̄i:ꝓpter quā ſunt p̄ orbē captiuati.ꝓpter qđ dr̄: h Nō ꝯuertā eum. reducēdo ab hac captiuitate. i Pro eo ꝙ vē.ꝓ ar.iuſtū.i.xp̄m antonomatice iuſtū:ſed illud qđ ſubdif: k Et pau.ꝓ calciamētis.nō videf bñ ꝯſonare.ꝓpter qđ hec expoſitio mag videf myſtica q̄ȝ litteral':iō dicēduȝ eſt aliter:Sup tri.ſcelerib⁹ ꝛc̄.i.ꝓ vitijs infraſcript multoti/ ens ꝛ multipliciter iterat:ſicut.ſ.dictū eſt de alijs. Eo ꝙ ven.ꝓ ar.iuſtū.i.iuſticiā:ſubuertendo iudiciuȝ ꝓ precio. Et pau.ꝓ calciamētis.i.pro re parui valoris: in quo appa ret magnus cōtemptus pauperū. Hebrei dicunt:Et paupe rem pro clauſuris. dictio enim hebraica hic poſita equiuo/ ca eſt ad calciamenta ꝛ clauſuras. Et exponit ſic Ra.Sa. dicens:ꝙ quando pauper habebat vineam vel agrum iu/ xta diuitis poſſeſſionē:moleſtabat eum calūnijs:vt ſic co/ geretur ſibi vendere poſſeſſionem ſuam:ꝛ diues ſic auferē bat clauſuram mediam inter ſuam ꝛ pauperis poſſeſſionē: ponens totū ſub vna clauſura:ꝛ hoc magis ꝯſonat lr̄e p̄ce denti. l Qui conterūt ſup puluerē ꝛc̄.eū deijciēdo to/ taliter a ſuo ſtatu.ſic enim deiectus vulgariter dicif in pul uere proſtratus. m Et viam hu.declinant.i.declinare faciunt:quia humiles talibus ſupbis cedunt in via quan do obuiauerint eis declinātes a latere. n Et fi.ac pr̄ ei⁹ ierūt ad puellā.i.pr̄ violauit puellā filio ſuo affidataȝ ſeu deſponſatam:ꝛ in hoc tangitur crimen inceſtus.

Et ſup

¶ a Ego aũt extermĩaui. Ubi de laudibus dei agit̃: nõ eſt curãdus ordo hiſtorie. Myſtice vero anteq̃ꝫ nos educat deꝰ de fornace egypti ferrea: exterminat amorreũ q̇ interpretatur amarus: vel loquens vel famoſus q̄ frequenti ſermone celebratur: qui ẽ ſeon. i. arbor infructuoſa vel ſterilis: non quin fructuꝫ nũq̃ꝫ faciat: ſed qꝛ malũ facit: ⁊ ideo ſucciditur a domino. Qui tranſit de ſeculo oportet vt vitet ſuperbiã que ꝑ cedrum: ⁊ cõcupiſcẽtias carnis q̄ ꝑ q̄rcũ ſignãt̃.
Myſtice

b Quercus. arbor duriſſima eſt et fortiſſima: ex cuius vocabulo phylo putat eſau vocari quercinũ ⁊ roboreum: q̃ꝫuis eſau poſſit intelligi facturа vt ad mala opa ſit factus.

c Naçareos. i. ſanctificatos q̇ deo anĩas ſuas ĩmolant: ⁊ vinũ qꝺ inebriare poteſt: ⁊ mẽtis ſtatũ ſubuertere non attingunt: vt habeãt comã ſicut ſamſon in cuiꝰ capite eſt fortitudo ⁊ victoria: quia caput viri chriſtꝰ eſt.
1. Cor. 11. a

d Et ꝓpinabitis. Ex hoc loco ⁊ quia per legem dicit̃ ne naçarei vinum bibant Tícianꝰ aſſerit vinum nõ eſſe bibendũ. Sed intelligenduꝫ ꝙ ⁊ hic ⁊ in lege ebrietas ⁊ cure ſeculi ꝓhibent̃ que vigorẽ anĩ obruũt.

e Et prophet̃. Amaſias ſacerdos bethel ꝓhibuit Amos: Sedechias rex iuda Hieremie interdixit ne loq̃retur in nomĩe dñi: ⁊ librũ eius igne combuſſit.

f Ecce ego ſtri. Ultra nõ ſuſtinens pctã q̇bus diu ꝑ̃grauatus ſum ſicut plauſtrũ ſtipula vel feno tradam vos incendio ſicut ſtipulam: ⁊ clamabo dicẽs: Peribit fuga a veloce.

Myſtice
1. Cor. 9. d
g Et ꝑibit fuga. Myſtice. Periſt fu. a. qꝛ ſicut ait Apl's: nõ oẽs q̇ currũt in ſtadio apprehendũt brauiũ: qꝛ pctã curſum eiꝰ ꝑ̃pediunt ⁊ fortis opinione ſua q̇ in ſe confidit nõ in dei miſcdia: ⁊ robuſtꝰ nõ armatura dei quã enumerat apl's: ſed mũdi virtute cõfiſus ⁊ tenens arcũ. aliq̇s hereticus q̇ fruſtra tendens arcũ dei ſagittas ſuſtinere nõ põt: ⁊ velox pe. q̇ ꝓpter acumen ingenij diſcurrit ꝑ teſtimonia ſcripturaꝝ ⁊ opprimere nititur veritatẽ: ſed corruit: qꝛ nõ in deo ſ; in ſuis ꝯfidit pedibꝰ: ⁊ aſcenſor e. de q̄ dr̃: Fallax equꝰ ad ſalutem nõ ſaluat aĩam ſ; periẽs audiet: Hi ĩ curribꝰ ⁊ hi in e. n. a. in no. d. n. in. et robuſtꝰ corde. i. f. n. f. expoliens ſe veterẽ hoĩem cũ ſuis actibꝰ: ⁊ nulla ſarcina pctõꝝ grauatꝰ: ſed nudꝰ ⁊ fortis effugit mortẽ. Uel ecõtra: q̇ nudꝰ eſt perdito veſtimento chriſti nõ ſaluat̃ ſua fortitudine in die belli: ſed coraꝫ hoſtibus terga vertit.
Pſ. 32.
Ibidẽ. 19.

h Fortis. i. baaſa qui fuit in belluꝫ promptiſſimus: cũ venerint aſſyrij nõ poterit reſiſtere quin capiatur. Et nota ꝙ omnes qui hic numerant̃ iam diu mortui erãt: ſed ꝑ eos filij ⁊ tota eoꝝ ꝓſapia captiuãda intelligit̃. Poſſumꝰ dicere ꝙ veniẽtibꝰ aſſyrijs: nemo robuſtꝰ: nemo fortis: nemo velox ſua virtute poterit ſaluari.
3. Re. 15.

4. Re. 17. a
i Robuſtꝰ corde. Oſee q̇ vltimꝰ regũ. x. tribuũ fuit: qui ĩ h̄ fortis ꝙ populũ ad dei cultuꝫ reuocare voluit: ſed qꝛ in h̄ ꝑſeuerare noluit: poſtea de incẽdio nudꝰ egreſſus ẽ: ꝙ nudꝰ: quia ſub ipſo. x. tribus capte ſunt.

¶ Audite

---

et ſuꝑ veſtimẽt̃ pignerat̃ accu- a
a ¶ ebrietatẽ ſodomorũ.
buerũt iuxta omne altare: ẽt vi-
a ¶ quos deos putabant: turpitudine ⁊ ſtupris polluebant. ¶ quos vi oppreſſerant.
num dãnatorũ bibebant in dõ-
a ¶ contra mala illorum rememorat beneficia q̄ illis fecerat.
a mo dei ſui. Egõ aũt extermina- b+
a ¶ Seon regem amorreorum qui erat excelſus ⁊ fortis ſicut cedrus ⁊ quercus.
ui ãmõrreũ a facie eorum: cuius c
a ¶ dicit̃ lectꝰ illiꝰ habuiſſe nouẽ cubitos lõgitudinis ⁊ q̄ttuor latitudinis. ¶ vidi impiũ ſuꝑexaltatũ ⁊ eleuatũ ſ. c. l. ¶ ſuꝑbia.
altitũdo cedrõrum altitudo eiꝰ:
a ¶ cũ fort̃ armatꝰ cuſtodit atriũ ſuũ. b ¶ . i. ꝓieci ſuꝑbiã eius in terrã: ⁊ radicẽ eius. i. ꝓſapiaꝫ eius corrui ne ex eo ꝓcrearentur filij.
b ⁊ fõrt̃ ipſe quaſi quercꝰ. Et cõn- d e
a ¶ ne quis putãs bonũ comederet ⁊ periret.
triui frũctũ eius deſuper: ⁊ radi-
¶ non alius.
ces eiꝰ ſubter. Ego ſum qui aſcẽ †
a ¶ de valle lachrymaꝝ. b ¶ ingratos. c ¶ que eſt plana cũ terra promiſſiõis ſit mõtuoſa. d ¶ ſeculo tenebroſo.
dẽre võs feci de tẽrra ẽgypti: et †
a ¶ longo circũitu. b ¶ hic numerꝰ afflictioni ⁊ ieiunio ⁊ dolori cõuenit: quia per hec venitur ad ſanctam terram.
edũxi vos in deſertũ qũdragin-
a ¶ ꝑ pniã. b ¶ primũ illiꝰ regio fieret veſtra poſſeſſio. c ¶ quã diuiſit moyſes filius ruben ⁊ gad et dimidie tribui manaſſe.
ta ãnnis: vt poſſidẽretis tẽrram †
a ¶ poſtea. ¶ ſicut moyſen et aaron et alios qui acceperunt prophetalem gratiam.
ãmorrei: ⁊ ſuſcitãui de filijs vr̃is f+
in ꝓphetas: et de iuuenibus ve g+
c ſtris naçareos. Nuuquid nõ ita h+
¶ poteſtis negare q̇n ita fecerim. ¶ vos ecõtra
d eſt filij iſrael dicit dominus. Et i+
a ¶ quibus preceptũ eſt ꝙ omne quod inebriare poteſt non bibant.
e propinabatis vinũ naçãreis: et k+
a ¶ erudit̃ vir̃ q̇s mittebã. b ¶ ex liuore ſuꝑati.
prophẽtis mãdãbatis dicẽtes:
a ¶ ſermonẽ dñi q̇ fiebat ad vtilitatẽ audentiũ. b ¶ ideo. ¶ cõminando de pena.
f ne prophẽtis. Eccẽ ego ſtridebo l+
¶ longo ſonitu et vlulatu.
ſubter vos ſicut ſtridet plauſtrũ
a ¶ non frumento qꝺ recõdat̃ in horreo ſed feno quod priuſq̃ꝫ euellatur exaruit.
g ouuſtum fenõ. Et peribit fuga a m+
¶ hebrei dicũt hieroboã filiũ nabath q̇ priꝰ fugerat in egyptũ et velox fuit ad facienda idola.
h veloce: ⁊ fortis nõ obtinebit vir
a ¶ amri. b ¶ venientibus aſſyrijs.
i tuteꝫ ſuam: et rõbuſtus non ſal-
a ¶ vitã. b ¶ iehu q̇ occidit iorã regẽ iſr̃l ſagitta
uabit ãnimã ſuam. Et tẽnẽs ar- n
a ¶ manahen qui fugit in egyptũ: et aſſyrioꝝ regi miſit munera vt ab eis ꝓtegeret̃: ſed poſtea ab eiſdem captiuatur.
cum non ſtabit: et vẽlox pedibꝰ
a ¶ phacee filius romelie q̇ iunctꝰ aſſyrijs ſub rege achas multa ĩ iudea vaſtauit ſed poſtea cũ ſuis ab aſſyrijs captiuatur.
ſuis non ſaluabitur: et aſcẽnſor
equi non ſaluabit animã ſuã. Et
robuſtꝰ corde ĩter fortes nudus o p
fugiet in die illa dicit dñs.

---

a Et ſuꝑ ve. pi. ac. iuxta oĩe altare ⁊c̃. faciebãt enĩ iſti aliq̃n magna ꝯuiuia ĩ locis vbi colebãt idola: ⁊ de veſtimẽt̃ pauperũ apud eos ĩpignerat̃: faciebant ſedes ad recũbẽdũ ĩ mẽſa: ⁊ qꝛ ꝯuiuia illa fiebãt de ſub a ĩiuſta oppꝛ̃ſſoꝝ ⁊ dãnatoꝝ ab eis. iõ ſubdit̃: Et vinũ dãnatoꝝ ⁊c̃.

b Ego aũt. Hic ꝯñr recolunt̃ dĩua bñficia illi ꝓpl'o exhibita vt ex h̄ flagitia ꝑ̃dicta appareãt maiora ⁊ ſupplicia ſequẽtia iuſtiora. ⁊ dr̃ in ꝑſona dei: Ego aũt exterminaui ãmorreũ a facie eoꝝ. i. añ facieꝫ ꝓpl'i iſr̃l: ſicut ptꝫ ĩ libris Num̃. ⁊ Joſue. † Nu. 13. d

c Cuiꝰ alti. cedroꝝ. i. valde exceſſiua vltra cõem ſtatũ. iõ de eis dr̃ Nu. xiij. Quibus cõparati q̄ſi locuſte videbamur.

d Et for. ip. q̄ſi quercꝰ. i. ſic̃ excedebant ꝓpl'm iſr̃l in altitudĩe: ita ⁊ ĩ fortitudine.

e Et cõ. fru. eius deſuꝑ ⁊c̃. i. ꝑ̃ncipes et ſubiectos illiꝰ ppl'i. Cõſeq̄nt̃ recolit̃ aliud beneficiũ ꝑ̃cedẽs. ſ. eductio de ſeruitute egypti cũ dr̃: Ego ſũ ⁊c̃. et patet lr̃a.

f Et ſuſci. de fi. ve. ꝓp̄has. ad docẽdũ ppl'm: ⁊ h̄ ptꝫ ꝑ totũ vetꝰ veſtamentũ.

g Et de iuue. vr̃is naçareos. aliq̇s ad ſempꝛ: vt ſamſonẽ ⁊ ſamueleꝫ: ⁊ aliq̇s ad tp̃s.

h Nũq̇d nõ ita eſt. q. d. nõ poteſtis negare iſta bñficia: et vos ecõtrario me ꝓuocat̃. iõ ſequit̃:

i Et ꝓpina. naça. vinũ. vt infringerẽt votũ mihi factũ.

k Et ꝓp̄his mãdabat̃. ſic̃ ptꝫ. ĩ. vij. ca. ꝙ amaſias ſacerdos bethel nitebat̃ ĩpedire Amos a ꝓp̄hetia.

l Ecce e. Hic ꝯñr ꝑ̃dicunt̃ debita ſupplicia: ⁊ primo oſtẽdit̃ h̄ punitio ineuitabil': ⁊ ſcdo rõnabil'. ca. ſe. Circa ꝑ̃mum dr̃: Ecce ego ſtridebo ſuꝑ vos ⁊c̃. tal' aũt ſtridor cauſat̃ ex onere ſupra poſito: ⁊ ꝑ h̄ inſinuat̃ ꝙ peccata ppl'i erãt ita grauia q̄ſi deꝰ nõ poſſet vltra tolerare abſq̃ꝫ punitione debita. Hebrei ſic dicũt: Ecce ego ſtridebo ĩ loc̃ veſtris: quia dictio hebraica eſt eq̇uoca ad vtrãq̃ꝫ ſignificationẽ: ⁊ in h̄ notat̃ modꝰ punitiõis. Plauſtrũ enĩ multũ oneratũ cõterit ⁊ ſtridere facit illa ſuꝑ q̄ trãſit. q. d. nõ poteritis effugere: ſic̃ nec illa ſuꝑ q̄ trãſit plauſtrũ oneratũ. iõ ſ̄bdit̃:

m Et ꝑibit fu. a veloce. qꝛ capiet̃ anteq̃ꝫ poſſit effugere.

n Et te. ar. nõ ſtabit. ꝯtra hoſtes.

o Et ro. corde. i. audax ⁊ ꝯſtãs alias.

p Nudꝰ fugiet. ꝓiectis armis ꝑ̃ timore.

Ca. II

Moraliter.

e† Hec dicit dñs ſuꝑ tribus ſceleribꝰ moab ⁊c̃. Exponat̃ ſic̃ ca. precedẽti: q̃ꝫtum ad tria ⁊ quattuor ſcelera. † De pe. di. i. c. ſi agamus. in fi.

g† Eo ꝙ incenderit oſſa regis idumee. Per moab q̇ ex pr̃e interꝑ̃tatur quilibꝫ blaſphemꝰ ſignificat̃. Uñ blaſphemꝰ dr̃ Joh̄. viij. Uos ex pr̃e diabolo eſt̃. Per regeꝫ idumee ꝑ̃t intelligi xp̃s q̇ ẽ rex oĩs t̃re. Per oſſa xp̄o ĩtelligit̃ fortitudo ſue diuĩtat̃ quã ĩpugnãt blaſphemi: ⁊ maxime iudei: ſaraceni ⁊ heretici multi.

h† Et mittã ignẽ in moab ⁊ deuo. edes ſcarioth. q̄ ſonat oppida: ꝑ q̄ ſignificant̃ hereticoꝝ ꝯuẽticula.

a† Et morieť ĩ ſonitu moab. i. ĩ ſonitu belli ſpirituũ malignoꝝ ꝯ̄ ip̃m.

b† Et diſꝑ. iudi. ⁊c̃. i. heresiarchã ⁊ diſcipulos eiꝰ.

d† Suꝑ tri. ſce. iuda ⁊c̃. ꝑ iudã q̇ ꝯfitẽs interꝑ̃tat̃ q̄libet hypocrita ſignificat̃: q̇ ꝯfitet̃ ſe noſſe deũ: fact̃ aũt negat.

† Eo ꝙ abiecerit le. do. ⁊c̃. hypocrita eĩ abijcit legẽ dñi ꝑ ſuas fictiões falſas.

† Deceperũt eĩ eos ido. ſua. ſ. ambitio ⁊ auaricia. ꝓpt̃ q̄ fingit hypocrita.

† Poſt q̄ abierũt patres eoꝝ. ſ. ꝓp̄he falſi ⁊ pſeudo apoſtoli.

f† Et mittã ignē in iuda ⁊c̄. nã ignis gehēne deuorabit hy/
pocritas ⁊ ſeq̄ces eoꝝ. g† Sup tri. ſcele. iſrl'. in iſrl' q̄ deuz
videns interp̄taꝛ clerus generaliꝛ coluit vitulos aureos: vt
habeꝛ. iij. Reg'. ⁊. iiij. ſic modo clerꝰ ꝓ magna pte. nã ꝑ vitu
lū ſignificaꝛ carnis petulãtia: ⁊ ꝑ aurū auaricia: quibꝰ vitijs
multi de cleric' ſꝛ intēti: eo ꝙ ꝑ ſuã auariciã frequēter ſubuer
tunt iuſticiã. iō ſubdiꝛ: † Pro eo ꝙ vendiderit argento iu/
ſtū. i. iuſticiã eã in iudicio ꝑuertēdo ex allegatiōe falſa aduo
catoꝝ ⁊ inclinatiōe mala iudicū cupidoꝝ. k† Et paupem
ꝓ calciamētis. i. ꝓ re modica pauperē ꝯdēnãtes. † Et viã
humiliū declinãt. qꝛ faciūt eos declinare a ſtrata publica ꝓ/
pter magnitudinē ⁊ mltitudinē eq̄ꝝ ſuoꝝ ⁊ famuloꝝ. n† Et
filiꝰ ac pr̄ ierūt ad puellã. i. ſacerdos ⁊ clericꝰ declinauerunt
ad luxuriã. † Ut violarēt nomē ſctm̄ meū. miranꝛ enī ali/
q̄n laici ⁊ ſcãdaliçanꝛ de h̄ ꝙ dn̄s ꝑmittit ſibi ſeruiri a talibꝰ
miniſtris in altari. a† Et ſup veſtiment' pigneratis accu/
buerūt. ſunt enī aliq̄ ſacerdotes intantū cupidi ꝙ a paupibꝰ
ſibi ſatiſfacere nō potētibꝰ accipiūt ab eis veſtimēta neceſſa/
ria ꝓ pignore cū grat' eis deberēt remittere. b† Ego autē.
Hic iuxta cleri maliciã ponunꝛ dei bn̄ficia clericis collata vt
oppoſita iuxta ſe poſita magis eluceſcãt. Et p̄mo poniꝛ vnuz
bn̄ficiū cōmune oīm cū dꝛ: Ego aūt extermiaui ãmorreū ⁊c̄.
ãmorreus interp̄taꝛ male loquēs. iō ſignificat diabolū amar
tudinē peccati hoībꝰ ꝑſuadentē: ip̄e etiã eſt fortis ꝑ potentiã
⁊ altꝰ ꝑ ſupbiã: tñ extermiatꝰ fuit ꝑ xp̄i mortē: ⁊ ſubdiꝛ bn̄fici
um ſpeciale clericoꝝ cū dꝛ: † Ego ſū q̄ aſcēdere vos feci. de
ſtatu laicali tenebroſo ꝑ ignorantiã ad clericalē dignitatem et
ſciam. † Et eduxi vos in deſerto. xl. annis. ꝑ numerū qua/
dragenariū ſignificaꝛ ꝑfectio pn̄ie q̄ dꝫ eſſe in miniſtris eccl'ie.
† Ut poſſideretis terrã ãmorrei. i. celū empyreū a q̄ deꝰ deie
cit diabolū ꝑ ãmorreū ſignificatū vt p̄dictū eſt. f† Et ſuſcita
ui de filijs vr̄is ꝓphas. i. p̄dicatores. g† Et de iuuenibꝰ ve/
ſtris naçareos. i. religioſos. h† Nunq̄d nō eſt ita. q. d. ſic eſt
manifeſtū ꝙ nō pōt negari. nã ptꝫ oībꝰ ꝙ de clero multi facti
ſunt p̄dicatores ⁊ multi religioſi. i† Et ꝓpinabitis naçareis
vinū. i. religioſos inducebat' ad vota ſua trãſgrediendum ſic
faciūt aliq̄n mali clerici. k† Et ꝓphetis mãdabatis dicētes
ne ꝓphetetis. nã aliq̄n p̄lati duri ⁊ ſacerdotes ⁊ curati p̄dica/
tores paupes impediūt ab actu p̄dicandi. ⁊ ſubdiꝛ pena deli/
cti cum dicitur: l† Ecce ego ſtridebo ſup vos ⁊c̄. i. grauiter
puniã. † Et peribit fuga a veloce ⁊c̄. qꝛ nullus dei punitiōez
poteſt effugere ꝑ velocitatem vel fortitudinem ſeu ꝑ armoꝛuz
defenſionem vel equi fortitudinem ſeu per animoſitatē vl' quē
cunq̄ꝫ alium modum ſiue viam.

Glo. ordi.

Audite v̄. ⁊c̄. ſup oēm. Ca. III
A a Non ad ſolas. x. tribꝰ ſermo diri
gi videaꝛ: determiat ꝙ ad oēs
dirigiꝛ q̄ ex egypto ſunt vt ocia. i. ad
xij. tribꝰ. b Tm̄modo vos. Cū ſim
creator oīm: tm̄ vos ſolos elegi in pe/
culiarē ppl'm vt cognitionē mei habe/
ret': ⁊ idcirco qꝛ vos ſolos habui: ad/
huc viſitabo. i. corrigã iniq̄tates idola
trie veſtre: vt ceſſetis: vl' nō ceſſantes
Sap. 6. a grauiꝰ puniamini. Potentes eī potē/
ter tormenta patienꝛ. c Nūquid
ambula. Hiero. Quãtū ad l'ram duo
Myſtice inimici eandē viã ire nolūt. Myſtice
iudei ⁊ gentes nō pn̄t ire ꝑ xp̄m q̄ via
eſt: niſi prius cōſenſerint vniri in ipſo
angulari lapide: vt vniti poſtulent a
patre ⁊ impetrēt quicq̄d rogauerint: ⁊
in hac vita nullū aduerſarij impetū ꝑ
timeſcãt: ſed ſi diſcordia ſeparenꝛ ſta/
tim leo rugiēs eos inuadit: ⁊ nō ſoluz
patent morſibꝰ leonis: ſed apph̄endet
eos catulus leōis ⁊ ducet ad tenebro
Joh. 3. c ſum cubile. Omīs enī qui male agit:
amat tenebras. Tertia pena diſcordã
tiū ē: vt ꝑdant alas q̄bus in altū fere
B banꝛ: ⁊ ſponte corruentes in terrena:
merito teneanꝛ ab aucupe diabolo.
Quarta pena eſt vt diſcordes capian
tur laqueo q̄ nō in celo ſed in t̄ra ten/
Ps. 123. diꝛ. de q̄ liberati dicūt. Aīa nr̄a ſicut
Ro. 16. c paſ. ere. eſt de la. ve. de q̄ Apl's: Cōte/
ret deꝰ ſathanã ſub pedibus noſtris.
Quinta pena eſt ꝙ in ciuitate dei ꝯſti
tuti terreanꝛ ſonitu tube. i. diuīe ſcri/
†24. q. 3. c. pture: q̄ grãdi voce pctōribꝰ penã cō/
quidam. ⁊. minaꝛ. Sexta pena ꝙ diſcordes a dō
coliciani. affliguntur. Leo q̄n famē patitur
ſi videt predã: dat rugitū: q̄ voce au/
dita fere ſtant fixo gradu ſtupefacte.
d Si erit ma. Sicut ea q̄ ſupius me/
morata ſunt nō fient niſi certa cã exti/
terit: ita non erit tribulatio niſi a dn̄o
venerit qui etiã reuelat. e Quia nō faciet. Non omnia re
uelet ꝓphetis q̄ in celo facit vel fecerit: ſed q̄ facturꝰ erat ī ter
ris: reuelauit noe: abrae: loth: vt q̄ audirēt ventura ſupplicia
corriganꝛ vel grauꝰ punianꝛ. Sic modo ꝑ Amos nūciat ex
miſcōia hebreis penas ne punianꝛ. Hiero. Nō reuelat deꝰ
ꝓphetis oīa que facit in celo: vel q̄ ante fecit: ſed q̄ facturꝰ eſt
in terris. Reuelauit Noe diluuium abrae: ſubuerſionem ſo/
dome: Joſeph famem ſeptem annoruz. Sic Amos reuelauit
nūc q̄d facturꝰ eſſet. x. tribubus vt ad penitentiã cōuerſe libe
rarentur a periculo. In quo clemētia dei oſtēditur. Qui enī
predicit penam nō vult punire peccantes.

a ſ auribus intelligentie.
a Audite verbū Ca. III
q̄d locutꝰ eſt dn̄s ſuper
a ſ vidētes deum ad quos ꝓprie fit
ſermo dei.
vos filij iſrael: ſup oēm cognatio b
a ſ vbi ſeruiebatis in luto ⁊ paleis.
nē quã eduxi dē terra egypti di/
b cens: Tantūmodo vos cognoui c†
ex oībꝰ ꝯgnatiōibꝰ t̄re. Jdcirco vi d†
a ſ vt nihil ſit impunitum.
ſitabo ſup vos oīs iniquitates
a ſ leo nō ꝟſaꝛ ī cōſit' agris vel vineis vl' lignis
pomifer' q̄ deū laudãt ſꝫ ī ſiluis ⁊ inculta humo.
c veſtras. Nunquid ambulabunt e†
duo pariter niſi eis conuenerit? f
† Nunquid rugiet leo in ſaltu niſi g†
habuerit predam? Nunquid da/ h
bit catulus leonis vocē de cubi/
li ſuo niſi aliquid apprehēderit?
ſ ñ. a ſ niſi auceps tēdat laqueū auiſ ñ illaq̄aꝛ
Nunq̄d cadet auis in laqueum i
terre abſq̄ꝫ aucupe? Nunq̄d au/ k l
feretur laqueus de terra: anteq̄ꝫ
ſ non.
q̄d ceperit? Si clanget tuba in ci m
uitate: ⁊ populus ñ expaueſcet? n
a ſ. i. afflictio que non iniuſta: ſed patienti gra/
uis et mala videtur. Unde: Sufficit diei malicia
ſua: et ego deꝰ qui facio pacem et creo malum.
d †Si erit malū ī ciuitate quod do/ o
e minꝰ nō fecerit? Quia nō faciet p
dominus deus verbum: niſi re/ q
ſ vel correctionem ſuam.
uelauerit ſecretum ſuū ad ſeruos

Nico. de lyra

a† Audite v̄bū. Poſtq̄ꝫ Ca. III
punitio regni iſrl' oſtenſa eſt in/
euitabil'. hic ꝯñr oñdiꝛ rōnabi
lis: et diuidiꝛ in duas ptes: qꝛ primo
hec rōnabilitas declaraꝛ. ſcdō puni/
tio iterum ꝓclamaꝛ. ibi: Propterea.
Prima in duas: qꝛ p̄mo oñdiꝛ rōna/
bilitas ex teſtimonio dīno: ſcdō ex hu
mano. ibi: Auditū facite. Circa p̄muz
ꝓpha p̄mo excitat attētionē. d. Audi/
te verbū ⁊c̄. b Sup oēm cognati
onē: ⁊ ſic alloquiꝛ oēs iudeos gene/
raliꝛ. c Tm̄mō vos cognoui ⁊c̄.
exhibēdo vobis legē diuinã ⁊ alia be
neficia plura. Ps. cxlvij. Nō fecit ta
liter oī natiōi: ⁊ iudicia ſua nō manife
ſtauit eis. d Jdcirco viſitabo ſup
vos. acriꝰ vos puniendo q̄nto maior
fuit vr̄a ingratitudo: dicta ꝓphaꝝ ſpi † Job.
ritu dei loq̄ntiū repellēdo. iō ſubdiꝛ:
e Nunq̄d ambu. duo pariꝛ. ad ali/
quē locū determinatū. f Niſi eis
cōuenerit. tale iter ex rōnabili cã. q. d.
nō. ⁊ ꝑ hoc metaphorice deſignaꝛ ꝯue
nientia dei ⁊ ꝓph̄e loq̄ntis ex eiꝰ ore.
g Nūq̄d ru. leo ī ſa. ⁊c̄. q. d. non leo
rugiēs eſt deꝰ ꝑ os ꝓph̄e pctōribꝰ cō/
minãs: ad q̄d ſequiꝛ pena ſicut ad ru
gitū leonis p̄da: ⁊ h̄ niſi penituerint.
⁊ idē intelligiꝛ ꝑ hoc q̄d ſubditur:
h Nunq̄d dabit ⁊c̄. eſt enī repetitio
eiuſdē ſn̄ie ad maiorē aſſertionem.
i Nūq̄d cadet auis ī laqueū terre. i.
abſcōditū in terra. k Abſq̄ꝫ aucu
pe. i. ſine ope aucupis laqueū tenden
tis. q. d. nō. ꝑ aucupez intelligiꝛ deus
pctōres capiēs ī laqueū pene. Ps. x.
Pluet ſup pctōres laq̄os ⁊c̄. l Nū
q̄d auferet laq̄us ⁊c̄. q. d. nō. ſic inten
tio dei nō fruſtrabiꝛ a punitiōe pctōꝝ
in malo ꝑſeuerantiū. m Si clan/
get tuba in ciuitate. ꝓ aduētu aduer/
ſarioꝝ ſup eam. n Et ppl's nō ex/
paueſcet. q̄ſi dicat: īmo ꝑ tubam intelligiꝛ denūciatio ꝓpheti/
ca diuine cōminatiōis. ꝓpter h̄ ſubdiꝛ: o Si erit malū. ſ.
pene. In ciuitate q̄d non fecerit dn̄s. i. ordinauerit fieri vt de/
decus culpe puniatur decore iuſticie. q. d. aliter non fiet.
p Quia non faciet dominus deus verbum. de his que ſūt
neceſſaria hominibus nunciari. q Niſi reuelauerit ⁊c̄. qꝛ
ſicut natura nō deficit in neceſſarijs: ita auctor nature non de/
ficit nunciando ꝑ ꝓphetas ea que ſunt neceſſaria cognoſci: et
non poſſunt via humana ſciri. Omnia iſta exempla ad hoc po
ſita ſunt vt vltio diuina per prophetas proclamata rationabi
lis oſtendatur. ideo ſubditur:

Leo ru

Leo rugiet

a Leo ru. Hiero. Paſtoꝛ iſte ſolit⁹
timere leonē: timoꝛē omīpotent̄ cōpa
rat rugitui leonis. Quidā ꝑ leonē ru
gientē diabolū: ꝑ dn̄m loquentē iter/
pꝛetant̄ ſaluatoꝛē: vt ſicut ille in malū
a perituris: ita iſte in bonuꝫ audiat̄ a
ſaluandis. b Auditū fa. Amos
ſpecialit̄ miſſus ꝓphetare .x. tribub⁹:
nūc etiā iubet̄ annūciare açoto ⁊ egy/
pto. c Cōgregamini. Quia vnuſ/
quiſꝙ fingit ſibi ⁊ adoꝛat quod vult.
Sic heretici varios erroꝛes ſibi cōfin
gunt: ꝗ ſe cuſtodes mādatoꝝ dei men
tiunt̄ ⁊ ſunt in mōte ſupꝰbie: ad quoꝝ̄
inſaniā ꝯſiderandā gentes ꝓuocant̄
que nō hn̄t dei noticiā. Ipſi enī calum
niant̄ ſimplices credētes: dū ſub no/
mine veritat̄ colūt mendaciū: ⁊ qꝛ ſūt
extra limitē veritatis rectū facere ne/
ſcierunt: ⁊ theſauriçant ſibi dogmata
iniꝗtatis: ⁊ deceptos in edib⁹ ſuis cō
cludunt. d Theſauriçātes. Con/
gregātes de idolatria ⁊ miſeroꝝ calū/
nijs iniꝗtatē .i. pctm̄ in coꝛdib⁹ ſuis ⁊
rapinas paupeꝝ ꝯgregātes ꝑ violen
tiā in domib⁹ ſuis: qꝛ enī cultū dei de
ſeruerūt: dati ſūt in reprobū ſenſū: vt
faciant qꝺ nō opoꝛtet. e Quō ſi.
Adhuc ſumit ꝓpħa comparatiōes ex
paſtoꝛali officio. Sicut parue reliquie
relinquunt̄ a leone ex oue vl̄ ariete:
ſic de habitatoꝛib⁹ ſamarie pauci re/
manebūt ꝗ nō captiuent̄ ab aſſyrijs.
Myſtice. Myſtice. dū diabolus oues eccl̄ie
laniat ſepe de oꝛe ei⁹ duo crura aut ex
tremū auricule eripit̄: qn̄ ⁊ ſecuro pe/
de ⁊ tutis aurib⁹ deū ſeꝗ poſſumus.
Per crura eī via doctrinaꝝ. Per au/
res ſacra dictoꝝ ſignant̄. vn̄ apoſtoli
ſine calciamentis ⁊ aliꝗ pelle moꝛtui
Luc.8.b aial̄ incedūt: ⁊ credētib⁹ dꝛ: Qui ha/
bet a.a.a. Hꝫ iter heretic⁹ ⁊ diabol⁹ im
pedit vt in via ꝗ xp̄s eſt coꝛruamus.
Sed ſi venerit vir eccl̄iaſtic⁹ et homo
dei ⁊ ſamſon leonē interfecerit ſecuro
pede: et tutis aurib⁹ ad deū poſſum⁹
Eſa.7.a incedere. Legit̄ ī hiſtoꝛia ⁊ in Eſaia
ꝙ phacee fili⁹ romelie conduxit raſim
regem damaſci vt pugnaret ſecū con/
tra iudam: ⁊ in eo totā ſpem ſuā poſu/
it. Sic ergo hō feſſus laboꝛe quieſcit ī
lecto: ſic decē tribus in auxilio ſyrioꝝ
quieſcebāt: ⁊ in ſecuritate habitantiū
damaſcū ſpē victoꝛie habebāt: ⁊ ſuas
vires fractas vicine gētis auxilio ro/
boꝛobāt: ſed fruſtra: quia ab aſſyrijs
vtriꝙ captiuati. f Altaria bethel.
Lob.1.a Que fecit hieroboam aureo vitulo:
vbi dū offerret: venit ꝓpheta ꝗ dice/
3.Re.13.a ret: Altare altare: audi verbū domi/
ni ⁊c̄. tunc ſciſſum ē altare ī duas par/
tes: ⁊ manus hieroboam aruit. Al
tare eccleſie vnū eſt. altaria hereticoꝝ
tot ſunt quot ſciſmata eoꝝ̄: tn̄ vnuꝫ ſe
habere iactāt. ꝑ ſupbiā cui⁹ coꝛnua:
.i. arrogātia amputabit̄. g Et ꝑcu.
Sic erant diuites pꝛincipes .x. tribuū
vt duas domus haberēt: vnā hyema
lem verſam ad auſtrū. aliaꝫ eſtiualem
verſam ad aquilonē: in ꝗb⁹ ꝓ varie/
tate tēpoꝝ delitioſe habitarēt. Achab
etiaꝫ legit̄ duas domus eburneas fe/
Myſtice. ciſſe. Myſtice. domus hyemalis re
gnū iſrael: in ꝗ religionis frigus ⁊ cul
tus dei ⁊ varij turbines ventoꝝ: et ſe/
ua tempeſtas. Dom⁹ ꝟ eſtiua: regnū iu
dee in ꝗ caloꝛ religiōis ⁊ templū ⁊ ho
locauſtum mane ⁊ veſpere.

☞ Audite

a ſ loquens. b ſ ⁊ cū deus reuelet ꝓphetis ꝗs au
deat tacere qꝺ dn̄s reuelet: ſicut rugitū leonis nul/
la anīalia audent cōtemnere.

a ſuos ꝓphetas. Leo rugiet ꝗs nō a† b
ſ rarus eſt qui non timebit.

timebit: Domin⁹ de⁹ locutus eſt: c†
a ſ pauci ſūt viri qui audeant iubente dn̄o nō ꝓ/
phetare. b ſ o ꝓphete que ego dicturus ſum.

b quis nō ꝓphetabit: Auditū faci/ d e†
a ſ in ciuitatibus philiſtinoꝝ̄ que dei noticiā non
habent vt ipſe iudicent vtrū ego iuſte facturus ſim
ꝙ minoꝛa pꝛius videant ſcelera: et poſtea iudicent
de mea ſententia.

te in edib⁹ açōti: ⁊ in edibus terre †

c egypti ⁊ dicite: Congregamini ſu f†
a ſ ciuitates ſic dicte ꝗ in monte ſita eſt: vel totius
terre .x. tribuū ꝗ tota mōtuoſa eſt ꝗ a ſua metropo/
li ſic vocat̄. dꝛ aūt ſamaria a ſamer domino ipſius
montis in quo fundata eſt. b ſ pꝛo deo vitulos
adoꝛant: et filios ſuos immolant.

per mōtes ſamarie: ⁊ videte inſani †
a ſ non contenti hoc
ſcelere calumniant̄ pauperes ⁊ ſimplices.

as multas in medio ei⁹: ⁊ calūniā g

patientes in penetralibus eius.
a ſ .i. noluerunt colere deum.

Et neſcierūt facere rectū dicit do/
a ſ non auruꝫ vel pecunias que aliquando laboꝛe
querentur. b ſ falſa dogmata.

d minus. Theſauriçātes iniꝗtateꝫ:
a ſ deceptoꝝ̄ falſo erroꝛe. b ſ qꝛ hoc fecerunt.

⁊ rapinā in edib⁹ ſuis. Propterea h
a ſ ab aſſyrijs. ſ in iudicio vel quotidie ꝑ eccleſia
ſticos viros teſtimonijs ſcripturarum.

hec dicit dn̄s deus: Tribulabitur i†
a ſ circūdabunt̄ ab hoſtibus habitatoꝛes terre .x.
tribuū. b ſ hereticoꝝ. ſ o ſamaria.

⁊ circūietur terra: ⁊ detrahet̄ ex te k
a ſ ſyllogiſmoꝝ ⁊ argutie verboꝝ ꝗbus dogma ſu
um firmabant. b ſ qui errauerāt ꝺ eccleſia redu/
cent̄. c ſ ꝗ in edib⁹ miſeroꝝ lachꝛymis cōgregaſti.

foꝛtitudo tua: ⁊ diripientur edes l

e tue. Hec dicit domin⁹: Quomō ſi m†
a ſ qui circūit querens quē deuoꝛet.

eruat paſtoꝛ ꝺ oꝛe leonis duo cru
a ſ qui habet aures au. ſ in aure ſacramenta di/
ctoꝝ̄. b ſ fere conſumpte.

ra: aut extremū auricule: ſic eruen
ſ .x. tribus.

tur filij iſrael ꝗ habitant ī ſamaria
a ſ deſcētes ī auxilio ſyrioꝝ. b ſ ſibi victoꝛiā pol
licentes.

ī plaga lectuli: ⁊ ī damaſci graba/ n† o†
a ſ que ventura ſunt huic ppl̄o. ſ intelligite o pꝛo/
phete. b ſ cū atteſtatiōe nūciate. ſ vt inexcuſabi
les ſint.

to. Audite ⁊ cōteſtamini in domo p
ſ x. tribuum.

iacob: dicit dn̄s deus exercituuꝫ.
a ſ cū captiuitas aduenerit. b ſ vlciſci. c ſ vl̄ im
pietates.

Quia in die cū viſitare ceꝑo ꝑuā/
a ſ reddendo que meruit b ſ vlciſcar deſtruēdo.

ricatiōes iſrl̄: ſuꝑ eū viſitabo: ⁊ ſu/ q

f per altaria bethel: ⁊ amputabūt̄
a ſ a ſyro vaſtante confracta.

coꝛnua altaris: ⁊ cadent in terra.
a ſ hereticoꝝ ꝗ laboꝛāt abſtinētia ⁊ ieiunijs. b ſ ꝗ
ꝓpter vētris ingluuiē oēm recipiūt voluptatem.

g Et ꝑcutiā domū hyemalem cū do r
a ſ ꝗ artifici ⁊ rhetoꝛico ſplēdoꝛe cōpoſite ſunt.

mo eſtiua: ⁊ ꝑibūt dom⁹ eburnee: s
a ſ vna veritate veniente multa mendacia deſtru/
entur per totum mundum.

⁊ diſſipabūt̄ edes mlt̄e dicit dn̄s.

a Leo rugiet .i. dn̄s ꝑ ꝓphas cōmi
natur. b Quis nō timebit. q.d.
nullus eſt qui nō debeat timere ⁊ de
malis penitere. c Dn̄s de⁹ locu
tus ē. ꝓphas inſpirādo. d Quis
nō ꝓphetabit. inſpirationē a deo ac/
ceptā ppl̄o nunciādo. q.d. nullus de
bet tacere ꝓ quacunꝙ ꝑſecutiōe.
e Auditū. Hic ꝯñr oñdit̄ rōnabili
tas punitiōis teſtimonio hūano. cū
dꝛ: Audituꝫ facite in edib⁹ açoti ⁊c̄.
id eſt int̄ gentiles legē dei nō haben
tes. f Cōgregamini ſuꝑ mōtes ſa/
marie ⁊ videte īſanias multas .i. ido
latrias ꝯtra deū. g Et calūniaꝫ
patiētes. in ꝗ notat̄ pctm̄ ꝯtra pꝛoxi
mū. q.d. ſi gentiles talia viderēt ſola
rōne naturali ducti iuſte puniēda di
cerent. h Propterea. Oſtēſa ra
tionabilitate punitiōis ſupꝛadicte:
hic ipſa iteꝝ ꝓclamat̄. cū dꝛ: i Tri
bulabit̄ ⁊ circūiet̄ terra. ita ꝙ nihil
remaneat abſconditū. k Et de/
trahet̄ ex te foꝛtitudo tua .i. rex: pꝛin
cipes ⁊ bellatoꝛes. l Et diripien
tur edes tue: qꝛ bona inde auferent̄
⁊ poſtea incēdent̄: ⁊ hꝫ fuit impletuꝫ
tpe Oſee. iiij. Reḡ. xvij. Uerūtn̄ qꝛ
aliꝗ pauci euaſerūt. ideo ſubditur:
m Quō ſi eruat paſtoꝛ ⁊c̄. ſic eru/
entur filij iſrl̄ .i. valde pauci ex eis.
n In plaga lectuli .i. in regione re/
gni iude: que dꝛ lectulus rōne tēpli
qꝺ erat ibi. de quo dꝛ Cant̄. j. Lectu
lus nr̄ floꝛidus: eo ꝙ ibi habitabat
deus ꝑ ſpecialē inhabitationeꝫ. Illi
enī ꝗ pꝛedicto modo euaſerūt tempe
Eçechie venerūt in regnū iude rede/
untes ad diuinū cultuꝫ. o Et in
damaſci grabato. qꝛ etiā aliqui ex di
ctis euadentib⁹ in damaſcū refuge/
runt: ⁊ ibi fuerunt occultati ad tem/
pus. Sciendū tn̄ ꝙ aliqui hebꝛei di/
cunt ꝙ damaſci eſt hic nomē appella
tiuum: ⁊ nō eſt nomen loci: ⁊ ſignifi/
cat victū: qꝛ Eçechias dei cultoꝛ pꝛe
dictis ad regnū ſuū refugientib⁹: ꝓ/
uidit modo cōuenienti de victu: ⁊ qꝛ
non ſolū fuit populus iſrael punit⁹:
ſed etiā cultus idolatrie ibidē diſſi/
patus. ideo ſubditur: p Audite
⁊c̄. in die cū viſitare cepero ꝑuarica/
tiones iſrael: populū puniendo.
q Uiſitabo ⁊ ſuꝑ al. bethel. oīa lo/
ca idolatrie ſubuertēdo. r Et ꝑ/
cutiam do. hye. cū do. eſtiua. poten/
tes enī ex carnalitate habebāt vari/
as domos pꝛo hyeme ⁊ eſtate.
s Et peribūt domus eburnee. non
ꝙ totaliter eſſent eburnee: ſed qꝛ ibi
erāt aliqua oꝑa nimis curioſa ebur/
nea: ⁊ hoc modo dꝛ. iij. Reḡ. vlt̄. de
achab rege iſrael. Et dom⁹ eburnea
quam edificauit. Ca. III

Moꝛaliter.

a† Audi
te verbum
quod locut⁹ eſt dn̄s ſuper vos filij iſ
rael. In fine pꝛecedentis capituli o/
ſtenſum eſt ꝙ punitio clericoꝝ̄ ma/
loꝛum eſt ineuitabilis: hic oſtēditur
ꝙ eſt rationabilis: ⁊ hoc ꝓpter ma/
ioꝛem ingratitudinem eoꝛum de be/
neficijs diuinis. cum dicitur in per/
ſona domini: c† Tm̄modo vos co
gnoui .i. ad mihi miſtrandū vos ele
gi. d† Idcirco viſi. ſu. vos o. iniꝗ.
vr̄as. ita ꝙ nihil remanebit impunit̄
tū. e† Nūꝗd ābulabūt parit̄ duo

niſi eis ꝯuenerit.q.d.ſic cleric⁹ malus nō pōt cū deo ambula
re:qꝛ nō ꝯformat̄ volūtati diuīe. g† Nunq̇d rugiet leo in
ſaltu ⁊c̄.totū iſtud ponit̄ ꝓpter illud qꝺ poſtea ſubditur:
a† Rugiet leo q̇s nō timebit. Per leonē xp̄s ſignificat̄.de q̇
dꝛ Apocal'.v. Vicit leo de tribu iuda. Ipe vero terribilit̄ ru/
giet in finali iudicio:⁊ iſte rugit⁹ eſt valde timēdus:⁊ ſpecia/
liter cleric' pctōꝛib⁹:q̇b⁹ ꝑ ſcripturas ꝓphetaꝝ eſt nunciat⁹.
ideo ſubdit̄: c† Dn̄s de⁹ locut⁹ eſt q̇s nō ꝓphetabit. pro/
phete enī fuerūt organa diuina:⁊ iō ſpūſctō inſpirati nō pote
rant nō loqui:ſicut nec organa materialia pn̄t retinere ſonum
cū fuerint inſufflata. e† Auditū facite. Hic oñdit̄ punitio
maloꝝ clericoꝝ rōnabilis in reſpectu culpe laicalis cū dicit̄:
Auditū facite in edib⁹ açoti.q̄ interpretat̄ incendiuꝫ. † Et
in edib⁹ egypti.que īterp̄tat̄ tenebra:ꝓpter qꝺ ꝑ iſtas edes
ſignificat̄ ꝯuerſatio laicoꝝ q̇ carent luce ſcīe:⁊ cōiter incenſi
ſunt igne cupidicatis ⁊ luxurie:ſed multo plus incēſi ſūt ma/
li clerici.iō ſequit̄: f† Cōgregamini ſuꝑ montes ſamarie.
ꝑ q̇s ſignificant̄ eccl'ie p̄lati:eo ꝙ ſamaria interp̄tatur cuſto/
dia dn̄i. † Et videte inſanias multas.q̄s faciūt mali p̄lati
⁊ coꝝ clerici.⁊ ſubdit̄ pena cū dꝛ: i† Tribulabit̄ ⁊ circūiet̄
terra.i.eoꝛuꝫ cupiditas terrena tribulabit̄ inferni pena:qꝛ tn̄
aliq̇ ſunt boni.ſubdit̄: m† Quō ſi eruat paſtoꝛ de oꝛe leo/
nis.i.diaboli:ſic dꝛ.j.Pe.v. Aduerſari⁹ veſter diabol⁹ tan/
q̄ꝫ leo rugiens:circūit querēs quē deuoꝛet. De cui⁹ oꝛe eruun
tur boni p̄lati ⁊ clerici.qualit̄ aūt eruant̄:oſtendit̄ cū ſubdi/
tur: v† In plaga lectuli.i.in regione lectuli:ꝑ quā ſignifi/
catur quies ꝯtēplatiōis. o Et damaſci grabato. ꝑ qꝺ intel/
ligitur eukariſtie deuota ſumptio:eo ꝙ damaſc⁹ interp̄tatur
victus.illi nanqꝫ eruunt̄ de demonis oꝛe q̇ vacant ꝯtēplatio
ni ⁊ eukariſtie ſumptiōi deuote. In ca.iij.vbi dꝛ in poſtil.iō

Additio.

ſubdit̄: Nunq̇d ambulabunt duo pariter.
Or dꝛ hic: Nunq̇d ambulabunt duo pa/
riter ⁊c̄.videt̄ ꝯtinuari cū p̄cedētib⁹ ⁊ ſeq̄ntib⁹.ſic enim dixe
rat ſupra de⁹ ip̄is filijs iſrl'. Tm̄mō vos cognoui ex oīb⁹ nati/
onib⁹ terre. Idcirco viſitabo ſuꝑ vos oēs iniq̇tates vr̄as in q
de⁹ videt̄ rn̄dere cuidā tacite q̄ſtiōi. Poterāt enī q̄rere filij iſ/
rael a deo q̇ eis cōminabat̄ de tot ſupplicijs ꝓpter ſua pctā.q̄
eſt rō q̄re mag' nos affligis q̄ꝫ alias gētes:cū multe alie gētes
hmōi pctā.ſ.idolatrie ⁊ homicidij ⁊ hmōi pampli⁹ cōmittant.
Ad qꝺ de⁹ rn̄det: Tm̄mō vos cognoui ex oīb⁹ natiōib⁹ terre.
vbi Glo. Cū ſim creatoꝛ oīm vos ſolos elegi ī ꝓplm peculiareꝫ
vt mei cognitionē haberet'. Et idcirco viſitabo.i.coꝛrigā iniq̇
tates vr̄as vt ceſſet':vl' n̄ ceſſātes g̃ui⁹ puniamī. Hec ī glo. Sꝫ
qꝛ erāt aliq̇ q̇ de hmōi diuīa viſitatiōe male ſentiebāt:erronee
eſtimātes ꝙ talia mala p̄ealia cōmīata cū ꝯtigeret euēire nō a
deo īflicta ſeu ītēta erāt:ꝫ ꝯtigebāt caſualit̄ eo mō q̇ philiſtei.
j. Reg.vj.dicebāt. Nō man⁹ ſua tetigit nos ꝫ caſu ꝯtigit. Hoſ
īprobat ꝓpħa dicēs: Nūq̇d ābulabūt duo parit̄:niſi ꝯuenerit
ſic ē in hebꝛeo:⁊ qꝺ addit̄ eis nō ē de textu.⁊ ſic ē ſenſus:ꝙ ſic
duo hoīes ex diuerſis ꝑtib⁹ veniētes ꝯcurrunt ꝑ oīa vt parit̄
ad vnū locū determīatū accedāt:ſignū ē ꝙ h̄ fit ex certa ꝯueni/
entia vtriuſqꝫ nō a caſu:⁊ ſic ꝯuēientia ꝓphetice p̄nūciatiōis
cū rei euētu ē ſignū ꝙ tal' euēt⁹ n̄ ē caſual' ꝫ ītēt⁹:ad qꝺ adduc̄
aliud exēplū de naturalit̄ ſignificātib⁹ ſic̄ ē rugit⁹ ſeu vocifera
tio leōis q̄ ſignificat p̄dā factā dei capiēdā:q̄ q̇dē ſignificatio
eſt n̄ a caſu ꝫ ex īſtictu naturali. Silr̄ exēplificat d' aue cadēte ī
laqueū t̄re:qꝺ nō caſualit̄ ꝫ ꝑ induſtriā aucupis fit:ſic etiā ab
latio laq̄i. Silr̄ etiā adducit exēplū de cōit̄ ꝯſuet'.ſ.de clāgoꝛe
tube q̇ ſignificat aduētū adūſarioꝝ:q̄ q̇dē ſignificatio n̄ ē caſu
alis ꝫ ex moꝛe hoīm intēta. vn̄ de oīb⁹ iſt' ꝯcludit ꝑ ſilitudinē:
Si erit malū ī ciuitate qꝺ de⁹ n̄ fecit. H̄ ē dicere: Sic̄ p̄dicti effe
ctus n̄ caſualit̄ ex ſuis cauſis ꝫ oꝛdīate ſeu ītēte ꝓueniunt:ſic
cū mala pene euēiūt ī ciuitatib⁹ n̄ ſūt cēſenda caſualia ꝫ a deo
intēta:⁊ h̄ eſt qꝺ p̄ncipalr̄ intēdit deducere ex p̄miſſis.

Glo. oꝛdi.

a Audite ver. Loquit̄ Ca.IIII
ad optimates q̇ſqꝫ.x.tribuū vt
audiāt v̄ba dn̄i q̇s non boues
amatoꝛes:ꝫ irriſoꝛie vaccaſ.p.vocat:
qꝛ reſidētes domi:⁊ ventri ⁊ gule ſuie
bāt:oppꝛimēdo egenū ⁊ ꝯfringēdo in
iudicio paupem:vt bona illoꝝ ī ſuos
redigerent vſus. b Que di.d.ve.
ꝑmittite tm̄ ⁊ iubete:⁊ nos ſpoliabi/
mus domos paupeꝝ vt bona illoꝝ in
nr̄os vſus redigam⁹. Nō ait comede
mus ſed bibemus:in q̄ notat deditos
ebꝛietati:q̄ mentē ſubuertit ⁊ erroꝛes
libidineqꝫ generat. c Afferte. Ni
ſi maioꝛes dederint ptātē: minoꝛes q̄
deuoꝛent nō habebūt. Silr̄ ⁊ de here/
ticis intelligendū:qꝛ maioꝝ doctrina
minoꝛes inebꝛiant̄. d Leuabunt
vos. Seruat metaphoꝛaꝫ vaccarū q̄/
rū carnes in vectibus ſolēt leuari. Si/
gnat aūt qꝛ cū venient aſſyrij capient̄
in p̄lio:⁊ poꝛtabunt̄ iure victoꝛie.
e In ollis. In p̄lio ſuꝑatos compel
lent ad vꝛbes munitas:q̄ ollis feruē/
b⁹ cōparant̄:qꝛ fame ⁊ peſtilētia clau
ſos ꝓpl'os exire cōpellēt:⁊ ire in capti/
uitatē. Per apturas ollaꝝ.i.ciui/
tatū:qꝛ deſtruct' vꝛbib⁹ ībūt ī captiui
tatē: Vl' apturas q̄ſi iā parate ſūt vie
ꝑ q̄s ducamī captiui in arnon q̄ ē re/
gio vltra mōtes medoꝝ ⁊ perſarū.
f Altera ꝯtra.ſm idioma hebꝛeoꝝ
qꝺ nos dicim⁹ mutuo vl' viciſſim.alte
ra ꝯtra alterā ponit̄. g Veīte ad.
Ironice loquit̄.q̄ſi hucuſqꝫ ſponte ī/
molaſtis idolis mō iā inſtāte captiui/
B tate: ꝑficite qꝺ cepiſtis:vt q̄nto vos
eritis impudētioꝛes:tāto mea vindi/
cta ſuꝑ vos iuſtioꝛ appareat. Ingre
diunt̄ mali ī bethel.i.domuꝫ dei q̄ eſt
eccl'ia:ibi ip̄ie agūt ī dū ei⁹ p̄cepta cal
cādo:⁊ ī galgalā qꝺ īterp̄tat̄ reuela/
tio:qꝛ vēdicāt ſibi ſcp̄turaꝝ ſciāꝫ vn̄ ſuꝑbiētes ī q̄qꝫ vitia de/
fluūt:īfert etiā māe hoſtias:⁊ die tertia decīas trāſfigurati ī
angelū

a Audite v̄bū h̄ Ca.IIII a†
a ſ heretici ventri ⁊ gule ſeruiētes.
vacce pingues q̄ eſt' in
a ſ in ſuꝑbia vnde hūiles cōfringat'. b ſ qꝛ mā/
data dei ſe cuſtodire dicūt et ſibi ſublimia repꝛo/
mittunt.
mōte ſamarie:q̄ calūniā facitis b†
a ſ eccleſie ſimplicib⁹ q̇ hereticoꝝ ⁊ eloquētiā ar/
gumentoꝝ diuitias nō requirunt.
b egēnis:⁊ꝯfringit' pauꝑes. Que c†
a ſ paſtoꝛibus.i.regibus: ſ pꝛincipibus peruer
ſoꝛum dogmatum.
c dicitis dōminis veſtris:afferte ⁊ d†
a ſ omīs ſermo dei ꝓ iuramento debet accipi qui
nō mentitur. b ſ in ſeip̄o vel in filio vel in aliq̇
electo angelo vel homine.
bibem⁹. Iurāuit dn̄s de⁹ in ſān/ e
a ſ quaſi in pꝛeſenti. ſ captiuitatis et anguſtie.
ſ iudicij vel penarum.
cto ſuo:qꝛ ecce diēs venient ſuꝑ f
a ſ aſſyrij vel demones. ſ nudatas a rebus pꝛo
quibus peccaſti'. b ſ o vacce pingues.
d vos:et leuābunt vōs in contis: g† h
a ſ igne tribulationis decoquamini. ſ vt ge/
henne ignibus exuramini.
⁊ reliq̇as vr̄as in ōllis feruētib⁹. i† †
a ſ ſubaudis vacca.
f Et ꝑ apturas exibit' :altēra ꝯtra k† †
a ſ vaccam. b ſ que armenia dicitur.
altērā:⁊ ꝓȷ̈ciemini in arnōn dic̄ l†
a ſ vbi aureus vitulus. b ſ contra deum pꝛece/
pta illius calcantes.
g dn̄s. Venite ad bēthel ⁊ īpiē agi m† †
a ſ venite. ſ q̇ ē loc⁹ idolatrie. b ſ ibi cōtra deū
cui idola p̄tuliſt'. ſ q̇cq̇d ibi facitis p̄uaricatio ē.
te:ad gālgalā ⁊ mltiplicāte ꝑua/ n†
a ſ cito anteqꝫ vēiat captiuitas. ſ ne ſit dila
tio in ſcelere.
ricationem. Et ōfferte mane vi/ o
enī in cultu vituloꝝ q̇s fecit ſtatuit aliqua ſīlīa cultui diuino
qui fiebat in hierl'm vt populus facilius aſſentiret.

Nico. de lyra

a† a Audite v̄bū. Poſt/ Ca.IIII
q̄ꝫ cupiditas viroꝝ declarata
eſt.h̄ ꝯn̄r idē oñdit̄ de vxoꝛib⁹
eoꝝ cū dꝛ: Audite v̄bū hoc vacce pin
gues.i.potentū vxoꝛes:q̄ dicunt̄ vac
ce ꝓpt̄ vitulos aureos q̇s adoꝛabāt:
⁊ pingues rōne diuitiaꝝ:ad quaꝝ ac/
quiſitionē iniquaꝫ viros ſuos incita/
bant.iō ſubdit̄: b Que ca.facit'.i.
ꝑ viros vr̄os fieri ꝓcurat'.iō ſeq̇tur:
c Que di.do.vr̄is.i.marit'. d Af
ferte ⁊ bibem⁹.i.ſubam alioꝝ rapite:
vt nos ⁊ faīlie nr̄e poſſim⁹ laute viue
re.⁊ ſubdit̄ pena: e Iurauit do.in
ſan.ſuo.i.in ſeip̄o q̇ eſt ſanctuſſctōꝛū:
f Ecce dies ve.ſuꝑ vos.i.ad puniti/
onē veſtrā. g Et leuabūt vos.poꝛ/
tando in captiuitatē. h In cont'.
ſicut poꝛtant̄ res ponderoſe in tinel/
lis. i Et reli.vr̄as in ol.feruētib⁹:
id eſt ceteros ad foꝛtalicia fugientes
ibidē cremabunt cum edificijs.
k Et ꝑ aper. exibitis.i.multe fient
apture in mur' ꝑ q̇s extrahemini.
l Et ꝓȷ̈ci.in arnon.nomē eſt regio
nis longinque vltra terrā aſſyrioꝛuꝫ.
m Venite. Poſtq̄ꝫ ꝓpħa arguit po
pulū de auaricia:hic ꝯn̄r arguit ipſuꝫ
de idolatria:⁊ diuidit̄ in tres ꝑtes:qꝛ
pꝛimo ponit̄ idolatrie frequētatio.ſe/
cūdo freq̄ntantiū obſtīatio.ibi: Vn̄ ⁊
ego.tertio ꝓpħe monitio.ibi: Poſtq̄ꝫ
aūt. Circa p̄mū dꝛ: Venite ad bethel:
id eſt venietis frequentādo locū ido/
latrie:ita ꝙ ꝓpheta nō inuitat ad ido
latriā:ſed magis arguit eā. n Ad
galgalam.ibi enim ſimiliter idolatria
exercebatur:vt dictū eſt.ſ. Oſee.xij.
o Et offerte.i.offeretis trib⁹ dieb⁹:
ſcꝫ in anno:ſicut in tēplo dn̄i qꝺ erat
in hierl'm cultoꝛes dei debebāt cōpa/
rere ter ī anno Exo.xxiij. Hieroboam

Et ſacrī

angelū lucꝭ: ⁊ triplicem ſcpturaꝝ ītelligētiā ī vniꝰ dlei ſniam coartāt. Debet eī ſcptura p̄rīo ſm lrām ītelligi: vt inde moralia p̄cepta ſumant. Scḋo iuxta allegoriā .i. ſpūalē ītelligētiā. Tertio ſm futuroꝝ btītudinē. He retici xp̄o p̄miā ⁊ ſcḋa3 d.ē ptēnētes ſ q̄dā ſpūalia figmēta ſibi cōponūt ſine fūdamēto ⁊ ꝑietibꝰ tectū deſup ipo nē tes ⁊ recedētes de eccl'ia. fermētū qḋ corde pceperūt: alijs p̄dicāt: ⁊ h̄ non errore ſ amore mali. vñ cōminat deꝰ ſupbis. Vindictā dedi vobis ſ.d. a Tribꝰ die. Erāt q̄dā ſacrificia de q̇bꝰ ſi q̇d ī alteꝝ diē ſeruaret: ⁊ oblatū ⁊ remanēs īmūdū iudicabat. Erāt ⁊ alia de q̇ bus ſi in tertiū diē aliq̇d remaneret: immūdu3 fiebat. Nō eſt offerte īmūdas hoſtias. b Dedi vo. Iuxta Ezech. 18. a Ezechielē q̇ comederit vuā acerbā ſtupeſcunt dentes eiꝰ. Sic heretici teſtimonijs ſcripturaꝝ abutētes: īma tura ⁊ abſq3 ſua dulcedine comedūt: ⁊ iō pdūt robur dentiū ne poſſint dura comedere: ⁊ ī aluū toti corpo ri pfutura trāſmittere: ⁊ hunc ſtuporē ⁊ penuria3 pa nis q̇ de celo deſcēdit: dicit mittenda3 in cūctis locis eorū vt patiant indigētiā verbi dei. c Et nō eſtꝭ. Et cū h̄ oīa n̄ p crudelitate ſ3 p correctōe vr̄a facerē: Hiere. 2. f n̄ tn̄ eſtꝭ correcti. iuxta illud: Fruſtra pcuſſi filios vr̄os diſciplinā n̄ receperūt. d Ego q̄3. Prohibet deꝰ ab hereticꝭ rorē diuīe ſapīe: ⁊ mādat nubibꝰ ne pluāt ſup eos imbrē ante tres mēſes meſſis: ne pueniant ad my ſticū fructū myſterij trinitatis. ⁊ pluit ſup vnā eccl'ia3 nō ſup pciliabula hereticoꝝ. Si qs etiā illoꝝ penuria coactus ad ciuitatē dei regredit vt hauriat: n̄ ſatiat: q2 nō volūtate ſed neceſſitate acceſſit. e Imbre3. qui d̄r pluuia ſerotina agris paleſtine: q̄ herbā vt tri ticū pariat deb3 irrigare illo tp̄e q̇ tres mēſes ſūt vſq3 ad meſſem. i. maius: iunius: iulius: h̄ tp̄e neceſſaria ē pluuia: ⁊ ne puteꝭ lege nature ⁊ aſtroꝝ curſu ptinge re addidit: ⁊ plui ſup c. v. hec etiam penuria aque ſub helia ptigit. f Percuſſi vos. Percutiunt hereti 1. Cor. 7. b ci ardore libidinis. Vñ Apl's: Meliꝰ ē nubere q̄3 vri. Percutiunt etiā ira ⁊ inuidia q̄ rubore ſanguinis cō mutant in pallorē: q2 auferūt verā intelligentiā: ⁊ ita totum corrumpunt: vt etiam mella dulcia videantur amara: quia quicq̇d prius in eccleſia placuerat: iā fa ctis hereticis videtur amara: ipi multiplicāt hortos: id eſt doctrinas: in quos naboth noluit vinea3 ſuam mutari. heretici etiā bona faciūt: vt melli venena mi ſceant: ideo vineas ⁊ olīueta ⁊. f. ſe habere iactāt. S3 de vinea ſodomorū vinū eorū eſt. Aurugo. i. rubi go vel erugo que apud iohel eruca dicit. Alij ſic ha bent: Aurugo. i. rubigo: q̄ apud iohel erugo dicit: q̄ ita fit cum nocte ros vel imber ſup teneras ſpicas ca dit incaleſcente ſole vertunt in rubeū colorē ⁊ inane ſcūt grana adhuc tenera. Aurugo etiā d̄r morbꝰ qui ī homīe naſcit ex abundātia corrupti fellis: q̄ corrūpit ſanguinē ⁊ vertit in pallore3: ⁊ queq3 dulcia vertit in amaritudinē. g Miſi in. Hiero. Quotidie ambu lantibꝰ in via egypti. i. p mala mūdi: immittit deꝰ mor tem: vt mortificatꝭ mēbris q̄ ſunt ſup terrā viuat ī eis chriſtꝰ. pcutit etiā deꝰ in malis q̇cq̇d ſupbum ⁊ puer ſum eſt in iuuētute: ne vſq3 ad ſenectutē pueniat: ⁊ tra dit eq̇s captiuitati ne p precipitia labant in infernū: ⁊ facit fetorē aſcēdere vt cognoſcāt pctā ſua. Sed nec ſic reuertunt. h Subuerti vos. Mortui ſūt ſodo mite corpe ⁊ aīa. ſimiliter ⁊ iſti p eodē peccato. Loth ſolus liberatꝰ eſt cū filiabꝰ ſuis quaſi Tycio ſemiuſtꝰ amiſſa parte corpis ſui. i. vxore cū qua vnum in carne erat. Sic cōparatione eorū qui perierunt fame ⁊ gla dio pauci remanſerūt: qui ⁊ partē corporis ſui amiſe runt. i. temporalia q̇bus corpus ſuſtentat: et in quibꝰ delectabant. Extrema medicina eſt: ⁊. x. tribuu3 ⁊ hereticorum ⁊ omnium peccatorum: vt poſtq̄3 in mul tis percuſſi non reſipuerint: tandē diuinus ignis edi ficia ſubuertat: ⁊ ipi liberent quaſi torris rapit de in 1. Cor. 3. b cendio: ⁊ nudi euadant. iuxta illud: Sic cuius opus arſerit detrimentum patietur. Qui enim habens ope ra ſodome per ignem ſaluatur: quaſi torris de incen dio rapitur: prius operibus ſodome igne deſtructis. Unde in propheta legitur: Reſtituetur ſodoma in an tiquum: quia qui ſuo vitio ſodomitis vnitus eſt: ſi in eo arſerint opera ſodome in antiquum ſtatum reſti tuetur.

Quapropter

a ſ ſm Symmachū tertia die decimas veſtras ſub audis offerre. ſ qḋ primo die obtuliſtis reſeruate in tertiam diem vt ſit immundū.

a ctimas vr̄as tribus diebꝰ decimas
a ſ ſubaudis pane qḋ phibetur in lege.
vr̄as. Et ſacrificate de fermentato a
a ſ gratiarūactionē. b ſ ⁊ huiuſmodi oblatiōes vo cate ſpontaneas qḋ ad leticiā ptinet: nō enim errore ſed ſtudio ⁊ curioſitate hoc facitis.
laudē: ⁊ vocate volūtarias oblati
ſ vt nō ſolū feciſſe ſ3 ⁊ alios docuiſſe videamini.
b ſ ſic precipio q2 ſic voluiſtis.
ones: ⁊ annūciate. Sic enī voluiſtꝭ b
ſ .x. tribus.
filij iſrael dicit dn̄s deus. Unde et c
a ſ famē vbi p inſolentiā comedēdi ſtupeſcūt dentes et amittunt vires comedendi.
b ego dedi vobis ſtuporem dentiū in †
ſ hec magna fames que terra3. x. tribuū attriuit con tigit temporibus helie.
cunctis vrbibꝰ vr̄is: ⁊ indigentiam
c panū in oībꝰ locis vr̄is: ⁊ non eſtis †
a ſ nō tm̄ ſtuporē ⁊ penuriā panis dedi ſ3 etiā. ſ vt nō ſolū famis ſed etiā ſitis periculū ſuſtinueritis.
d reuerſi ad me dicit dn̄s. Ego quoq3 d†
e prohibui a vobis imbrē: cū adhuc
tres menſes ſupeſſent vſq3 ad meſ
ſ eccleſiam.
ſem † ⁊ plui ſup ciuitatē vnā: ⁊ ſuper e
a ſ hereticoꝝ. b ſ vnitas eccl'ie q̄ eſt pars dn̄i.
ciuitatē alterā non plui. Pars vnā
a ſ ⁊ protulit fructum.
complūta eſt: et pars ſuper quam
a ſ ſiti coacte. b ſ diuerſi heretici. ſ ſuper quas nō plui ⁊ in q̇bus ciſterne ſicce erant.
non plui aruit. Et venerunt due et
a ſ ſuper quā plui ⁊ que habebat aquam.
b ſ eccleſiā de qua exierunt.
tres ciuitates ad vna3 ciuitatem vt
a ſ de puteis ⁊ ciſternis eiꝰ. b ſ viuā. c ſ deficien te aqua. d ſ cū hoc ad correctionē vt medicus face rem. ſ q2 nō voluntate ſed neceſſitate redeunt.
biberēt aquā: ⁊ nō ſūt ſatiate: et nō
a ſ afflixi. ſ ppter hoc quaſi qḋ ſupfuit ſiccitati vento vrente conſumpſi.
f rediſtꝭ ad me dicit dominꝰ † Percuſ
ſi vos in vento vrente: ⁊ ī aurigine
a ſ in his multiplicādis. x. tribꝰ ſtudebāt ⁊ inde irā dei contra ſe concitabant. b ſ non dei.
multitudinē hortorū veſtroꝝ et vi
a ſ que nō ſūt de bonis oliuis. b ſ hec eſt ficus quā ieſus maledictam arefecit.
nearū veſtrarū: oliueta vr̄a ⁊ ficeta
a ſ grauior q̄ nō auolat ſed vniuerſa conſumit.
b ſ hec oīa paſſi tn̄ nō rediſtis.
veſtra comedit eruca: ⁊ nō rediſtis
a ſ dum ab egyptijs auxilia peteretꝭ gladio ſyrorum occidi iuuenes veſtros: q̇bus occiſis equi eoꝝ q̄s con tra dei iuſſa multiplicauerāt a victoribꝰ captiui ducti ſūt: ⁊ fetor morientiū nocebat naribꝰ viuentium.
g ad me dicit dn̄s. Miſi ī vos mortē3 f
in via egypti: percuſſi in gladio iu
uenes vr̄os vſq3 ad captiuitatem
equorū veſtroꝝ: ⁊ aſcendere feci pu
tredinem caſtrorum veſtroꝝ in na
res veſtras: ⁊ nō rediſtis ad me di
a ſ in illis qui perierūt ex vobis gladio aſſyriorum.
h cit dominꝰ † Subuerti vos ſicut ſub g
uertit deus ſodomam ⁊ gomorra3:
a ſ in illis qui remanſerunt ex vobis. b ſ Tycio.
⁊ facti eſtis q̄ſi torrꝭ raptꝰ ab incen h
dio: ⁊ non rediſtis ad me dicit dn̄s. i

a Et ſa. de fermē tato. ſic̄ ⁊ gentiles idolatre. Oblatio nes enī deo facte ī hierl'm erāt abſq3 fermēto. b Sic eī vo. filij iſrl'. ſ. ſa crificare vitul'au reis: ⁊ nō de man dato meo ſ volun tate vr̄a iniqua. c Vñ. h̄ pn̄r pōit obſtinatio ppl'i q̇ pluries a deo fuit flagellatꝰ ppt pctā nō tn̄ emēdatuſ: ⁊ p̄rīo pōit flagellū famis cū d̄r: Und ⁊ ego ⁊c̄. dētiu3. i. famē. hebrei eī di cūt: Acutiem den tiū: vñ et famelici dicunt vulgariter hr̄e dētes acutos ⁊ ventrē vacuū. iō ſeq̇t: Et īdigētia3 panū. ſcḋo flagel lū ſitꝭ. cū ſubdit: d Ego q̄3 pro. a vo. imbrē: ⁊ h̄ tri bꝰ mēſibꝰ an̄ meſ ſe3: q̄ īcipit ī t̄ra il la menſe apli: ⁊ ſic fuit phibitꝰ imber tp̄e q̇ magis ſolet pluere. e Et p. ⁊c̄. i. qn̄ dedi plu uiā fuit ita modi ca q̄ n̄ ſufficiebat vob ad potū. iō ſe quit: Et venerunt due ⁊ tres ciuita tes ⁊c̄. Et tertio fla gellū vēti vrētꝭ ī renaſcētia corrum pētꝭ ⁊ erucas gene rantꝭ. cū d̄r: Per cuſſi vos in vento vrēte ⁊c̄. q̄rto fla gellū occiſiōis ab adūſarijs cū d̄r: f Miſi ī v. m. ī via egypti. Miſerī eī iuuenes electos ī egyptū ad addu cēdū īde auxiliū p̄ aſſyrios: q̇ p̄ occu pati ab aſſyrijs fu erīt ceſi ab eis: ⁊ eq̇ eoꝝ ab adūſarijs capti. iō ſbdit: Uſ q3 ad captiuitate3 eq̇ꝝ: Et q2 cadaue ra eoꝝ remāſerīt ī ſepulta. ſubditur: Et aſcēdē feci pu tredinem ⁊c̄. q̄nto flagellū ſubūſiōis t̄re p aduerſarios cū d̄r: g Subū ti vos. q̄ ſubuerſio facta ē ferro ⁊ ig ne. iō ſeq̇t: h Et fa. eſtis. ſi. tor. t. li gnū ſemiuſtū: ⁊ d̄r a torreo torres. i Et n̄ re. ad me. totiens flagellati.

† De pe. di. 3. c. pluit.

L

† 16. q. 1. Ad reuertimi.

B

† Gen. 19. e

Quapro.

Ka Quapropter. Quia pterita ↄtẽſiſtis:ſaltẽ p hec q̃ inferẽ
da ſunt coꝛrigamini:nec dicit q̇d faciat: ſed ſuſpenſos relin/
quit:vt cogitẽt ſibi inferẽda:q̃cũqꝫ deterioꝛa inferri poſſint:
⁊ ſaltẽ ꝟ timoꝛe redeãt. b Preparare in oc. vt venientem
ad te p myſteriũ incarnatiõis auide ſuſcipias liberatoꝛẽ:vl̕ p̃
parare ad inuocãdũ dñm deũ tuũ vt li
Ro.10.c beret te a pñti tribulatiõe: Quia oĩs
q̇ inuocauerit nomẽ dñi ſaluus erit.
c Creans ven. Flatũ hui⁹ aeris:vel
aĩam hoĩs:⁊ a ſe creatis nunciat elo/
3.3.b quiũ ſuũ.iuxta illõ qᷦ ait: Nõ faciet
dñs de⁹ ꝟbũ:niſi reuelauerit ſecretuꝫ
ſuũ ꝓphetis ſuis. d Faciens ma.
Iuxta lr̃am matutino tp̃e facit nebu/
lam venire ſup terrã:⁊ gradiẽ ſup.e.
t.qui intra oĩa eſt ⁊ extra oĩa. Ne/
bula pinguedo aeris eſt: et ſignificat
pinguedinẽ fidei:que mane.i.tp̃e ba/
ptiſmi ↄcipiẽ. Excelſa terre ꝟtutes vl̕
ſancti in culmine virtutũ ↄſtituti.de⁹
vero virtutes oĩm trãſcendit: ⁊ in coꝛ
dibus ſuoꝝ ambulat. Ca. V

Audite ver. Quãtũ ad lr̃am ꝓ/
pheta deploꝛat.x.trib⁹ ꝓ pecca
tis:ita captiuãdas vltra mon/
tes perſaꝝ vt ampli⁹ nõ ſint reuerſu/
re ad ꝓpriũ locũ. Uirgo vocanẽ ſm q̃
A in p̃riarchis ⁊ ꝓphis vni ſpõſo caſta
mente copulati ſũt. Quã virginitatẽ
tã coꝛruperãt mechãtes cum idolis.
Myſtice deflet illos q̇ mente deum
cernũt:et poſtea ſeruire deſinunt:nec
ad veꝝ dei lumẽ redeũt. f Dom⁹ iſ/
rael. Lxx. Cecidit ampli⁹ ſi reſurget
virgo iſrl̕ in ſua terra. Nõ negat poſ/
ſe reſurgere: ꝟ nõ reſurget virgo iſrl̕:
q̃ ſemel aberrãs:⁊ ſi repoꝛtatẽ hũeris
† 32.q.5.c. ſi paſtoꝛis.nõ hꝫ eandẽ gl̃iaꝫ cũ illo
ſi paulus. q̇ nunq̃ꝫ a deo aberrauit. Uñ p ꝓphe/
Ezec. 33.c tã: Malo pñiaꝫ pctõꝛis q̃ꝫ moꝛtẽ.pe/
nitentiã nõ ſctĩtati ecclĩe cõpat:ſed q̃
cõparata moꝛti ⁊ infer̃ melioꝛ fit.
g Nõ eſt q̇ ſu. Nõ ẽ q̇ interceſſiõe ſua
reducat ad vitaꝫ:ſic̃ moyſes placauit
irã dei:⁊ ꝟ q̃re:q̃ non vult ↄuerti ad
deũ p pñiaꝫ:⁊ ꝟ eſt qᷦ dicit: Quia ꝟ
4.Re.17.d dicit dñs de⁹. Quia noluiſt̕ ↄuerti o
x.trib⁹ cũ venerint aſſyrij decima ps
vr̃i remanebit in p̃ma captiuitate:ce/
teri captiuabunẽ:qᷦ ſi ipã decimatio
remanẽs in terra ꝓmiſſiõis nõ penitu
erit:⁊ ipã veniẽtib⁹ aſſyrijs ex toto ca
ptiuabiẽ:qᷦ ita factũ eſt. h Urbs
de q̃. Hiero. Unitas hꝫ ſacr̃m vni⁹ dei:
⁊ eſſe in ꝟ nũero prima btĩtudo eſt:q̃
vn⁹ ⁊ ver⁹ de⁹ eſt.ſcd̃a in ſcd̃o eſt.i.in
decade.tertio ĩ tertio.i.cẽtenario. Si/
cut ei decas decia vniõe cõpleẽ:ſic cẽ/
tũ.x.decadib⁹:ſic ⁊ millenari⁹.x.cẽte
B narijſ:p quẽ q̃rta ⁊ ſũma vl̕ firma bea
titudo notaẽ:de q̃ amiſſa ſi q̇s egerit
pñiam de illo q̃rto millenario vix re/
dit ad tertiũ centenariũ: et ſi in cente/

a Quapropter hec faciã tibi iſrael. a
a que cogito ⁊ minoꝛ. ergo.
b Poſtq̃ꝫ aũt hec fecero tibi:ꝑpara b+ c
a quis ille:iſte eſt foꝛmans montes.
re i occurſum dei tui iſrael. Quia
a oẽm creaturã vel ſcrõs in fide.
c ecce foꝛmãs mõntes et creãs ven
a p ꝓphetas. b electo. c opus qᷦ ipẽ fa/
cturus eſt: vel ſeipm̃ annũciat electis.
tum et ãnnuncians hõmini eló/ d
d quium ſuum:faciens matutinaꝫ
a .i.montes quoꝛum cõuerſatio in celis eſt:qui
nõ viuũt ſm carnẽ ſed ſm ſpiritũ.
nebulã: et gradiens ſnper excẽl/
ſa terre:dominus deus exercitu/ e
um nomen eius. Ca. V

a amos ex affectu charitatis ſicut
dauid ⁊ ſamuel lugens ſaulem.
e Audite ꝟbuꝫ iſtud qũod f+ g
ego leuo ſup vos plãctũ.
a .x.tribuũ. b i ꝑpetuã captiuitatem. pec
cando.
f Dom⁹ iſraẽl cẽcidit:⁊ ñ adijcietvt h i+
a ens:q̃ coꝛrupta. p ſe ſpũs vadẽs ⁊ nõ redi
ens:p ſe cadit:et p deũ reſurgit. b q̃ quondam
dño q̃ſi virgo copulata. c ꝓſtrata. vel inter/
fecta gladio aſſyrioꝝ. d p idolatriã.
rẽſurgat. Uirgõ iſrl̕ ꝓiẽcta ẽ i tẽr k
g ram ſuã:non eſt qui ſuſcitet eam.
Quia hec dicit dominus deus:
a tempoꝛe pacis. viri.
h Urbs de qua egrẽdiebantur mil l+
cum venerint aſſyrij.
le:relinquẽtur in ea centum:⁊ de
qua egrediebantur centuꝫ:relin
.x.tribuũ.
quenẽ in ea decẽ in domo iſrael.
Quia hec dic̃ dñs ᷦs domui iſrl̕. m
a poſtq̃ꝫ aſperrime cõminat⁹ eſt:blande ad pe/
nitentiã pius pater reuocat. b bene viuendo:
credendo:pſeuerãdo:et viueris in opibus iuſticie
qui eratis moꝛtui in idolatria. n+
i Quẽrite me et viuẽtis:et nolite o p+
a vt ibi adoꝛeris vitulũ. b que eſt ciuitas in
fine poſſeſſionis duaꝝ:et.x.tribuũ in quo loco ex/
ibant decẽ tribus odoꝛare idola.
q̃rere bẽthel. In gãgalam noli/
a per hunc locũ notanẽ etiã aliqui de duab⁹ tri/
bubus adoꝛaſſe idola. b alias intrabitis.
te intrare:⁊ i bẽrſabee non trãſi/

a Quapropter ꝟ fa.tibi iſrael.i.iterabo tibi penas conſiles
⁊ maioꝛes. b Poſtq̃ꝫ aũt. Hic ↄñr poniẽ ꝓphe monitio.ſ.
vt ꝓpl̕s ad dñm ↄuertatẽ:⁊ ad ꝟ induciẽ duplex motiuũ.ſcd̃m
poniẽ ca.ſe. Primũ aũt motiuũ eſt ↄſideratio diue potẽtie:cui
oĩs creatura dꝫ ſe ſubijcere:iõ ᷦr: Poſtq̃ꝫ aũt ꝟ fe.tibi.i.affli/
ctiões p̃dictas. c Preparare in oc.
dei tui iſrl̕.p debitã pñiaꝫ vexatiõem
tibi ĩtellectũ dãte. Et dicunt expoſito/
res nr̃i cõiẽ ⁊ ſat̕ rõnabil̕r q̃ ꝟ ẽ pro/
phetia de ↄuerſiõe iudeoꝝ circa fineꝫ
mũdi futura:vñ.⁊.x.trib⁹ adhuc ñſt
liberate a captiuitate:⁊ ſm ꝟ exponi/
tur: Prepare ĩ occurſũ.i. p̃paraber̕.
Ad hãc aũt ↄuerſiõeꝫ ſeu pñiaꝫ dictã
dꝫ mouere excellentia diue miſcdie.iõ
ſequiẽ: Quia ecce foꝛmãs mõtes ⁊c̃.
d Et an.ho.elo.ſuũ.dãdo ei ſpm̃ ꝓ
phetie. e De⁹ exercituũ.i.ãgeloꝝ.

Moꝛaliter.

Ca. IIII a† Audi/
te verbũ ꝟ:vacce pingues ⁊c̃. Hic A/
mos ꝓphetat ↄtra vxoꝛes p̃ncipũ ſa/
marie:p quas myſtice ſignificanẽ cle/
ricoꝝ bñficiatoꝝ focarie q̃ volũt deli/
cate nutriri ⁊ p̃cioſe oꝛnari de bõis ec
cleſie.iõ ſeq̃ẽ: c† Que di.do.vr̃is.i.
amaſijs vr̃is. d† Afferte⁊ bibem⁹.i.
laute viuem⁹:⁊ ad ſatiſfaciẽduꝫ eis p
malos clericos q̃uaẽ ꝓpl̕s ſubiect⁹.iõ
ſeq̃ẽ: b† Que calũ.fa.ege.⁊c̃.⁊ ſub
diẽ pena cũ ᷦr: g† Et leuabũt vos ĩ
cont̕.i.in bacul̕:p q̇s ſignificãẽ pene
tp̃ales q̃s incurrũt aliq̃ñ ꝓ mal̕ ſuis.
i† Et reliq̃as ve.i.aĩas coꝛpib⁹ exu/
tas. † In ollis feruẽtib⁹.i.in penis
gehẽnalib⁹. † Et exibitis.de vita p̃/
ſenti. k† Per apturas.i.p diſſoluti
ones armonie coꝛpal̕. l† Et p̃ijcie.ĩ
armon.q̇ interp̃taẽ aceru⁹ triſticie.ꝓ/
pter qᷦ ſignificat penam gehenne.
m† Uenite ad bethel. ꝟ poniẽ dicte
punitiõis duplex cã. Una ẽ pctõꝝ cõ/
tinuatio.iõ ſbdiẽ: † Et ipſe agite.i.
aget̕. n† Et ad gal.⁊c̃.ibi aũt exer/
cebaẽ idolatria:iõ ſignificat auariciã
q̃ ᷦr idoloꝝ ſuit⁹. Eph.v. Alia cã eſt
obſtinatio cũ ᷦr. † Dedi vo.ſtu.den
tiũ ⁊c̃.i.famẽ acutã. † Et nõ eſt̕ re/
uerſi ad me.nã afflictio nõ dedit voꝟ
intellectũ qᷦ ẽ obſtinatiõis magne ſi/
gnũ:⁊ idẽ ſignificaẽ p alias penas q̃
ſequunẽ cũ ᷦr. d† Ego q̇ꝫ ꝓhibui a
voꝟ imbreꝫ ⁊c̃.vſq̃ꝫ ibi: b† Poſtq̃ꝫ
aũt fe. tibi ꝟ p̃pa.in occur.dei tui ⁊c̃.
nã in pñti pctõꝛes pñt ad deuꝫ reuer/
ti:⁊ p multiplices penas q̃ ipĩs infe/
runẽ aliq̃ñ reuertunẽ. Ca. V

f Audite. Hic põiẽ ſcd̃m motiuũ
qᷦ ẽ diue iuſticie ↄſideratio a/
criẽ pctã puniẽt̕:et diuidiẽ in
duas ꝑtes:q̃ p̃mo põiẽ ꝟ ↄſideratio.
ſcd̃o arguiẽ ꝓpl̕s ᷦ oppoſito.ibi: Qui
ↄuertit̕. Pria ĩ duas:q̃ primo indu/

nario eſt:vix redit ad ſecundũ:id eſt ad denariũ: ⁊ ita fit vt
virgo iſrael que errauerat nõ habeat ſuſcitantẽ: quia qui ſe/
mel ab vnione diſceſſerit:⁊ virginitatẽ quã cũ vno viro habe
bat ꝑdiderit:priſtinũ ſtatũ ⁊ vnionis beatitudinẽ recipe non
valebit:⁊ vix ↄcediẽ ei vt de mille redeat ad.c.⁊ de.c.redeat
ad.x. i Nolite querere. Myſtice bethel interp̃taẽ domus
dei.hanc querit q̇ dicit:tẽplũ dñi eſt:⁊ in edificijs q̃ deſtruen
da ſunt ↄfidit.q̃rit etiã qui ſequiẽ lr̃am occidentẽ nõ ſpiritũ
viuificantẽ. Galgal locus vbi populus ſcd̃o eſt circumciſus.
hanc intrat q̇ poſt aduentũ xp̃i rurſuꝫ vult circũcidi. Galgal
etiam reuelatio diciẽ: in hanc intrat q̇ nitiẽ ad maioꝛa ſe:et
reuelationis ⁊ ſuperioꝝ ſcientiã ſibi ꝓmittit:trãſit etiã ĩ ber/
ſabee:vel ſm. Lxx.ad puteũ iuramẽti.de q̃ ſamaritana cupit
haurire aquã q̃ ſiti ñ expellit:ignoꝛãſ eũ ᷦ cui⁹ vẽtre fluẽt aq̃
viue:q̃ galgal.i.circũciſio carnis duceẽ captiua a coꝛdis cir/
cumciſione

cit ꝓpl̕m ad ↄſideratiõnẽ pene p̃terite.ſcd̃o ad euaſionẽ futu/
re.ibi: Quia ꝟ dicit. Circa p̃mũ dic̃ ꝓpha: Audite ꝟbũ iſtud:
nõ ſolũ aure ſed etiã coꝛde. g Qᷦ ego le.ſu.vos planctũ.
cõpatiens miſerie vobis inflicte. h Dom⁹ iſ. cecidit.a ſta/
tu ꝓſperitat̕:⁊ ꝟ fuit a tp̃e açahel reg̕ ſyrie q̇ ſupꝛa modũ af/
flixit regnuꝫ iſrl̕:ſm q̃ ᷦr.iiij. Reg̕.xiij. Iratuſq̃ꝫ eſt furoꝛ dñi
ↄtra iſrael:⁊ tradidit eos in mãu açahel ⁊c̃.⁊ ſubditur: Attri
uerat eos rex ſyrie. i Nõ adijciet vt reſurgat.ĩ p̃terita po/
teſtate. Et ad idẽ facit qᷦ ſeq̇ẽ: k Uirgo iſ.ꝓiecta eſt ⁊c̃.q̃
exp̃ſſio eſt eiuſdẽ ad maioꝛẽ aſſertionẽ:qᷦ declaraẽ p illud qᷦ
ſubdiẽ: l Urbs de q̃ egrediebanẽ mille ⁊c̃. m Quia hec
dicit dñs. Hic inducit ad euaſionẽ pene future dicẽs in pſona
dei: n Querite me.p opa bona. o Et viuet̕.coꝛpali et
ſpũali vita. p Et noli.q̃re.bethel ⁊c̃.i.nolite colere idola
que coluntur in bethel:in galgala ⁊ berſabee.

Quia gal

G cũciſione: ⁊ bethel quã putatᷓ domũ
dei oĩno nõ erit: vel inutilis erit.
a Querite domi. Poſt verba dñi
ſubiũgit ꝓpheta ãmonitionẽ ſuam:
incitans vt reuertantur ad dominũ.
Hieroboam qui vitulos fecit: et
ſeparauit populũ a domo dauid: ſi/
gnificat hereticos q̃ ſermone cõpoſi/
to quaſi aurea ſimulacra fingunt: et
adorant qđ finxerũt. his đr: Queri/
te dominuꝫ ⁊ vi. Nđ niſi fecerint cõ
burunt ardoribus diaboli: et hunc
ignẽ nõ poteſt extinguere aliquis de
magiſtris eorũ: qꝛ et ipi heretici qui
falſo ſe domũ dei vocant. b Faci/
entẽ arctu. Audientes hec nõ ad fa/
bulas poetaꝝ recurramꝰ: ſed intelli/
gamus oĩm creatorẽ et oĩpotentẽ.
Per arcturũ q̃ ſeptẽ ſtellis cõſtat
ſignatᷓ eccl'ia ſeptiformi ſpũ repleta.
Per orionẽ q̃ hyeme oritᷓ ⁊ ſuo ortu
tẽpeſtates excitat: ſignantᷓ martyres
qui tpe infidelitatis ꝑdicante incre/
dulis: ⁊ excitant cõtra ſe tempeſtatẽ
ꝑſecutionis. Loquens de arcturo
⁊ orione maluit ea vocare noĩbꝰ in/
uentis a gentilitate q̃ꝫ noĩbꝰ hebreo
rum: ne nobis ea barbara viderentᷓ.
In quo notat etiã hanc ꝓphetiaꝫ a
gentilibus legendã. c Et diem
in. Ab hora ſexta ĩ typum iudaice ce
citatis dies conuerſus eſt in noctem
crucifixoribus: lux etiã q̃ in lege ⁊ ꝓ
phetis oriebatur verſa eſt ĩ tenebras
Ps. 68. illis đ q̃bꝰ ſcriptũ eſt: Obſcurẽtᷓ ocl'i
eoꝝ. d Qui vo. Aque marᷓ pec
catores q̃s effundit vt cõuerſi ĩ dul/
cedinẽ alijs predicent. In q̃bꝰ q̃cq̃d
terre ⁊ amaritudinis inerat: ardoꝛę
veri ſolis excoquitᷓ. e Qui ſub.
Ad pñs tp̃s reuertitᷓ: q̃ſi q̃ creator
oĩm cõminatᷓ captiuitatem ſamarie:
ſubridet ſicut q̃ traſcitᷓ: et aptis pau/
lulũ labijs ridere ſe ſimulat vt magni
tudinẽ ire oſtendat. f Odio ha.
Deu. 16. d In portis antiq̃ ſedebãt ad iudicia:
ne agricola ad cauſas veniẽs nouo
aſpectu ciuiũ terreretᷓ: vel ne ciuis lon
ge ab vrbe diſcederet. Porte mor
tis vitia. Porte vite ꝟtutes. habetᷓ
aũt odio iuſtꝰ exiſtẽs in porta ꝟtutũ
ſi corripit malũ exiſtentẽ ĩ porta mor
tis. g Idcirco ꝓ eo. ne putaret
iſrael ꝙ pro ſola idolatria puniendꝰ
eſſet. addit ⁊ cetera mala. Heretici
diripiũt ſenſum paupeꝝ q̃ neſciũt cõ
tradicere: ⁊ q̃cq̃d boni opis paraue/
rãt: edificãt etiã domos cõpoſitiõe
ꝟboꝝ: ſed ab eccl'iaſticᷓ virᷓ ſubuer/
tuntᷓ. Plantãt etiã vineas q̃ñ myſte
ria xp̃i ſe hr̃e mentiuntᷓ. Sed non bi/
bũt niſi vinũ qđ eſt draconũ furor in
ſanabilis. h Accipiẽtes mu. Con
Deu. 16. d tra iudicij veritatẽ. vñ: Munera ex/
cecãt etiã oculos ſapiẽtiũ: q̃ accipiũt
heretici vt auſteritatẽ ſc̃pturarũ que
pctõribꝰ tormẽta ꝓmittũt: vertãt in
beatitudinẽ: ⁊ cũ diuitibꝰ ꝓſpera ꝓ
mittãt: tñ paupibꝰ truculẽti ſũt ⁊ ſe/
ueri. Quos videns vir eccl'iaſticꝰ in/
corrigibiles ſubtrahit correctionem
ne videatᷓ ſctm̃ dare canibꝰ. i In
tem. illo. cũ videbit nihil ꝓdeſſe ſuã
correctionẽ iã ĩminẽte captiuitate a
qua liberari nõ poterũt. k Queri
te bo. deũ q̃ ẽ paſtor bonꝰ ⁊ nõ idolũ
vl' diabolũ: vl' bonũ. i. rectũ iudiciũ
iudicate ⁊ nõ mẽdaciũ vl' oppꝛ̃ſſionẽ.
Odite

a ꝟ ⁊ hoc ideo ꝓhibeo: qꝛ captiuabuntᷓ habitato/
res harũ duarũ ciuitatũ ꝑ aſſyrios: ⁊ ꝑ has intelli
guntur. x. tribus captiuande.

bitᷓ: qꝛ galgala captiua ducetᷓ: et a

a ꝟ de berſabee tacet: qꝛ victᷓ. x. tribubꝰ berſabee q̃
erat ĩ tribu iuda illo tpe nõ ẽ deſtructa. b ꝟ q̃ q̃rit
fide incipit viuere opibꝰ iuſticie. ꝟ qui vita.

a bethel erit iutilis. Querite domi/ b

a ꝟ ꝑ eum. ꝟ qui modo mortui.

num ⁊ viuite: ne forte cõburatᷓ do c† d

a ꝟ. x. tribus. ꝟ diaboli. b ꝟ ignis captiuitatis.

mus ioſeph vt ignis: ⁊ deuorabit

a ꝟ q̃ liberet a captiuitate. b ꝟ adorantes vitulũ
in bethel.

⁊ nõ erit qui extiguat bethel. Qui e†

a ꝟ in amaritudinẽ idolatrie. b ꝟ q̃ diſcernere de/
betis inter creatorẽ ⁊ creaturã. c ꝟ iuſtũ dñm aſſu
mẽtes: iniq̃tatẽ vel adherẽtes terrenis relinq̃tis eũ
qui iudicaturus eſt orbem in equitate.

ↄuertitis in abſinthiũ iudiciũ ⁊ iu † f+

a ꝟ veſtra poſiti. ꝟ ⁊

b ſticiã in terra relinq̃tis facientem g h+

a ꝟ boetem. b ꝟ ſctõs diuerſa claritate fulgentes.
ꝟ velut alij ſplendorẽ. ſ. aſtra fulgẽtia. c ꝟ ſuis e/
lectis.

arcturũ ⁊ orionẽ: ⁊ conuertentẽ in i+

a ꝟ in clarã lucẽ vel ꝓſperitatẽ. b ꝟ ignorãtie vel
tribulatiõis. c ꝟ felicitatis. ꝟ q̃ dies putabantᷓ in
noctem pctõruꝫ mutantur. d ꝟ tribulatiõis.

c mane tenebras: et diem in nocteꝫ †

a ꝟ amaras aquas ethereo calore ſuſpẽdit ⁊ in dul
cem pluuiarum ſaporem conuerſas ad irrigationẽ
terre diffundit.

d mutantẽ† Qui vocat aquas marᷓ k+

⁊ effundit eas ſup faciẽ terrę: dñs l+

a ꝟ ridendo minatur. b ꝟ captiuitatis.

e nomẽ ẽ eiꝰ. Qui ſubridet vaſtita/ m+

a ꝟ vt male fortis infirmetur bene. b ꝟ reꝝ dire/
ptionem.

tẽ ſuper robuſtuꝫ: ⁊ depopulatio/ n

a ꝟ populũ. x. tribuũ: ſic ⁊ oẽs q̃ in ſeculari poten/
tia vel hereſi cõfidũt. b ꝟ ipi tñ. c ꝟ quod graue
peccatum eſt.

f nẽ ſuper potentẽ affert. Odio ha/ o+

a ꝟ in iudicio vel virtutibꝰ. b ꝟ aliquẽ ꝓpgetaꝫ
miſſum a deo ad eoꝝ correctionẽ. c ꝟ q̃ nõ odio ſꝫ
ſicut deꝰ ꝑcepit ex dilectione corripit.

buerũt ĩ porta corripiẽtẽ: ⁊ loquẽ/ p†

a ꝟ propter ꝑdicta.

g tem ꝑfecte abomiati ſũt. Idcirco q r†

ꝟ ⁊ etiam. a ꝟ nõ habentẽ neceſſaria victui.

ꝓ eo ꝙ diripiebatis pauperem: ⁊ s

a ꝟ ſi q̃d hẽbat qđ vob̃ placeret. b ꝟ ad vr̃os vſuſ

predam electaꝫ tollebatis ab eo: t

a ꝟ vbi ſecuri maneatis. ꝟ expoliato paupere mar
more veſtiſtis parietem.

† domos quadro lapide edificabi/ v†

a ꝟ qꝛ rapina pauperũ edificatᷓ.
ꝟ repentina captiuitate vel morte ablati. ꝟ etiã

tis: ⁊ nõ habitabitᷓ in eis. Vine/ x† †

ꝟ delectationi potuum prouidentes.

as amãtiſſimas plãtabitᷓ: ⁊ nõ bi

a ꝟ iõ nõ hitabitis nõ biberᷓ. b ꝟ quẽ nihil latet.

betᷓ vinũ eaꝝ: quia cognoui mlt̃a y†

a ꝟ nõ ſolũ mlt̃a: ſꝫ etiã fortia ad ꝓuocãdũ irã dei.
b ꝟ qꝛ. ꝟ o principes. x. tribuũ vos eſtis ho.

ſcelera vr̃a: et fortia pctã vr̃a. † Ho ꝫ† † a†

a ꝟ hoĩs vel iuſticie. b ꝟ a potente vt paupem in
iudicio condẽneris. ꝟ dextera eoꝝ re. eſt mune.

h ſtes iuſti accipiẽtes munꝰ: ⁊ pau/ b

a ꝟ iudicio. b ꝟ intelligens multas impietates in
ea que vocatur domus dei.

peres in porta deprimẽtes. Ideo c†

i prudens in tempore illo tacebit: †

a ꝟ qꝛ nullus eſt q̃ velit audire recte iudicãtem.

k quia tempꝰ malũ eſt. Querite bo d c†

a Quia galgala captiua ducetᷓ ⁊c.
id eſt ꝑpl's idolatriã exercens ibideꝫ.
b Querite dñm ⁊ viuite. exponatur
vt ꝑ̃us. c Ne for. cõ. vt ignis qui
totalitᷓ deficit ꝑ ↄſumptioneꝫ materie
cõbuſtibilis. d Domꝰ ioſeph. i. re/
gnũ iſrl' qđ denoĩatᷓ a ioſeph: eo ꝙ hie
roboã ꝑ̃mꝰ rex iſrl' fuit de tribu ephra B
im filij ioſeph. e Qui cõuer. Hic
ↄñr arguit ꝑpl'm de oppoſito. ſ. qꝛ pec/
cabant ſine freno timore dei poſtpoſi/
to: ⁊ pr̃io arguit eiꝰ trãſgreſſiões. ſcđo
deriſiões. ibi: Ve deſiderãtibꝰ. Pr̃ia
ĩ duas: qꝛ ꝑ̃mo arguitᷓ ꝑpl'i multiplex
trãſgreſſio. ſcđo ſubditur punitio. ibi:
Idcirco. Circa primũ dicit: Qui con/
uertitis in abſynthiũ. i. in amaritudi/
nem. Iudiciũ paupeꝝ: eos iniuſte cõ/
dẽnantes. f Et iuſticiã. i. deũ q̃ eſt
iuſticia ꝑ eſſentiã ſicut ⁊ vita. g In
terra relinquitis. ꝓ idolis veſtris.
h Facientẽ arcturũ ⁊ orionẽ. Eſt aũt
arcturus quedã ↄſtellatio que reuol/
uitur circa polũ ſeptentrionalẽ: et vo
catur vrſa maior ab aſtrologis: ⁊ cur/
rus karoli a laicᷓ. Orion aũt eſt q̃daꝫ
cõſtellatio clara ⁊ nota. partim exiſtẽs
in tauro et partim in ſigno geminoꝝ:
et ortus eiꝰ ſignificat tempeſtates: ꝓ/
pter quod dicit phs. ij. methauroꝝ ꝙ
orion eſt indiſcretus et difficilis.
i Et ↄuertentẽ in mane tenebras ⁊c.
id eſt ſucceſſionẽ facit diei et noctis.
k Qui vo. aquas ma. eleuãdo eas † 5. 9. b
in vaporibꝰ humidis. l Et effun. L
eas ſu. fa. ter. ↄuertens eas in pluuiã.
m Qui ſubridet vaſtitatem. In he/
breo habetᷓ: Qui violẽtat fortẽ: eũ re/
primendo: ⁊ ſic ſubridet. i. cõtemnit va
ſtitatem a forti factã. n Et depo/
pulationẽ ſup potentem affert. popu/
lum de regno potenti trãſferendo ⁊ ca
ptiuando. Iſta dicta ſunt de deo ad o/
ſtendendũ ꝙ nõ eſt ꝓ idolis relinq̃n/
dus: ⁊ reuertitur ad oſtendendũ ꝑpl'i
traſgreſſionẽ. d. o Odio habuerũt
corripientẽ in porta. In portis enĩ an/
tiquitꝰ ſedebãt iudices ⁊ ſenes: vt q̃li
bet etiam extraneus inueniret eos in
promptu: p Et loquentẽ ꝑfecte. i.
ſanos doctores ⁊ ꝓphetas. q Ab/
ominati ſunt. eoꝝ doctrinã refutãdo.
r Idcirco. Hic ↄſequẽter ſubditᷓ pu
nitio cũ dicitur: Pro eo ꝙ diripieba/
tis pauperem. ⁊ ſubditur modus dire
ptionis. s Et predam electam:
id eſt illud quod erat melius et vobis
placentius. t Tollebatis. ideo in † Soph. 1. e
penam huius ⁊ aliorum peccatoꝝ pre/
dictorum. v Domos quadro la/
pide edificabitᷓ: id eſt ſumptuoſe ⁊ la/
borioſe. x Et non habitabitis in D
eis: quia in captiuitatem ducemini.
y Quia cognoui multa ſcelera vr̃a.
ad puniendum. ꝫ Et fortia. i. gra
uia. a Hoſtes iuſti. i. iuſticie: ita
ꝙ iuſtum eſt hic neutri generis.
b Accipientes munus. ꝓ ſubuerſio † 11. q. 3. c
ne iuſticie. c Ideo prudens ĩ tem/ pauper. c.
pore illo tacebit. ceſſans a correctione quando.
veſtra: videns ꝙ non eſſet ad veſtraꝫ
emendationem: ſed magᷓ ad peccato/
rum veſtrorum aggrauationem. ideo
ſequitᷓ: d Quia tempꝰ malũ eſt.
nõ ꝓpter ſe ſed ꝓpter maliciã gentis:
⁊ ꝓpter hoc ante tp̃s illud propheta
monet eos de correctiõe di. e Que/
rite bonum. ꝑ emendationẽ vite.
Et viua

a Odite malū. Odit malū q̄ nō solū voluptate nō vincit ſ; odit opa voluptat̄. diligit bonū q̄ nō ſi iuſt⁹ ꝛ metu legū qđ bonū eſt opatur ſ; dilectiōe ip̄i⁹ boni. Vñ: Hilarē da.di.de⁹.

1. Cor. 9. b

Allego. Allego. Precepit de⁹ heretic̄ vt relicto errore redeāt ad eccl'iam: ꝛ odiētes ꝑora dogmata: diligāt veritatē in eccl'ia: ꝛ veꝝ iudiciū faciāt in port̄: vel viti orū ea relinq̄ndo: vel v̄tutū eas ſe/ quēdo: ꝛ ſic certi erūt de miſc̄dia.

b Plateis. ciuitatū. x. tribuū: vel plateis p q̄s ducēt̄ur captiui: vel pla teis.i. fluxib⁹ voluntatū q̄ p plateaſ ſignātur. Heretici ꝛ gentiles in fi/ gmētis et fabulis ſuis habent latas plateas q̄ ducūt ad mortē q̄b⁹ ꝯñter inferṫ ꝛ i cūct̄ q̄ foris ſūt d. ve. Qui enī ſunt in eccl'ia nō audiēt ve eter/ ne dānationis: ſed ſi peccauerint ſup eos ſumetur lamētū. Habēt etiā he/ retici agricolas in q̄ꝝ aruis ſpine na ſcuntur q̄ vocanṫ ad plāctū: q2 nolu erūt plangere ſua vel aliorum pctā̄.

Aliter: Vir eccl'iaſtic⁹ potēs ꝓuo/ care ad pniām plāgit pietat̄ affectu ſup eoſ qui nō egerūt pniāȝ. c Ve

E

de. Ne iſte ꝓpheta duas trib⁹ ex to/ to neglexiſſe videreṫ: dirigit nūc ꝓ/ phetiam ad ip̄aſ. Prophetatū ſiq̄dē erat ip̄as captiuādas: ꝛ poſt. lxx. an nos reuerſuras ꝛ maiorē felicitatem habituraſ: vñ ſolebāt optare vt veni ret captiuitas: q̄ pacta veniret ꝛ feli citas: ꝯ h̄ obuiat ꝓpha dicēs illā ꝓ/ ſperitatē nō ſtatī reuerſis dādaȝ: ſed ip̄os poſtea m̄lta paſſuros: vel a na/ bucho. leone: vl' ab aſſuero q̄ſi vrſo. vel ab antiocho epiphane: q̄ q̄ſi co/ luber in iudea illoſ mordebit. ꝓpħia aūt d̄ illa ꝓſperitate tp̄e xp̄i erat adī plenda. Ve deſiderātib⁹. Allego.

Allego. Multi ſupbi vt iuſti videanṫ: dicūt ſe deſiderare diē iudicij: vel ſue mor/ tis vt incipiāt eē cū xp̄o. Sȝ iſtis di/ cit eſſe ve: q2 nullus ſine pctō: ꝛ ī hoc ꝙ ſibi nō timēt digni ſunt ſupplicio. ꝙ ſi vere iuſti eēnt nō deberēt deſide rare iudiciū: in q̄ pctā̄ reproboꝝ. ḡui ter punienṫ. Pro illis ḡ deberēt eſſe ſolliciti. Sȝ iſti ſunt ſiſes hoī q̄ poſi/

F

tus in aliq̄ anguſtia totā patriā ſuāȝ vult ſubrui: vt ip̄e ſolus poſſit libe/ rari: nō cōpatiēs alioꝝ calamitati: h̄ talis tradiṫ leoni.i. diabolo: vrſo.i. miſtris diaboli. colubro.i. ꝓprie ꝯſci entie accuſanti de h̄ ꝙ in virtute ſua ꝯfiſus fuerit. Vel p leonē vrſuȝ et co lubrum: pñt intelligi diuerſa genera tormentoꝝ: q̄bus hic ſupb⁹ ꝛ īmiſe/ ricors punieṫ in futuro. Cū reuer ſi fuerit̄ ꝛ ſecuri ceperitis dario p̄ci/ piente templū edificare vt laſſas ma nus ſup parietes reclinet̄: tūc veni/ et alexāder macedo vel antioch⁹ epi phanes: q̄ nō in babylone vel in ſu/ ſis: ſ; in tēplo comorās ꝛ ītra termi/

† 1. q. 1. c. nos ſctē terre: vos ſic̄ coluber morde

odit. 24. q. at. Vbi ḡ putabāt remediuȝ: ibi īue

1. c. odi. nient mai⁹ ſupplicium. Tenebre ꝛ ca ligo ꝯtraria ſunt luci et ſplēdori: ita meror ꝛ triſticia: leticie ꝛ felicitati: q̄ ꝯtigerūt eūtib⁹ in captiuitatē: vl' cō/ tingēt hereticis in die iudicij. Hec oīa ꝯgruūt hereticis q̄ fugiūt leonē ꝛ incurrūt ī vrſuȝ: ꝛ ingreſſi domū quā putant eccl'iam dei: innitūṫ parietib⁹ q̄s ip̄i fecerūt: ꝛ a ſerpēte mor denṫ: q̄ꝝ diē tenebre eripiūt: hoꝝ ſacrificia de⁹ odit: ꝛ q̄tiēs ꝯgregantur ī noīe dñi: a fetore eoꝝ deus nares auertit: ꝛ ſi offerunt holocauſta ieiunij: ꝛ multoꝝ taliū deus nō aſpicit.

d Odi ꝛ pro. Proprie hoc ꝯtra iudā: ꝛ illos qui de iſrael cerimonias deo obſeruabant dicitur: q̄ manu deo: ſed corde demonijs.

---

a ſ .i. mundū q̄ in maligno poſit⁹ eſt. ſ ſic.

num ēt nō malum vt viuatis: et a b

ſ qui ſaluare poteſt.

erit domin⁹ deus exercituum vo

a ſ ſicut ſoletis iactare deum vobiſcū eſſe p hoc ꝙ eſtis de genere abrae. ſed ſi filij abrae eſtis opera abrae facite.i. odite malum.

a biſcum ſicūt dixiſt̄. † Odite malū c d

a ſ nō ſufficit ſemel monuiſſe. b ſ poſt hec.

et diligitē bonū: et conſtituite in e

a ſ quaſi ſi hec feceritis forte mi.

porta iudicium: ſi fortē miſereaṫ f †

a ſ vt. x. tribus captiuitatem euadant.

domin⁹ deus exercituū rēliquijs g

a ſ ſepe monui de bono: ſed quia noluiſtis facere mea precepta: ideo affligemini.

ioſeph. Propṫea hec diċ dñs de⁹ h

ſ erit.

b exercituū dñator. In oib⁹ plateiſ i †

a ſ villulis vel caſtellis que ſunt extra ciuitatē di cetur ve.i. in ꝓpria terra manentib⁹ vel in capti/ uitatē euntib⁹: vel in corpe ꝛ anima: vel in p̄ſenti et in futuro. b ſ cum venerint aſſyrij.

planct⁹: ēt i cūct̄ q̄ foris ſūt diceṫ k † l m

a ſ more ꝓuincie loquiṫ: vt q̄ ſciūt p̄cinere ad con citandas lachrymas alios incitent ad planctū vt ſimul defleant ſuā miſeriā: vt in omibus locis vbi prius leticia: ſit origo lachrymarum.

vē ve. Et vocabunt agricolaȝ ad n †

luctū ꝛ ad planctū eos qui ſciunt o p

a ſ multas hñt vias: nō illā vnā q̄ ducit ad vitā.

plangere. Et i oīb⁹ vijs erit plan q r

a ſ hec omnia fient quia. b ſ indignatus vobi/ ſcum remanere puniam vos.

ctus: quīa ptrāſibo i medio tui †

a ſ duabus tribubus. ſ captiuitatis.

c diċ dñs: Ve dēſiderātib⁹ dñi diē. s †

ſ deſideratis venire.

Ad q̄d eam vobis? Dies dñi iſta v

ſ tribulatio. ſ ita veniet vobis.

tenebre ꝛ nō lux. Quomodo ſi ef x †

ſ nabuchodonoſor.

fugiat vir a facie leonis: ꝛ occur. †

a ſ Aſſuerus qui omnes iudeos ſicut in Heſter le gitur in vno die p̄cepit interfici in ſuſis.

rat ei vrſūs: ꝛ ingrediatur domū

et innitatur manu ſua ſuper pa/ †

rietem: et mordeat eum coluber. †

a ſ captiuitatis vel iudicij.

Nunquid non tenebre dies dñi: y

ꝛ nō lux ꝛ caligo ꝛ non ſplendor

a ſ paſce: pentecoſten ꝛ hmōi.

in ea? † Odi ꝛ proieci feſtiuitātes z †

a ſ manifeſte hec dicunṫ iudeis: q̄ deſtructo tem/ plo credūt ſe offerre deo: ſed deus proijcit nec cu/ rat cetus eoꝝ qui dicunt: Crucifige.

veſtras: ēt nō capiam odorem ce

---

a Vt viuatis. corpaliṫ et ſpūaliṫ. b Et erit do. de. exer. vo biſcū. p grām ſuā vos ꝓtegēdo. c Sicut dixiſtis.i. deſidera/ ſtis: ſed q2 h̄ deſideriū nō impleṫ niſi mala vita corrigaṫ: iō ſub ditur: d Odite ma. ꝛc̃. due enī ſunt ptes iuſticie.ſ. declinare a malo: ꝛ facere bonū. e Et ꝯſti. in por. iudiciuȝ.i. iudices in port̄ ciuitatū ꝛ villaꝝ: ſic̄ p̄cipitur Deu tero. xvj. ad h̄ vt q̄libet tam pegrin⁹ q̄ȝ ciuis poſſit ſtatī iudices inuenire.

f Si forte miſe. dñs. nō d̄r hic forte ꝓ pter aliquā mutabilitatē q̄ ſit i deo: ſed in libero arbitrio hoīs. g Reliquijs ioſeph.i. regno ioſeph: qđ d̄r hic reliq̄e ꝓpter ei⁹ diminutionē: vt p̄dictū ē. Di citur etiā hic regnū. x. tribuū: regnū io ſeph: eo ꝙ hieroboāȝ p̄mus rex fuit de tribu ephraim filij ioſeph. h Pro/ pterea hec dicit do. exer. in om. pla. ꝛc̃.

† Pa. Ro. 12 Dicit

Hec ſnīa nō refertur ad lr̄am īmediate p̄cedentē: ſed ad illud qđ d̄r. s̄. Hoſtes iuſti accipiētes mun⁹ ꝛ paupes ī porta dep̄mentes: ex q̄ cōcluditur hic: Pro/ pterea. ꝛ ſubditur: i In oib⁹ plate/ is.ſ. ciuitatū. k Planctus. morienti/ um. l Et in cunct̄ q̄ fo. ſunt.i. ī vil lis ꝛ oppidis in cāpeſtri terre ſituatis. m Diceṫ ve ve. ꝓpter multitudinem miſerie. n Et voca. agri. ad luctū. in villis ꝛ oppidis in q̄b⁹ nō ſunt habētes artē plāgendi. o Et ad plāctū. in ci uitatibus. p Eos q̄ ſci. plangere.i. canere carmē lugubre: tales enī ſolēt in ciuitatib⁹ manere. q Et in omibus vijs.i. cāpeſtrib⁹ locis. r Erit plan ctus. cui⁹ cā ſubdiṫ: Quia ptrāſibo in medio: faciēs executionē iuſticie mee p aſſyrios. s Ve deſiderātib⁹. hanc lr̄am exponūt aliq̄ de regno duarū tri/ buū de q̄ ꝓphetauerat Hiere. ꝛ alij ꝓ/ phete ꝙ ppl's itur⁹ eſſet in captiuitatē babylonicā: ꝛ inde poſt. lxx. ānos redi turus ꝛ habitur⁹ maiora bona q̄ȝ ante: qđ tñ nō erat intelligendū ſtatī poſt re/ ditū: ſed longe poſt.ſ. in aduētu xp̄i ꝓ/ ut declaraui. s̄. in plib⁹ locis: Eſa. Hie/ re. ꝛ alioꝝ ꝓphetaꝝ. Multi tñ de ppl'o intelligebāt ꝙ habituri eſſent talia ſta/ tim in reditu: ꝓpter qđ deſiderabāt ac/ celerationē ip̄i⁹ captiuitatis ꝓpter ac/ celerationē ꝓſperitatis i reditu: ꝛ ad h̄ applicant lr̄am ſequentē in q̄ ꝓpħa eos increpat de tali deſiderio: vt dicūt iſti: ſ; iſtud nō videṫ ꝯuenienṫ dictuȝ: q2 nō ſolū reges.ſ. ioakim ꝛ ſedechias: ſ; etiā p̄ncipes ꝛ ſacerdotes ꝛ pſeudo ꝓphete ꝛ cōis ppl's pſeq̄bāṫ Hieremiā ad mor tē: eo ꝙ ip̄e denūciabat illi⁹ captiuita/ tis accelerationē: ex q̄ ptȝ ꝙ nō deſide/ rabant eā ſed mag̃ abhorrebāt: ꝓpter qđ ſic̄ dictū eſt. s̄. hic ꝓpheta arguit il/ luſores. multi enī in ppl'o reputabāt di cta ꝓphetaꝝ friuola de dīna punitiōe futura: ꝛ ſic deridēdo dicebant Hiere. xvij. Vbi ē v̄bū dñi: Veniat ſic̄ fuit ibi dē expoſitū: ita d̄r hic: Ve deſiderātib⁹ ꝛc̃. Et diuidiṫ in duas ptes: q2 primo p̄ dicitur ſuppliciū. ſcđo auferṫ remediū. ibi: Odi. Circa p̄mū d̄r: Ve deſiderāti/ bus diē dñi.i. diē diuīe vltiōis denūcia tam a ꝓphetis. de q̄ ironice dicebant: Veniat dies illa loq̄ndo p modū opta/ tiuum. t Ad quid eā vobis.i. qualis eſt vobis futura di/ es illa? Et rñdet: v Dies dñi iſta tenebre.i. erit vobis tribu lationis plena: qđ p tenebraȝ metaphorice deſignaṫ. iō ſubdiṫ: x Quō ſi e.v.a.f.l. ꝛc̃.i. tunc vobis occurrent tot pericula ꝙ ſi aliquis euadat vnū: incidet in aliud. iō ꝯcluditur: y Nun quid nō te.d.d. ꝛc̃. q.d. ſic: ꝛ exponaṫ vt. s̄. z Odi. Hic ꝯtr auferṫ remediū qđ poſſet eſſe p diuinā placationē qđ tollitur cū d̄r in pſona dei: odi ꝛ ꝓieci feſtiuitates ꝛc̃. ꝛ ptȝ lr̄a vſq; ibi: Aufer

† Hie. Iohel. Soph.

† Eſa.

G demoniīs offerebāt ⁊ iō poti⁹ in fetorē q̄ȝ in ſuauitatē verſus eſt odor ſacrificiī eoꝝ. Nō aūt hic agit de oblationib⁹ vituloꝝ q̄s offerebāt in Dan ⁊ bethel: ſed de his q̄ in tēplo offerebāť.

Moralit. Moraliter. Quocūq̄ʒ tp̄e nō redimunť pctā elemoſynis factis de rapinis. a Aufer a me. Tumult⁹ ſon⁹ cōfuſus q̄lis in foro ſolet audiri: cantica aūt q̄ dauid cōpoſuit ⁊ q̄bus ad laudādū deum leuite ſolebant vti: deſpectiue tumultū vocāt: q꞉ eadem idolis offerre cōſueuerāt. Judeoꝝ etiā traditio: et pſalmi q̄s ī ſynagogiſ canūt: ⁊ hereticorū cōpoſita laudatio: cōfuſus ſon⁹ reputať a dn̄o: Quia nō eſt ſpecioſa

Eccl. 15. d laus in ore peccatoris. b Et reue. Quia ſacrificia q̄ mihi debebāť: idolis obtuliſtis: iudiciū meū ⁊ iuſticiā meā oībus manifeſtabo: cū vobis in captiuitatē ductis: terra a ſuis habitatorib⁹ nuda relinqueť: ſicut aqua defluēs vbi inuenit ꝓnū locū trāſit: ⁊ nuda relinquit loca q̄ prius operiebat: Que aqua etiā torrens diciť: q꞉ nullus ei reſiſtere poteſt. Ex quo tēpore factū eſt caput vituli in deſerto: oīa q̄ fecerūt vel obtulerūt filiī iſrael idolis ⁊ nō deo feciſſe mōſtranť. Q̄ð ſi etiā leguntť poſtea deo aliqua obtuliſſe: nō volūtate ſed metu penarū offerebāt: ⁊ ideo deo nō placebāt ⁊ non ſolū in deſerto ſed etiā in terra ꝓmiſſionis vbicunq̄ʒ occaſio fuit corde reuerſi ſunt in egyptū: Moloch idoluȝ eſt ammonitarū: ⁊ interp̄tať rex: ⁊ ſignificat luciferū quē adhuc colūt ſaraceni.

Myſtice Myſtice tabernacula portat moloch: q̄ ſe facit habitationē demonis. cū deberet eſſe tēplū dei: ⁊ ſub nomine chriſti falſa dogmata confingit ⁊ ſidus eius colit q̄ ſe trāſformat in angelū lucis. Damaſcus ſanguinē bibēs vel ſanguis ciliciī: vt ꝑ penitentiā ad bibēdū ſanguinem dn̄i ꝓuocemur. Feruntť aūt heretici trās damaſcum vt nō ſanguinē x̄pi bibant: ſed aureo calice de manu babylonis inebrientur. G Ue vobis

tuum veſtrorum. † Q̄ð ſi obtuleritis mihi holocauſtomata ⁊ mu-
ſ non mea q꞉ ⁊ ſi mihi manibus: demonib⁹ corde offertis.
nera veſtrā: non ſuſcipiā: ⁊ vota
a ſ ad aruinam.
pinguiū veſtrorū non reſpiciam.
a ſ lyra ⁊ organo et aliīs hm̄oi ſolebat vti populus ille in figura futurorū.
a Aufer a me tumultū carminum a†
tuorum: et cantica lyre tue non
a ſ oculis omnium.
b audiā. Et reuelabiť quaſi aqua b†
a ſ vindicta. b ſ ſubaudis cūcta rapiet.
iudiciuȝ: ⁊ iuſticia quaſi torrēns c d
fortis. † Nunquid hoſtias ⁊ ſacri e†
ficium obtuliſtis mihi in deſerto
a ſ nō ſed potius por.
quadraginta annis dom⁹ iſrael. †
a ſ q̄ mihi facti erāt a moyſe. b ſ ad honorē.
Et portaſtiſ tabernaculū moloch f† g
a ſ al's regi. b ſ ſubaudis portaſtis. c ſ nō enim vnū idolū colebāt nec heretici vnā hereſim.
deo veſtro: ⁊ imaginem idolorū
a ſ .i. imaginē ſideris. ſ. luciferi tuliſtis.
veſtroꝝ: ſidus dei veſtri rempha †
ſ nō enim a deo accepiſtis ſȝ veſtra mēte finxiſtis.
figuras quas feciſtis vobis adorare eas: ⁊ migrare vos faciaȝ b†
a ſ ī aſſyrios ⁊ vltra mōtes medoꝝ ⁊ ꝑſarum.
trās damaſcū dicit dn̄s: deus exercituum nomen eius.

ideo nō cōputanť: ſm̄ illud q̄ð ðꝛ. iī. phyſicoꝝ: q̄ð modicū eſt quaſi nihil reputať. f Et por. ta. moloch: ſm̄ q̄ dicit Ra. Sa. ⁊ ſm̄ ea q̄ p̄dicta ſūt de ſtatu ppl'i in deſerto: iſtud nō referť ad l'ram imediate p̄cedētē ſ ad illud q̄ð. ſ. dictū ē. Dies dn̄i tenebre ⁊ nō lux. i. dies punitiōis vr̄e erit plena tribulatione: cui cōiūgiť: Et portaſtis. i. portabitis: loquēdo de futuro ꝑ modū p̄teriti ꝓpter certitudinē ꝓphie. g Tabernaculū moloch ⁊c̄. Dicit enim Ra. † Mat. 1. d et. 2. c
Sa. q̄ aſſyriī ducētes. x. tribus in captiuitatē poſuerūt idola q̄ coluerant ſuꝑ humeros eoꝝ in itinere. vt ſic appareret q̄ diī q̄s colebāt nō potuerāt eos ſaluare ꝯ aſſyrios: ⁊ huic expoſitioni cōſonat l'ra ſequēs. h Et mi. vos fa. trās dama. i. vltra regnū ſyrie mittēdo eos ī captiuitatē in terrā valde longinquā. Ca. V

Moraliter.

f† Audite verbū iſtud ⁊c̄. Per plāctū quē dn̄s leuat ſuꝑ caſū dom⁹ iſr'l ſignificať caſus militātiſ ecc'lie plāgēdus q̄ notabiliť declinat a ꝑfectiōe patrū: tā ī ꝑp'lo q̄ȝ ī clero et maxime plāgēdus ē q꞉ nō apparet remediū releuatiōis ad primū ſtatū iō ðꝛ. i† Nō adiīciet vt reſurgat ⁊c̄. vn̄ adhuc ſubdiť: l† Urbs de qua egre. ⁊c̄. i. regnū vl' dioceſ. vel religio aliq̄ ꝯ q̄b⁹ erāt mille bellatores ꝯ demones ⁊ vicia: pauci valde inueniūť reſpectiue. Sȝ q̄m emēdatio nō ē ſimpliciter īpoſſibilis ſubdiť: n† Querite me ⁊ viuetiſ. vita gr̄e. p† Et nolite q̄rere bethel ⁊c̄. ī his aūt locis exercebať idolatria: ꝓpter q̄ð ſignificant mala loca vt proſtibula tabernas: ⁊ alia ī q̄b⁹ exercenť vitia q̄ ſūt a fidelib⁹ euitāda. c† Ne forte cōbu. ⁊c̄. i. ecc'lia vel mēs hūana q̄ ē dom⁹ x̄pi ꝑ ioſeph ſignificati. e† Qui cōuertitis. hic tāgiť caſus ecc'lie mag⁹ in ſpāli: ⁊ primo quātū ad maiores q̄b⁹ ðꝛ: † Qui ꝯuertitiſ ī abſinthiū iudiciū. paupes iniuſte cōdēnādo. f† Et iuſticiā ī terra relinq̄tis. eā ꝓpter munera diuitū omittēdo. h† Faciētē arctuꝝ ⁊ orionē. cōſtellationes ſūt iō ſignificāt p̄latos bonos ecc'lie Apo. i. Stelle ſeptē angeli ſūt ſeptē ecc'liaꝝ. i. ep̄i eaꝝ. i† Et ꝯuertētē ⁊c̄. illuminādo ſua gratia pctōres. ſ. Mattheū ⁊ Paulū ⁊ alios plures. † Et diē ī noctē. ꝯriū ꝑmittēdo iudicio ſuo nobis occulto. k† Qui vocat aq̄s mariſ. i. hoīes de ſalſedine cupiditatiſ terrene ad celeſtis dulcedinis deguſtatiōeȝ ī eleuādo. l† Et effūdit eas. ꝑ pluuiā ſalutifere doctrine ꝑp'lm docēdo. m† Qui ſubridet va. ⁊c̄. diabolū ꝯ quo ðꝛ Job. xlī. Nō eſt ptās ſuꝑ terrā q̄ ei cōpeť. De ſpoliatione x̄o ei⁹ gaudet de⁹. o† Odio habuerūt corri. ⁊c̄. hic ſcðo deſcribiť caſus ecc'lie quātū ad minores q̄ rebellāt x̄itati facte ꝑ iudicē vel dicte ꝑ p̄dicatorē. iō ſubdiť: p† Et loquētē ꝑfecte ⁊c̄. ſ q꞉ ī iſtiſ ſūt aliq̄ potētiores ⁊ aſtutiores aliīs domos ⁊ hereditates aliorū iniq̄ ſubtrahētes: ꝯ q̄b⁹ ſubdiť: t† Jdcirco ꝓ eo q̄ diripie. ⁊c̄. et ſubdiť pena: v† Domos q̄dro lapide edificabitis. cū ſūptib⁹ magnis x† Et nō habitabitiſ ī eis. q꞉ ſcriptuȝ ē Eſa. xxxiīī. Ue q̄ p̄daris nōne ⁊ ip̄e p̄daberiſ. Aliter pōt exponi de doctore vano q̄ edificat ecc'liam ⁊ nō habitat in ea ꝑ gratiā. Eodē mō exponať q̄ð ſubdiť: † Uineas amātiſſimas ⁊c̄. et ſubdiť cā: y† Quia ego cogno. ⁊c̄. i. pctā ꝯ deū. ȝ† Et fortia. i. grauia. † Pctā vr̄a. ꝯ ꝓximū. a† Hoſtes iuſti. i. iuſticie: poniť hic iuſtū neutraliť. c† Jdeo prudēs. prudētia mūdana q̄lis ē iudex malus ⁊ aduocat⁹ falſus. † Jn tp̄e illo tacebit. ſ. iudiciī iō p̄monet eos ad bonū. d. e† Querite bonū ⁊c̄. ⁊ ſeq̄ť cā cū ðꝛ: f† Si forte mi. ⁊c̄. id eſt penitētib⁹ q̄ ſūt reliquie x̄pi ꝑ ioſeph ſignati. Et q꞉ x̄e penitētes ſūt pctā lugētes ſeq̄ť: i† Jn oīb⁹ pla. ⁊c̄. quātuȝ ad ciues. l† Et ī cūctiſ ⁊c̄. quātū ad cāpeſtres. n† Et vo. agri. ⁊c̄. i. religioſos laborātes circa agrū dn̄icū vt adiuuēt eos ſuis orationib⁹ ad deletionē ſuorū pctōꝝ. p† Eos q̄ ſciunt plāgere, i. paupes q̄ cōiter ſūt ī plāctu dādo eis elemoſynas

† Act. 7. e

Nico. de lyra

a Aufer a me tumultū carminū tuorū. i. ſi offeras mihi laudes vocib⁹ humanis ſeu muſicis inſtrumētis nō acceptabo: q꞉ nō eſt ſpecioſa laus in ore peccatoris. Eccle. xv. b Et reuelabiť q̄ſi aqua. i. valde manifeſte. c Judiciū. i. executio iuſticie mee. d Quaſi tor. for. q̄ ſuo īpetu rapit ea q̄ inuenit q. d. ita rapiemini in captiuitatē. e Nūq̄d hoſtias ⁊c̄. iſtud referť ad tēpus ī quo filiī iſr'l fuerūt in deſerto: ⁊ dicūt aliq̄ expoſitores nr̄i q̄ a cōflatione vituli: Exo. xxxiī. nō obtulerūt ſacrificia ⁊ oblationes dn̄o ſed idolis q̄ portabāt in itinere. ſȝ h̄ nō videť verū: q꞉ ꝓ adoratione vituli ppl's fuit grauiter punit⁹. vt habeť ibidē: ⁊ ſilr ꝓ peccato idolatrie ⁊ phegor: Nu. xxv. ⁊ iō nō ē veriſile q̄ ſi tādiu exhibuiſſent idolatriā idolis q̄ ſecū portaſſent q̄n populus fuiſſet multotiēs de h̄ punit⁹: et q̄n de hoc eſſet exp̄ſſa mētio in libris moyſi. ⁊ iō iſtud induciť ad oſtendū q̄ ſacrificia nō ſūt deo accepta niſi aſſit bona vita: ⁊ h̄ ꝑ oppoſitū. ſ. q꞉ ſacrificia iſta fuerūt omiſſa lōgo tp̄e cū ppl's iſr'l eſſet in deſerto ⁊ tn̄ dn̄s q̄ſi benign⁹ ⁊ placat⁹ illi populo cōtulit multa bn̄ficia: p̄bēdo māna cōtinue: ⁊ ducatum ignis ⁊ nubis de nocte et die: ⁊ multa alia bn̄ficia. De dicta vero omiſſione ſacrificioꝝ dicit Ra. Sa. ſuꝑ illud: Nu. ix. Fecerūt filiī iſr'l phaſe tp̄e ſuo: q̄ toto tp̄e q̄ fuit ppl's in deſerto nō fecit niſi illud phaſe tm̄: ⁊ tn̄ erat principalis ſolēnitas anni: ⁊ in quo debebāt offerri ſacrificia ſolēnia: ⁊ ſi illud fuit omiſſū: multo forti⁹ alia min⁹ principalia. Fuit enim ſuꝑ hoc cū populo diſpēſatū ꝓpter īcertū nubis motū: ſicut ⁊ ꝯ omiſſione circūciſionis. Jſta tn̄ omiſſio ſacrificioꝝ nō eſt ſic intelligēda generaliter q̄ illo tp̄e fuerint nulla ſacrificia oblata: q꞉ in dedicatiōe tabernaculi obtulerūt p̄ricipes plura aīalia in ſacrificiū dn̄i. Nu. viī. Et idē cōtigit ex aliq̄b⁹ aliīs cauſis ſpālib⁹: ⁊ ſm̄ hoc ðꝛ hic: Nūq̄d hoſtias ⁊ ſacrificiū ⁊c̄. q. d. pauca obtuliſtis: et

nas ſcđm illud Dan. iiij. peccata tua elemoſynis redime ⁊ ini/
q̄tates tuas in miſericordijs pauperū. † Pertrāſibo ī me/
dio tui. cordis cōpūctionē dādo tibi. s† Ue deſiderātibꝰ diē
⁊c. Hoc myſtice pōt exponi đ p̄mo aduētu xp̄i q̄ dr̄ dies Ro.
xiij. Nox p̄ceſſit dies aūt appropinq̄uit. Hūc aūt diē iudei deſi
derauerūt: ⁊ tñ ī eiꝰ aduētu maiores p̄ īuidiā ⁊ minores p̄ ma
iorū deceptionē: vt ī pluribꝰ excecati fuerūt: ⁊ ſic dies dñi ꝓpt̄
eoꝝ maliciā fuit eiſ ad dānationē: ⁊ etiā ad deſtructiōez tp̄alē
iō ſubdit̄: x† Quō ſi fugi. ⁊c. Iudei nāq̄ȝ rebellauer̄t roma
nis tp̄e Neronis q̄ ꝓpt̄ crudelitatē dr̄ leo. † Et occurrat ei
vrſus. p̄ quē ſignificat̄ Ueſpaſianꝰ q̄ ꝓpt̄ dictā rebellionē ve/
nit ꝯ iudeā. † Et innitat̄ ma. ⁊c. ſ. tēpli ad qđ vltimo fugerūt
iudei. † Et mordeat ⁊c. p̄ quē ſignificat̄ Tytꝰ q̄ capto tēplo
iuſſit ſacerdotes occidi. z† Odi ⁊ ꝓieci ⁊c. nā a tp̄e mort̄ xp̄i

legalia fuerūt mortua. a† Aufer a me tu. ⁊c. i. carmina leui/
tarū q̄ ceſſauerūt tēplo cōbuſto. b† Et reuelabit̄ q̄ſi aq̄ iu/
diciū. i. punitio iuſta abūdās ⁊ magna: qꝛ tūc iudei p̄tim fue/
rūt occiſi ⁊ p̄tim captiuati. c† Nūq̄d hoſtias ⁊ ſa. ⁊c. i. ī tem
plo ꝓpter mortē xp̄i ꝓphanato. q. d. nō. † Quadragita an
nis. tot eī āni a paſſiōe xp̄i fluxerūt vſq̄ȝ ad deſtructionē tēpli
⁊ cū h̄ duo āni q̄ nō cōputant̄ ꝓpt̄ paucitatē vltra nūerū p̄fe/
ctū. f† Et portaſtis ta. ⁊c. q̄ īterp̄tat̄ rex. iō p̄ h̄ ſignificat̄ tri
butū qđ reddebāt ceſari de q̄ dixerūt Ioh. xix. Nō habemꝰ re
gē niſi ceſarē. † Sidꝰ dei vr̄i ⁊c. qđ pōt exponi de q̄dā falſo
meſſia quē receperūt poſt deſtructionē tēpli: de q̄ exponebāt il
lud Nu. xxiiij. Orit̄ ſtella ex iacob ⁊c. h† Et migrare ⁊c. q̄
īterp̄tat̄ potꝰ ſāguinis: qꝛ poſt eoꝝ occiſionē p̄ romanos: reliq̄
fuerūt vēditi ⁊ ad diuerſas orbis p̄tes deducti.

Glo. ordi.

a Ue vobis q̄. Hec Ca. VI
A ad duas ⁊ ad. x. tribꝰ refe/
runt̄: maxime aūt ad opti/
Myſtice mates đ vtroq̄ȝ ppl̄o. Myſtice he
reticis indicit̄ ve q̄ vidēt̄ ſibi opu/
lēti cū eccl̄iam dei dicāt eē pauperē
⁊ abiectā: ⁊ ſup̄biunt q̄ſi ſint cuſto/
des mādatorū dei. Illis etiā p̄cipi
tur vt cōſiderēt philoſophias di/
uerſarū gētiū: ⁊ īueniēt eē anguſti/
ores terminis ſacre ſcp̄ture q̄ totuȝ
mūdū ipleuit. Supponit aūt a q̄/
bus malis iubeat trāſire. ſ. q̄ veni/
ent ad diem dānationis. malū pa/
tientibꝰ q̄ in h̄ mūdo gaudetis ſub
limari p̄ iniquitatē q̄ īprouidi vr̄e
ſalutis torpetis ī īmūditijs carnali
bꝰ: q̄ comedetis nō ſolidū cibū ad
roborādas vires: ſed mollē ⁊ tene/
rū qualis eſt agnus vel vitulus ſo
lo lacte ſaginatꝰ. Qui etiā vt oīa
voluptati vr̄e ſeruiāt concrepatis
manibꝰ ad vocē organi: nō ad lau/
dē dei ſicut fecit dauid. Qui đ phi/
alis diuine ſcripture potatis vinū
erroris. Qui etiā expt̄es diuīe ſci/
entie vēdicatis vobis ſacerdotij di
gnitatē: dicētes vos eē vnctos dei.
B Iſti etiā nullo cruciatu afficiunt̄ ꝓ
interfectione eorū q̄s deceperunt.
b Trāſi. in calā. Lxx. domꝰ iſrl̄
trāſi ⁊ vide: ⁊ perge ad muros plu
rimos: ⁊ deſcēde ad torcular eoꝝ q̄
cadunt bibentes. c In emath.
Que ē ciuitas ſyrie: ⁊ dr̄ antiochia
magna: h̄ dicit ad differētiā alteriꝰ
emath que alio noīe dr̄ epiphania.
In emath īterfecit nabuchodono/
ſor filios ſedechie ⁊ ip̄m cecauit.
d Qui dor. Tantis abūdāt diui
tijs: vt etiā in lectis eburneis: vel
aureis ſuā explerēt libidinē.
e Qui ca. Quibꝰ nō ſufficit lux
uria ⁊ guloſitas: niſi tybiaꝝ ⁊ pſal
terij ⁊ lyre cāticis aures mulceatis
vt q̄ multiplicia dauid inuenit ad
cultū dei: vos ad voluptates ⁊ lux
uriam conferatis. Sicut dauid
habuit vaſa: id eſt inſtrumēta mu/
ſice artis ī quibus deo placuit: ſic
iſti putāt ſe placere deo ꝓpter ſolā
cōcrepationē vocū: cū cor eoꝝ lon/
ge ſit a deo: dđ vero ⁊ ſono ⁊ maxi
me corde placebat. f Et nihil
patiebant̄. Et cū principes ita af/
fluant diuitijs nō curant ſi quid de
populo decē tribuū perit: ſed cōtē/
nūt quaſi ſi moriant̄ bruta aīalia.
g Iurauit dñs. Dis ſermo eiꝰ ꝓ
iuramento debet accipi: et noſtro
more loquit̄: nō q̄ animā habeat ſi
cut nos: ſꝫ aīe noīe affectus diuine
volūtat̄

a Ue vobis qui Ca. VI a†
q̄ vacat̄ diuitijs ī oībꝰ tribubꝰ.
opulēti eſtis ī ſion ⁊ cō b† c†
a ſ ī fortitudine ppl̄i. x. tribuū.
fiditis in mōte ſamarie: optima d
a ſ qui eſtis optimates et capita. i. principes in populo. b ſ tumorē animi corp̄e oſtēdētes vt honorificemini ab hominibꝰ.
tēs capita ppl̄oꝝ īgrediētes pō e†
a ſ qui eſtis optimates ⁊ capita populorum.
b ſ que eſt ciuitas p̄ſidis.
b patice domū iſrl̄. Trāſite ī calā/ f†
c ne ⁊ videte: ⁊ ite īde ī emath ma g
a ſ q̄ habitatis ī mōte ſion ⁊ ī mōte ſamarie.
b ſ ciuitatē. c ſ qui habitāt ī cāpeſtribus.
gnā: ēt deſcēdite in geth paleſti h
a ſ ſubaudis deſcēdite. ſ ſicut azoti ⁊ gaze.
norū: ⁊ ad optima quoq̄ȝ regna
a ſ cōſiderate ſi regnū illoꝝ ē meliꝰ vel latiꝰ vr̄o
coꝝ. Si latior t̄minꝰ eoꝝ termi/ i
a ſ vos inquā de populo iſrl̄. b ſ a terra vr̄a
c ſ captiuitatis q̄ dura ferentibꝰ mala.
no vr̄o ē. Qui ſep̄ati eſtis ī diēȝ k† l
a ſ qui cito eſtis ſubditi imperio ſennacherib. vel nabuchodonoſor vel romanorū ſub quibus multa mala eſtis paſſuri ⁊ tñ nūc d.
maluȝ ēt appropinquatis ſolio †
d iniquitat̄. Qui dormitis ī lect̄ m†
a ſ mollibꝰ. ſ vt ſomnū libidini copularet̄.
eburneis: ⁊ laſciuitis in ſtratis
a ſ non ad ſuſtentādā naturā ſed ad luxuriam quia quicquid in gregibꝰ optimū vel pingue gu le veſtre deſeruit.
veſtris. Qui cōmedit̄ agnū de †
a ſ ſaginatos ⁊ mihi lāguidos ⁊ debiles offert̄
grege: ēt vitulos đ medio armē
a ſ. i. ꝓpter cātilenā putatis vos audiri.
e ti qui cānitis ad vocē pſalterij. †
Sicut dauid putauerūt ſe habe n†
ſ nō ad ſatiandā ſiti ſꝫ ad opprimēdū animū.
re vaſa cantici bibentes in phia o†
a ſ non ad reſtringendos dolores corp̄is puro oleo ſed caris vnguentis.
lis vinum: ⁊ optimo vnguento p†
f delibuti: ⁊ nihil patiebant̄ ſup̄ q† r
a ſ quia hoc agunt principes.
cōtritione ioſeph. Quapropter s†
a ſ in p̄ſenti nō differet̄ pena in futuro. ſ prin cipes primi captiui ducēt̄ qꝛ potētes potēt̄ tor mēta patiunt̄. b ſ in principio.
nūnc migrabūt ī capite trāſmi/ t v
a ſ deinde collectio laſciuientis populi captiua bit̄ vt qui vnū cōſenſum habuerūt in voluptati bus ſimul puniant̄.
grātiū: ⁊ auferet̄ factiō laſciuiē/ x
g tiū. Iurauit dominus deus in y
anima ſua dicit dominꝰ deꝰ ex/

Nico. de lyra

a Ue vobis q̄ opulēti eſt̄. In Ca. VI † Iud.
h̄ aūt ca. arguit ppl̄m de ſup̄bia et
carnalitate. ⁊ diuidit̄ ī duas p̄tes:
qꝛ primo exprimit̄ culpa. ſcđo ſubdit̄ pena
ibi: Quapropter. Et in h̄ ca. loquit̄ ꝓphe/
ta ꝯ regnū iſrl̄ ⁊ ꝯ regnum iuda. dicit igit̄:
Ue vobis q̄ opulēti eſtis: diuitijs male ac
quiſitis. b In ſion. i. in regno iuda ſic
noīato: eo q̄ hierl̄m ibi erat metropolis ī
qua erat tēplū ⁊ domꝰ regia ī mōte ſion.
c Et cōfiditis ī mōte ſamarie. i. in potētia
regni iſrl̄. cuiꝰ metropolis erat ſamaria in
mōte ſita. vt habet̄. iij. Reg. xvj. d Op
timates. i. principales ī ppl̄o. e Ingre/
diētes pompatice domū iſrl̄. i. cum ſup̄bia
magna oſtētātes vos in ppl̄o. f Trāſi/
te ī calāne. i. ī babylonia. vt dicit Ra. Sa.
g Et ite inde in emath. q̄ nunc dr̄ antio/
chia. h Et deſcēdite ī geth paleſtinorū:
q̄ erat principalis inter q̄nq̄ȝ ciuitates phi
liſtinorū. i Si latior terminꝰ eorū termi
no veſtro ē. q. d. nō: īmo dedi vobis latio/
rē ⁊ meliorē terrā: ⁊ hoc eſt verū ſi cōſide/
rent̄ principia iſtoꝝ regnoꝝ q̄ fuerūt mino
ra ī extēſiōe ⁊ bonitate a p̄ncipio q̄ regnū
iudee: datū ppl̄o iſrl̄ a deo: ſꝫ regnū baby/
lonie ⁊ antiochie poſtea fuerūt maḡ dila/
tata ī ſpacio ⁊ fortitudine. k Qui ſepa
ti eſtis. ī dei p̄ñtia. l In diē magnū. i. ad
punitionē magnā eo q̄ vobis regno dato
abuſi eſtis. iō ſubdit̄. Et appropinq̄tis ſo/
lio iniq̄tatis. ꝯñr arguit eos đ carnalitate
dicēs: m Qui dor. ī lectis ebur. ⁊c. no
tans eos de nimia curioſitate ⁊ luxuria: ⁊
ſilr̄ de gula ibi: Qui comedetis agnum
⁊c. ⁊ de inepta leticia ibi: Qui canit̄ ⁊c.
n Sicut da. pu. ⁊c. i. inſtrumētis muſicis
vti: q̄ſi dicat nō ē ita: eo q̄ dauid ī diuinis
laudibꝰ vtebat̄ iſtis: ip̄i aūt in laſciuijs et
diſſolutionibꝰ. o Bibētes vinū in phia
lis. cuȝ exceſſu et nimietate. p Et opti/
mo vnguento delibuti. ad odorem ſue car
nis ꝓcurādū. Et dicūt hic aliq̄ q̄ vnguen
tū optimū dicit̄ illud q̄ vngebant̄ vaſa di/
uino cultui applicāda: de quo p̄cipit̄ Exo.
xxx. q̄ nullus ſub pena mortis vtat̄ ipſo
ad odorē ſue carnis. q Et nihil pa. i.
compatiebant̄. r Sup̄ contritione io/
ſeph. id eſt deſtructione populi iſrl̄ p̄ ꝓphe
tas nūciata: reputabāt eñ verba eorū fri/
uola. s Quapropter. Hic cōſequēter
ſubdit̄ debita pena: ⁊ diuidit̄ in duas par
tes: quia primo p̄dicit̄ pena. ſcđo reſumit̄
culpa. ibi: Nunquid currere. Circa primū
dicit̄: Quapropter. i. ꝓpter p̄dictas cul/
pas. t Nūc migrabunt. i. cito migra/
bunt. v In capite. i. optimates qui ſunt
capitanei populi erunt in captiuitate pri/
mi x Et auferet̄ factio laſciuiētium. i. † Dic. 91. F.5. b
adulatio eorum qui nutriebant eos in fa/
cinoribꝰ ſuis. y Iurauit dñs. i. firmiter
ſtatuit q̄ hec pena erit. iō ſubdit̄:
Deteſtor

b volũtatis oſtẽdit. Iurauit ꝗ ĩ
ſua voluntate. Iurauit dñs
contumelias hereticoꝝ odiſſe:
qꝛ ꝗcquid dicũt dignũ eſt odio
⁊ ꝙ deſtruet ciuitatẽ ⁊ habita/
tores.i.populuʒ ⁊ magiſtros.
Qꝛ ſi fuerint aliꝗ qui videant
diſſentire a malicia eoꝝ ꝑ con/
uerſationẽ ⁊ colloquia eoꝝ de/
cepti moriũt morte ꝗ ducit ad
tartara:qꝛ oſſa.i.fortitudinem
iſtoꝝ ſepeliũt vicini.de ꝗbꝰ dꝛ:
Mat.9. Sinite mortuos ſepelire m.ſ.
Sed ille qui ex toto manet fo/
ris nõ ingrediẽs domũ mortui
ſed magis mortuos eijciẽs ⁊ ꝓ
uocãs ad penitẽtiã:impat ei ꝗ
mortuos cõminuit vt taceat:
qꝛ polluto ore nõ debet noĩare
bonũ nomen dei. Unde dicit
Ps.49. Peccatori dixit deus:quare.
t.e.i.m.⁊c. a Et. Qui re
mãſerit in cubiculo domꝰ ⁊ ꝗ
eũ vocauit ad cõburenda oſſa
mortuoꝝ. Ille qui extra cor/
pus cremat anteꝗ̃ ille iuret ſe
nõ habere quẽ tradat imperat
vt taceat:⁊ nõ recordet nomi/
nis dñi. Quia apud iſrl nomẽ
domini in tantã venerat obli/
uionem:ꝙ nec malis preſſi nec
tribulationibꝰ cõpulſi: digna/
bant audire iuramẽtũ ꝑ nomẽ
domini. b Quia ecce. Per
duas domos ſignificat eccl'ia
ad deũ collecta de iudeis qua/
ſi de domo maiore ꝓpter legeʒ
et ꝓphetas: ⁊ de gẽtibꝰ quaſi
de minore domo:qꝛ erant alie/
ne a teſtamẽto dei: hec eccleſia
ſi nõ habuerit diſciplinã et ſer/
uauerit mandata dei manũ ꝑ/
cutiẽtis dei ſentit dũ ꝑſecutio/
nibꝰ ⁊ hereſibus ⁊ ſciſmatibus
grauatur. Quã manũ ſi volu/
mus effugere de comparationi
bus animaliũ accipiamus ex/
emplum. Petra chriſtus vel
ſummi doctores. Equi demo/
nes eũ qui in chriſto eſt diabo/
lus nõ põt attingere: ſed colli/
dit ſoliditate petre. c Qm̃
cõ. Quare de equo vel buba/
lo dixit manifeſtat. Quoniam
cõuer.cũ hec animalia ſeruent
naturã filij iſrl naturã ſuã non
ſeruãt. In furorẽ cõuertit iu
diciũ:qui iratus iudicat: ⁊ hic
nullũ vel amarũ fructuʒ capit
de iuſticia. d Nũꝗd nõ. Di
cebãt.x.tribꝰ ꝙ ĩ ſua fortitudi
ne elegiſſent hieroboã:⁊ filios
eiꝰ ꝯtra dei volũtatẽ. e Ecce
ego. Quia mali vſqꝫ adeo eri
gũt ĩ ſupbiã vt ponãt in celuʒ
os ſuũ:deus ſuſcitat ſeuã gen/
tẽ ꝗ ꝯterat eos:nec ſinat intro
ire emath vel torrentẽ. Emath
murꝰ vel murata.i.celeſtis hie
ruſalem. In hanc nõ poteſt in/
troire vel ſaluari erectus in ſu/
perbiam:neqꝫ in torrentem:de
Ps.35. quo dicit: Torrẽte voluptatis
tue.p.e. Emath.i.antiochia:
eſt in principio terre ꝓmiſſio/
nis ex alia pte terminat torren
te deſerti ꝗ decurrit inter pelu
ſiũ:⁊ rhinocorulã ciuitates.

⁊ Hec

a ſ abijcio et abominor vel ſpãliter.x.vel ge
neralit.xij.tribuũ. b ſ ꝯ deũ ⁊ ꝯ chriſtum.
ercituũ. Deteſtor ego ſupbiaʒ a†
a ſ aſſyrijs vel romanis.
iacob:⁊ domos eiꝰ odi:et tra/ b† c
a ſ ſamariã vel hieruſalẽ vel quaſcũqꝫ ciuita
tes eiuſdem terre.
dã ciuitatẽ cũ habitatoribꝰ ſu
a ſ ſi remãſerint de captiuitate.
is. Quod ſi reliꝗ fuerint decẽ d†
a ſ fame et peſtilentia.
viri in domo vna:⁊ ipſi moriẽ e†
a ſ ꝗ mortuꝰ fuerit. b ſ vicinꝰ ꝗ remãſerit.
tur. Et tollet eũ ꝓpinquus ſu/ f† g
a ſ ad ſepeliendũ qꝛ ꝑ multitudine mortuo/
rum integra corpora nõ poterunt efferri nec
ſingulis corporibꝰ ſingule ſepulture impẽdi.
us:⁊ cõburet eũ vt efferat oſ/ h† i†
a ſ ille qui vocatus ẽ cum iã fuerit laſſus por
tando.
a ſa de domo: et dicet ei qui in k† l
penetralibus domus eſt. Nũ/ m†
a ſ ſubaudis aliquod corpus qđ cõburam.
b ſ deintus qui corpora expellebat
quid adhuc ẽ penes te? Et rẽ n
ſ iam nõ habeo quem tibi tradam.
ſpondebit. Finis eſt. Et dicet o†
ei: Tace et non recorderis no p†
a ſ qui tot mala infert nobis. b ſ preci/
piet miniſtris aſſyrijs et chaldeis et per eos
percutiet domum quia dabit illis vires per/
cutiendi.
minis domini. Quia ecce do q†
b minus mandauit: et percuti/ r
a ſ decem tribuũ que plus peccauerũt eter/
na captiuitate ferient.
et domum maiorem ruinis:et s† t†
a ſ iuda in qua fuit templũ ſcindet quidẽ ſed
poſt.lxx.annos reſarcietur.
domum minorem ſciſſionibꝰ. v
a ſ in petroſis.
Nunquid currere queũt in pẽ x†
ſ ſilueſtris bos non poteſt domari vt ſuſci/
piat aratrum. ſ non.
tris equi:aut arari põt in bu/
a ſ cũ equi ⁊ bubali nõ poſſint mutare ſuam
naturã vos mutaſtis naturã dei quia ſuauẽ
ad iracundiã ꝓuocaſtis.
c balis? Quoniã cõuertiſtis in y†
a ſ iuſte iudicãtẽ. b ſ .i.bonã opationẽ eiꝰ
amaritudinẽ iudiciũ:et fructũ
a ſ in amaritudinẽ.
iuſticie in abſinthiũ qui leta/ z†
ſ in vitulis qui nihil ſunt:qꝛ idoluʒ nihil eſt
vel in nullo bono verbo.
b ſ hereticus vel ꝗlibet malus in ſua fortitu
dine gloriat ſʒ iuſtꝰ in deo vẽtilat inimicos.
d mini ĩ nihili: qui dicitis: Nun a† b
quid nõ in fortitudine noſtra
a ſ reges quibꝰ ventilaremꝰ inimicos.
aſſumpſimus nobis cornua?
a ſ propter hec mala. b ſ que dormire
videntur.
e Ecce ego ſuſcitabo ſuper vos c†
a ſ o domus maior et domus minor.
domus iſrael dicit dominꝰ de
a ſ aſſyriorum et chaldeorum.
us exercituum gentem: ⁊ con d†
a ſ id eſt a principio terre promiſſionis vſqꝫ
ad terminum eius.
teret vos ab introitu emath
vſqꝫ ad torrentem deſerti. e

a Deteſtor ego ſupbiã iacob.i.ppl'i iſrl.
b Et domos eiꝰ odi.i.domũ.x.tribuũ ⁊ domũ
duarũ. c Et tradã ciuitatẽ.i.ciuitates in ma/
nibus aduerſarioꝝ. d Qđ ſi reliqui fuerint.
euadẽtes aduerſarios ꝑ abſconſionẽ ſui in locis
occultis. e Et ipſi morient.ibi fame vel fumo
incendij. f Et tollet eũ.i.quẽlibet ſic mortuũ.
g Propinquꝰ ſuꝰ.qui euaſit manꝰ aſſyrioꝝ.
h Et cõburet eũ.nõ potẽs eũ deferre ad locum
ſepulture. i Ut efferat oſſa.ꝗ facilius poſſunt
portari ad loca ſepulture ꝗ̃ totũ corpus.
k Et dicet.ſ.dictus ꝓpinquꝰ. l Et qui in pe
netralibꝰ domꝰ eſt:querẽs mortuos in locis oc/
cultis. m Nunꝗd adhuc penes te eſt. ſupple
aliquis mortuꝰ. n Et reſpondebit finis eſt.i.
nõ inuenio plures. o Et dicet ei.i. ꝓximo ab
eo querenti. p Tace et nõ recorderis noĩs do/
mini.ꝗ nobis fecit mala iſta:ita ꝙ eſt verbũ ho/
minis impatientis ꝯtra dñm ſm expoſitores no
ſtros:ſm vero hebreos hec eſt lr̃a: Et tollet euʒ
ꝓpinquꝰ ſuus de cõbuſtione ſua.i.đ loco vbi fu
erat cõbuſtꝰ:vt efferat oſſa đ cõbuſtiõe remanẽ
tia:⁊ ſepeliat ea. Et dicet ei ⁊c.⁊ exponat vt.ſ.
vſqꝫ ibi: Et dicet ei.i. ꝓximo ſibi loquẽti. Tace
.i.nõ loquaris vltra de iſta inquiſitione ⁊ ſepeli/
tione.⁊ ſubdit ratio: Et nõ ad recordandũ no/
mẽ dñi:.i.iſta mors cõtingit eis:eo ꝙ nõ recorda
bant noĩs dñi.⁊ ideo nõ eſt curandũ de eorũ ſe/
pultura:ſic exponũt hebrei. q Quia ecce do/
minꝰ mãdauit.i.aduerſarijs iudeoꝝ inſpirauit
volũtatẽ veniẽdi ꝯtra eos. r Et pcu.ꝑ eos.
s Domũ ma.rui.i.regnũ.x.tribuũ irreꝑabili
ter. t Et do.mi.i.regnũ duarũ tribuũ. D
v Sciſſionibꝰ.ꝗ tñ ſũt reꝑabiles vñ et captiui
tas duarũ tribuũ relaxata fuit ꝑ Cyrũ. Captiui
tas vero.x.tribuũ adhuc nõ eſt relaxata ſm he/
breos. x Nũquid. Hic ꝓpheta reſumit ppl'i
maliciã dicẽs: Nunꝗd currere queũt in petris
equi ⁊c.q.d.nõ:qꝛ hoc eſſet ꝯ ſolitũ nature cur/
ſum:⁊ tñ ſic facitis in moralibꝰ.ideo ſequit:
y Qm̃ cõuertiſtis in amaritudinẽ iudiciũ ⁊c.
ducẽtes vitã pauperũ ad amaritudinẽ ꝑuerſio/
ne iuſticie:ideo ſubdit: z Qui leta. in nihi/
li.i.in vana gloria mũdi. a Qui dicitis. vos
iactando. b Nunquid nõ in fortitudine nr̃a
aſſumpſimꝰ nobis cornua.i.ptãtem tꝑalem acꝗ
ſiuimꝰ nobis ꝓpria virtute et induſtria:quaſi di
cant ſic.ideo ſubdit pena: c Ecce eñi ſuſcita/
bo ⁊c.gentẽ.ſ.aſſyrioꝝ ꝯtra regnũ iſrl et chalde
orũ ꝯtra iuda. d Et cõteret vos ab introitu
emath:ꝗ eſt iuxta terminũ iudee in pte aquilo/
nari. e Uſqꝫ ad tor.deſerti. ꝗ eſt ĩ extremitate
auſtrali:⁊ ſic cõminat deſtructionẽ totiꝰ iudee.

Moraliter. a† Ue vobis ꝗ Ca. VI
opulenti eſtis in ſion.
Hic ad litterã arguit malicia maiorũ regni iude
⁊ iſrael ⁊ ſpecialiter ſacerdotũ. Uñ ⁊ ca. ſequẽti
exprimit Amaſias ſacerdos ꝗ multꝭ plagis af/
flixit Amos ꝓphetã cuiꝰ filiꝰ Oſias ipm ꝑ tpa
vecte trãſfixit vt dicit Hiero.in ꝓlogo huiꝰ pro
phete. Myſtice vero ꝑ hoc ſignificat malicia ꝓ/
latoꝝ eccl'ie maloꝝ ⁊ alioꝝ eiſdẽ in malis mini/
ſtrãtiũ cũ dꝛ: Ue vo.ꝗ opu.eſtis.đ rapina.
b† In ſion.i.eccl'ia. c† Et cõfiditꝭ ĩ mõ. ⁊c.i.ĩ
regia ptãte:eo ꝙ ĩ ſamaria erat palatiũ regale:
vt dꝛ.iij.Reg.xxj.aliꝗ nãqꝫ ꝓlati negocijs rega
libꝰ ſe ingerũt ⁊ gregẽ ſuũ derelinquũt vt liberi
us poſſint mala agere cõfidẽtes de regia ptãte.
e† Egrediẽtes põpatice.vt ptʒ in familijs:eqs
⁊ exceſſibꝰ alijs. f† Trãſite in calamne ⁊c.i.
ꝯſiderate terras infideliũ:ſi latior terminꝰ eoꝝ
termino vr̃o ẽ:id eſt ſi ſunt magis diuiteſ ⁊ ma/
gis honorati ꝗ̃ vos eſtis ĩter chriſtianos.q.d.
nõ.nã ꝓlati xp̃ianoꝝ et clerici ditiores ſũt ⁊ ma/
gis honorati ꝗ̃ aliarũ gentiũ:⁊ ꝓpter hanc in/
gratitudinẽ grauiꝰ punient.iđo ſeqt: k† Qui
ſepati eſtis.i dei ꝑſciẽtia ab electꝭ. † Et appro
pinquatis.vr̃os ſubditos ꝑuerſe iudicando.

m† Qui dormitis in lectis eburneis.i.nimis curioſe ⁊ ſum/ptuoſe paratis ⁊ ibidē luxuriā exercetis. † Qui comeditis agnū de grege ⁊c̄.nimis carnaliter viuēdo. † Qui canitis ad vocē pſalterij.ꝑ mimos ineptā leticiā exercendo. n† Si/cut dd̄ putauerūt ſe ⁊c̄.q.d.nō eſt ita:qꝛ dauid vtebaꝛ pſalte/rio ad laudes dn̄i decātandas. o† Bibētes ī phialis vinū. exceſſiue ⁊ nimis delicate. p† Et optimo vnguēto delibuti. ad odorē carnis vr̄e. q† Et nihil patiebāꝛ ſuꝑ ꝯtritione ioſeph.i.ppl̄i ſui tꝑaliter ⁊ ſpūaliter afflicti. s† Quapropter. Hic ꝯñr ponit pena cū dr̄: Qua propter nūc migrabūt ⁊c̄.ſ. d̄ delectatiōe pn̄ti ad penā īferni. a† Deteſtor ſuꝑbiā iacob. .i.illoꝝ ꝗ alios volūt calcare eo ꝙ iacob ſupplātator īterp̄taꝛ: b† Et domos eiꝰ.ſeq̄ces ſuꝑbie ipoꝝ. d† Quod ſi reliq̄ fuerint de.⁊c̄.ad dādū eis locū penitēdi. e† Et ipſi morienꝛ. in peccatis ſuis eo ꝙ tꝑe cōceſſo ſūt abuſi. f† Et tollet eū ꝓpinquus ſuꝰ.i.demō ſibi ſuggerēs mala die ac nocte tollet euꝫ ad penā gehenne. h† Et cōburet eū.infernali igne. i† Ut efferat oſſa.i.opa d̄ genere bona q̄ dicunꝛ efferri :qꝛ nō valēt ſic defuncto. k† Et dicet ei ꝗ in pene.⁊c̄.i.demoni ꝗ inſidiaꝛ viuētibꝰ. m† Nūq̄d adhuc eſt apud te.ſ.a liq̄s adducēdus ad ignē gehenne. o† Et dicet ei.ſ.demoni ſic querenti.

p† Tace ⁊ nō recorderis nominis dn̄i.i.non dicas aliquid vnde malus homo viuēs habeat occaſionē penitendi:ſic ꝑ h̄ ꝙ demon dixit Cypriano mago:ꝙ crucifixus erat maior omniū.idem Cyprianus cōuerſus fuit ad xp̄m. q† Quia ecce mandauit dn̄s.i.ꝑmiſit ꝙ mali ꝑmaneant in fecibus ſuis ex eorū demerito: Apo.xxij. Qui ī ſordibꝰ eſt ſordeſcat adhuc. s† Et domū maiorē ꝑcutiet ruinis.i.clerū malum ꝑmittet ruere de peccato ī peccatū. t† Et domū minorē ſciſſionibꝰ: id eſt laicorū cōmunitatē in diſſenſionem: ſicut videmus per guerras eoꝝ adinuicē. x† Nūquid currere queūt in petris equi.q.d.nō:qm̄ eſt ꝯtra ſolitū curſū. Et ſic aſſueti malis nō poſſūt agere bonū: Hiere.xiij. Si pōt ethiops mutare pellem ſuā aut pardus varietates ſuas ⁊ vos poteritis bn̄ facere cū didiceritis malū. y† Qm̄ cōuertitis in amaritudinē iudiciū ⁊c̄.innocētes iniuſte cōdēnando. z† Qui letamini in nihili.i.in bonis terrenis: Hiere.iiij. Aſpexi terrā et ecce vacua erat ⁊ nihil. a† Qui dicitis ⁊c̄.attribuētes vobis poteſtatē a deo vobis datā.⁊ ſubdiꝛ pena: c† Ecce ego ſuſcitabo ſuꝑ vos gentē.i.demonū ferocitatē qui noīe gentis ſignificanꝛ eo ꝙ a gentibꝰ in idolis colebanꝛ. d† Et conteret vos.totaliter :primo ꝑ culpā ⁊ poſt per penam.

Glo. ordi.

Hec oſtēdit. Nō Ca. VII
tm̄ euentura poſt multa ſecula: ſꝫ etiā qd̄ ꝓximis tēporibꝰ euēturum eſt:ſermo ꝓpheticus p̄dicit. Solemꝰ em̄ malis noſtri tꝑis plus terreri ꝗꝫ futuri. Dicit ꝗ in ꝓximo futurum ſennacherib cū infinita multitudine: ⁊ poſt eū nabuchodonoſor. Sicut locuſte ſi in principio ſerotini imbris id eſt verno tꝑe venerint qn̄ cūcta virent:⁊ oīs ager ꝑturit: cūcta pene cōſumūt:ſic ſennacherib adueniens dū floreret regnū.x.tribuū:cūcta vaſtauit ⁊ captiuauit:⁊ ſicut pilos ꝗ remanēt a tonſore: nouacula ſuꝑducta euellit:ſic poſt ſennacherib veniens nabuchodonoſor qui
Eſa.7.d apud Eſaiā nouacula vocaꝛ:⁊ hic ꝑ bruchū ſignaꝛ duas tribꝰ q̄ ibi reliq̄ erant in terra illa captiuauit. Tonſor aūt vel tonſura regis diciꝛ exercitꝰ chaldeoꝝ qui nihil virentis herbe reliquit in terra.
Allego. Allego. Cū poſt opera iuſticie aliquis grauia cōmittit.induciꝛ ſuꝑ eū generatio locuſtarū veniēs mane:qn̄ incipit peccata ſua cognoſcere ⁊ qꝛ nō agit penitētiā adduciꝛ bruchus id eſt quedā ſuperba ⁊ arrogās fortitudo q̄ oīa cōſumit. Sed ſancti ꝓ huiuſmodi p̄canꝛ dicendo: Domine parce quia quis medicorum pōt iſtā emorroidā ſanare:niſi tu ſolus paruulus eſt:qꝛ nulla vl̄ pauca veſtigia virtutū in eo ſūt:hac p̄ce placaꝛ deus.

a ſ non ſolum p̄dicta ſed etiam hec que dicturus ſum.
Hec oſtēndit Ca. VII a†
mihi dominꝰ deus. Et b
a ſ creator aſſyriorū ꝗ ꝑ locuſtas ſignanꝛ.
ecce fictōr locuſtę in pricipio ger/ c d
minātiū ſerotini imbris:⁊ ecce ſe e
a ſ ſubaudis veniebat. ſ vel bruchus. b ſ vel tonſuram regis.
rōtinꝰ poſt tōnſionē regis. Et fa f g
a ſ bruchus qui venerat poſt locuſtā ⁊ oculo mētis itelligerē ꝗd ꝑ bruchū ſignareꝛ timēs ne tota gēs funditꝰ extirpareꝛ verſus ſum ad p̄ces.
ctū eſt cūm cōſūmaſſet comedere
b herbā terrę dixi: Dn̄e deꝰ ꝓpitiꝰ h
a ſ de captiuitate niſi tu.
eſto obſecro. Qūis ſuſcitabit ia/ i
a ſ lachrymis dep̄cantꝰ placatus.
c d cob:quia paruulus ē? Miſertūs k
eſt autem dominus ſuper hoc.
a ſ non ꝑdā omne genus iſrael ſed reliquias ſaluabo. b ſ etiā que dicturus ſum.
Nōn erit dixit dominꝰ deꝰ. Hēc l
e oſtēdit mihi dominus deus. Et m
a ſ imittit deus ad vindictā nabuchodonoſor.
b ſ vt ſuccendat ciuitatē et tēplū.
eccē vocabit iudiciuꝫ ād ignem n
a ſ delebit ppl̄m ꝗ cōꝑaꝛ aque ꝓpter fluxum.
dn̄s deus:ēt deuorabit abyſſum o
a ſ ſubaudis dei.i.tēplū et altare.
multā :⁊ comedet ſimul pārtem.

Nico. de lyra

Hec oñdit. Superiꝰ Ca. VII
amos denūciauit ſuā ꝓphetiam. hic ex h̄ patiꝛ calūniā. ſm qd̄ dicit Iohes os aureū: Incurrit odiū ꝗ arguit criminoſos. Et diuidiꝛ ī duas ꝑtes qꝛ primo patiꝛ calūniā.ſcd̄o reſumit ſuā ꝓphetiā ca.ſe. Prima ī duas: qꝛ primo poniꝛ calūnie ſpālis occaſio.ſcd̄o calumnie īpoſitio.ibi: Et miſit. Prima adhuc ī duas:qꝛ primo poniꝛ occaſio īdirecta: ſcd̄o directa.ibi: Hec oñdit. Licet aūt tota ꝓpheta amos fuerit occaſio calūniādi ip̄m generaliter:tn̄ ꝓphetia ī h̄ ca.poſita fuit occaſio ſpecialis.⁊ ponūꝛ hic p̄mo due viſiones q̄ fuerūt huiꝰ calūnie occaſiones indirecte tn̄. ſcd̄a poniꝛ ibi: Hec oñdit. Circa primū ſciēdū ꝙ ꝓpha viſione imaginaria videbat deū ꝓducētē locuſtas ad corroſionē terrenaſcētiū: tn̄ ad p̄ces eiꝰ nō ꝓduxit ad effectū: ſic ad penitētiā niniuitaꝝ īpedita fuit ſubuerſio ꝑ ionā ꝓclamata: ⁊ hoc ē qd̄ dr̄: Hec oñdit mihi ī viſione imaginaria:cuius tn̄ ſignificationē intellexit ꝓpheta:⁊ ſic intelligēde ſūt alie viſiōes ſequētes.
b Et ecce fictor.i.formator. c Locuſte.i.locuſtarū.ſicut Exo.viij. Uenit muſca grauiſſima.i.multitudo muſcaꝝ.
d In principio germinātiū ſerotini imbris.i. illo tꝑe quo ſolent blada tuellare. e Et ecce ſerotinꝰ poſt tonſionē gregis. In hebreo habeꝛ: Poſt tonſionē regis:⁊ videꝛ hec lr̄a falſificata ꝑ īperitiā ſcriptoꝝ: ꝓpter ſimilitudinē dictionū: vel ꝑ imaginationē aliquorū correctorū eo ꝙ tonſio magis diciꝛ de gregibꝰ ꝗꝫ d̄ regibus. Ad intellectū igiꝛ huiꝰ lr̄e ſciēdū ꝙ ſicut ī terra iſta qn̄ blada adhuc ſūt in herba ⁊ nōdū acceperūt tuellare :ponūꝛ hic agniculi ad comedēdū ſūmitateſ:ſic ī iudea tūc tōdebāꝛ blada: ⁊ illa tonſio erat ꝓ aīalibus regis nutriēdis :iō dicebaꝛ tonſio regis.⁊ ſm hoc dicit: Et ecce ſerotinꝰ.i.tp̄s in quo incipiūt blada tuellare. f Poſt tōſionē reg̃.qꝛ ſi poſtea tōderenꝛ nō poſſent ſic fructificare. g Et factū eſt cū cōſūmaſſet comedere herbā terre.ſ.multitudo locuſtarū:hoc tn̄ nō erat in re ſed in viſiōe imaginaria. h Dixi.dep̄cādo ne inferreꝛ hec plaga pplo.
i Quis ſuſcita.iacob.i.releuabit ppl̄m iſrl̄ ab iſta plaga : ſi in plagā feraꝛ.q.d.nullus niſi tu. k Miſertꝰ eſt dn̄s ſuꝑ hoc: nō inferēdo plagā oſtēſam. l Hec oſtēdit. Hic poniꝛ ſcd̄a viſio de futuro incēdio:q̄ finaliter fuit impedita ꝑ orationē ꝓphete.⁊ ꝗꝫtū ad hoc dicitur. m Et ecce vocabit iudiciū.i.angelos executores ſue iuſticie. n Ad ignē.id eſt ad ſuccendendū totā regionē. o Et deuorabit abyſſum multam: ſic enim imaginarie videbaꝛ ꝓphete ꝙ ignis eſſet ita fortis vt conſummeret etiā aquas ꝓfundas nomine abyſſi ſignatas:⁊ per hoc intellexit ꝓpheta cōminationē incendij futuri in terra.

b Domine deus ꝓpi.eſto. Nolo me electum eſſe de numero paſtorū vt nūciem ruinā.x.tribuum.
c Paruulus.numero gentiū vel ſanctoꝝ vel fortitudine ſepe ab hoſtibꝰ deletꝰ. d Miſertus eſt. Captiuatis decē tribubꝰ vltra montē ꝑſarū multi de eiſdē remāſerūt: due etiā tribꝰ poſt.lxx.annos cū peniterēt relaxate ſunt.
e Et ecce voca. Per deſtructionē quā fecit ſennacherib in decē tribubꝰ ſignificaꝛ irreparabilis deſtructio hereticorū. Per duas quas captiuauit nabuchodonoſor ſignificanꝛ peccatores in eccl̄ia ꝗ bene credūt: ſed vitijs ſordēt. his purgandis vocat deꝰ iudiciū ad ignē:vt quale ſit opꝰ vniuſcuiuſqꝫ ꝓhet:hic ignis prius deuorat abyſſum.i.omnia genera peccatorū:⁊ poſtea venit in eos qui ſunt in parte dei:vt a domo dei incipiat iudiciū:vt ſi cuiꝰ opus arſerit detrimētū patiaꝛ:ipſe aūt ſaluetur:⁊ ſic humiliatis miſereꝛ deus et quia paruuli ⁊ humiles ſunt ſuſcitanꝛ modo per virtutes:tandē in gloria. Nabuchodonoſor dicitur iudiciū.qꝛ per eum iudicauit deus ppl̄m:ꝗ noluit diſcernere inter creatorem ⁊ creaturam.

Et ecce

Et dixit

¶a Et ecce dominus
ſtans ſup mu. Per
murū litū ppl's iuda
icus ꝗ lit⁹ ꝑ circūci/
ſionē ⁊ dei cognitio/
nē. Per trullā ꝗ or/
nat murū: auxilium
dei: ꝗ ꝓtegit ſperan/
tes in ſe. b Et ſan/
ctificationes iſrl' de.
q: aſſyrij nō ſolū pri/
cipes ⁊ ppl'm captiua
uerūt ſ; etiā vitulos
aureos deſtructos ī
pciū redigerūt.
c Et mi. Quaſi pō
tifex audet mittere
ad regē timens ne ſi
ppl's cōuertat ad cul
tū dei: ipſe ſacerdotij
amittat gloriam.
Hec ad hereticos
referunt quorū ſacer
dos amaſias ſolet mit
tere ad regē ⁊ patro/
num hereticorum accu/
ſando iuſtos: ⁊ pci/
piens eis ne cōtra re
gis volūtatē pdicēt
q: bethel.i.falſa eorum
eccleſia eſt ſanctifica
tio regis: dicūt enim
rex nobis cōſentit: ⁊
ꝗ aliter pdicat deum
offendit. d In gla
dio. Si dixiſſet mori
etur hieroboā: vide/
ret nō ſuſcipe penitē
tiā: ſed ait: cōſurget
dn̄s ꝗſi cōminās pe/
nā vt agāt penitētiā.
e Et dixit amaſias.
Prophetā vocat vel
irriſorie. quaſi mēda
cem. vel: q: videt eum
a populo libenter au
diri: nō audet infer/
re apertā iniuriā: ne
auditores illius lede
ret. f Sanctifica
tio regis eſt. Nō ait
ſanctificatio dei nr̄i
eſt: ſed regis adolan
do regali faſtigio:
mos enī eſt colētib⁹
falſos deos: vt quod
faciunt ſuis regibus
attribuant. g Nō
ſum ꝓpheta. Spūs
nō ſemꝑ adminiſtrat
ꝓphetis propheciā: ſ;
ad tēpus: ⁊ tūc recte
dicunt ꝓphete cū il/
luminant. Qui ergo
ait: nō ſum ꝓpheta in
tellexit modo. Sy/
comorus idem eſt qꝺ
rubus: afferens mo/
ra: que paſtorum fa/
mem depellunt: ⁊ fo/
lia eſuriem pecorum.
b Vade ⁊ prophe/
ta ad populū. Quia
humiliauit ſe dicens
non ſum propheta:
ſtatim meruit accipe/
re ſpiritum prophe/
tie.

¶ Non

¶ orās ꝓ ppl'o. a ¶ a vindictā quā incepiſti exercere
Et dixi: Dn̄e deus quieſce obſecro. a
a ¶ quia nō eſt alius qui poſſit releuare humiliatū niſi
tu qui captiuos potes in terrā iuda reducere.
Quis ſuſcitabit iacob q: paruulus
a ¶ cū in ſupradicto capitulo dixiſſet hoc nō erit addit
hoc etiā non eſt futurū qꝺ timebat.
eſt? Miſert⁹ eſt dn̄s ſuꝑ hoc. Sed et
iſtud nō erit dicit dn̄s de⁹. Hec oſtē/ b
a dit mihi dn̄s deus. Et ecce domin⁹ c†
a ¶ plaſtratū et ornatū ⁊ planum contra iniurias plu
uiarum munitum.
ſtans ſuꝑ murū litum: ⁊ in manu ei⁹ d
trulla cemētarij. Et dixit dn̄s ad me:
† Quid tu vides amos? Et dixi Trul
lam cemētarij. Et dixit domin⁹: Ec/ e
a ¶ deponā auferā auxiliū meū.
ce ego pōnā trullā in medio populi f
a ¶ ornare ⁊ ꝓtegere.
mei iſrael. Non adijciam vltra ſuper g
a ¶ murum. b ¶ ⁊ me deſiſtere ab auxilio deſtruet.
inducere eum: et demolient excelſa h
a ¶ in dan ⁊ in bethel ⁊ in oībus collibus. b ¶ .i. vi/
tuli per quos putabant ſe ſanctificari.
b idoli: ⁊ ſanctificationes iſrl' deſola/ i k
a ¶ .i. familiam ⁊ filios eius: ipſe enī nō fuit gladio in
terfectus. b ¶ qui fuit nepos iehu.
buntur: ⁊ cōſurgam ſuꝑ domū hiero l
c boam in gladio. Et miſit amaſias ſa m n
cerdos bethel ad hieroboā regē iſra o
el dicens: Rebellauit cōtra te amos p
a ¶ i hoc cōtumelia tua nō mea. b ¶ tāta loqt aduer
ſum te et tuos vt habitatores terre nō poſſint ſuſtinere
in medio domus iſrael. Non poterit q
terra ſuſtinere ſermones ei⁹ vniuer/
a ¶ verba ꝗ deus per amos loquebat nō deo ſed ꝓphe
te attribuit vt irā regis cōtra eū exciter. b ¶ in hoc
mentit: nō eñ dixit amos morieť hieroboā ſed cōſur/
get ſuper domū eius niſi pniam egerit.
d ſos: Hec eñ dicit amos. In gladio r
morieť hieroboā: ⁊ iſrl' captiuus mi
a ¶ niſi penituerit. b ¶ cū hieroboā verba ama
ſie quaſi vana reſpueret ille aſſumit auctoritatem ſacer
dotis dicens ad amos.
e grabit de terra ſua. Et dixit amaſi/ s
a ¶ o ꝓpheta amos.
as ad amos. Qui vides gradere fu/ t v
a ¶ in qua natus es vbi libenter audiunt inſani.
b ¶ exerce artē tuā ibi per quā cibos habeas.
ge in terrā iuda: ⁊ comede ibi panem x
a ¶ vt de ꝓphetia viuas. ¶ q: ibi habes multos quos
cōſueuiſti ſeducere. b ¶ vbi ego ſum ſacerdos.
et ꝓphetabis ibi: et in bethel non y
a ¶ hūc locū ſanctificauit rex: hic ſanctificat pplus.
f adijcies vltra vt ꝓphetes: q: ſancti/
a ¶ hic rex habet regiam domum.
ficatio regis eſt: ⁊ domus regni eſt.
Reſpōditq; amos ⁊ dixit ad amaſi/ z
a ¶ vel erā b ¶ hoc humilitatis. ¶ hoc veritatis.
g am: Nō ſum ꝓpheta: ⁊ nō ſum fili⁹ ꝓ/ a
a ¶ bubulcus vel paſtor aliorū pecorū. b ¶ diſcerpēs
frondes ſycomorū et aliarū arborū ⁊ paſtū pecorū.
phete: ſed armētarius ego ſum velli b
a ¶ notat ſe ex humili ad digni officij altitudinē ꝑ gra
tiā aſſumptū vt in hoc officio magis deo pcipienti ꝗ;
ſacerdoti ꝓhibenti obedire debeat.
cans ſycomoros. Et tulit me dn̄s de⁹ c
h cū ſequerer gregē ⁊ dixit dn̄s ad me:
a ¶ cū ꝓhibeas ꝓphetare.
Vade ꝓpheta ad ppl'm meū iſrael: et
nūc audi verbū dn̄i: Tu dicis nō ꝓ/ d

a Et dixi. deprecando vt non fieret: ⁊ exponat vt
ſ. Ex dictis patet ꝙ illa expoſitio ꝗ dicit exercitū aſ/
ſyriorū ſignatū per locuſtas in viſione prima: ad
deſtructionē regni iſrl' ⁊ exercitum chaldeorum ⁊ per
ignē in ſcđa. ꝗ incēdit hierl'm nō eſt cōueniēs: quia B
plage h' oſtēſe reuocate fuerūt. ille xo nō. Iſte etiā
due viſiōes fuerūt indirecte cauſe calūnie ꝯ amos
inquantū ꝓ plagis illis reuocādis: ꝗ tāgebāt ppl'm
cōem orauit: ⁊ ꝓ reuocatione ſequētis nō orauit ꝗ
tāgebat domū regiā. b Hec oñdit. Hic ponit ter
tia viſio: ꝗ fuit directa occaſio calūnie ꝯ amos. cuius
dr: c Et ecce dn̄s ſtās ſuꝑ mu. li. i. linitū. ⁊ ꝑ murum
intelligit robur regni. x. tribuū: ꝑ linitionē diuina
ꝓtectio eo ꝙ muri linitio ꝓtegit a niue ⁊ pluuia.
d Et ī ma. ei⁹ trulla cemē. ꝗ eſt inſtrumētū ad lini
endū. ⁊ ſequit poſt: e Ecce ego po. i. deponā.
f Trullā. ſubtrahēdo a regno. x. tribuū ꝓtectio/
nē meā. g Nō adijciā vltra ſu. i. linire: ꝑ qꝺ in
telligit ꝓtegere ſ'm pdicta: hebrei aūt aliā litteram
habēt: tñ ad eādē ſniam ꝗ eſt: Ecce dn̄s ſtās ſuper
murū lineatū: ⁊ in manu ei⁹ linea: ⁊ accipit hic li/
nea ꝓ chorda lathomi. ī cui⁹ extremitate ē plūbū:
⁊ cū ꝗ cōſiderat ſi murus erigit recte ſuꝑ fūdamē/
tū: ⁊ ſi inuenit diſtorſionē reducit eū ad rectitudi/
nē: ⁊ ꝑ hoc deſignat diuina iuſticia tortuoſitatem
culpe emēdās ꝑ penā. iō ſequit: Ecce ego ponā li/
neā ī medio ppl'i mei iſrl'. i. rectitudinē iuſticie mee
ei⁹ pctā puniētis. Nō adijciā vltra ptranſire eū. i.
diſſimulare ei⁹ pctā abſq; punitiōe. h Et demo
lient. ex. ido. i. bethel ⁊ dā. vbi colebāt vituli.
i Et ſan. iſ. i. oīa loca vbi offerūt oblatiōes ⁊ ſa/
crificia. k Deſolabūt. qꝺ fuit īpletū ꝑ regē aſſy/ C
riorum. iiij. Reg. xvij. l Et cō. ſu. do. hie. ī gla. qꝺ
fuit īpletū ꝑ ſellū ꝗ īterfecit çachariā filiū hui⁹ hie
roboā: ⁊ regnauit ꝓ eo. iiij. Reg. xv. ⁊ hec viſio fu
it directa occaſio calūnie ꝯ amos. m Et mi. Hic
ꝯñr ponit calūnia ꝯ amos: ⁊ primo ponit hec calū
nia. ſcđo calūniatoris pena ibi: Et rñdit. Prīa ī du
as: q: primo amos accuſat. ſcđo moleſtat. ibi: Et
dixit: Circa primū dicit: Et miſit. ſ. nūcios.
n Amaſias ſacerdos bethel: ꝗ erat locus princi/
palis cultui vituli dedicat⁹. o Ad hieroboā re
gē. iſte fuit hieroboā filius ioas. iiij. Reg. xv.
p Rebellauit contra te amos. excitans populum
ad te odiendū. q Nō po. ter. ſuſtinere ⁊c. i. non
eſt dignū ipſū ampli⁹ viuere ſuꝑ terrā: q: dicit hec
r In gladio morieť hieroboam. hec accuſatio fuit
falſa: amos eñ nō dixerat hoc de hieroboā: ſed de
domo eius ſeu poſteritate: vt patet ꝑ pdicta.
s Et dixit. Hic cōſequenter amos moleſtat: vidit
eñ iſte amaſias ꝙ rex parū curauit de ſua accuſa/
tione: q: cognouit eam eſſe falſam: vel q: reputa/
uit verba amos friuola. ideo tentauit amos fuga/
re de terra illa. d. t Qui vides. i. tu amos ꝗ di
cis te habere dei viſiōes. v Fuge in terrā iuda.
vbi audiunt talia. x Et comede ibi panē. qui da
bit tibi ꝓ tua ꝓphetia. y Et in bethel nō adij/
cies ⁊c. id eſt locus dedicatus a regē ꝓ cultu vitu/
li: vt habet. iij. Reg. xij. z Reſpōditq;. Hic ꝯñr
pdicit calūniatoris penā: tamē amos primo reſpō
det ironie ſibi illate. ſ. ꝙ ꝓphetaret in terra iuda ꝓ
pane. d. a Nō ſum ꝓpheta ⁊c. i. nō ſum de ꝓphe
tis falſis: qui ꝓphetāt ꝓ talibus acquirendis. ſ'm
ꝙ dicit Ezech. xiij. Violabāt me ad ppl'm meū ꝓ/ D
pter pugillū hordei ⁊ fragmē panis ⁊c. b Sed
armētari⁹. i. habēs aīalia que erāt diuitie illius tē
poris: quaſi diceret nō indigeo victu neceſſario: vt
ꝓ illo ꝓphetizem mendaciter ſed ſum verus pro/
pheta. ideo ſubdit: c Et tulit me dominus ⁊c.
ita ꝙ loquor ex inſpiratiōe diuina. ſic exponit Ra.
Sa. Aliqui vero exponūt ſic: Non ſum ꝓpheta ⁊c.
id eſt nō ſum tactus actualiter ſpiritu ꝓphetie: ſed
hec expoſitio nō videt cōueniēs. primo q: in toto
ve. te. ⁊ nouo nō ſolū dicit ꝓpheta ꝗ actu tangitur
ſpiritu ꝓphetie: ſed etiā ꝗ cōſueuit tāgi quamuis actu
nō tangat. ſcđo q: ſtatim in eadē ſerie pdixit ꝓphe/
tice punitionē amaſie. d. d Tu dicis nō ꝓpheta
bis ⁊c. volens impedire verbū dn̄i.

a Nõ ſtillabis. Prophete dicunť ſtillare.i.que
dã parua de ira dei annũciare:quaſi quaſdã ſtil/
las mittere. Nulla enĩ creatura poſſet irã dei om
nipotẽtis quãta eſt ſuſtinere. b Vxor tua. Ama
ſias interp̃tať robuſtus ⁊ frigidus:qꝛ ferox ⁊ re
bellis hereticus ꝓhibet
eccleſiaſticũ virum ne ꝓ/
ferat dei doctrinam:⁊ cor
rigat populum errãtẽ: hu
ius vxor.i. falſa eccleſia
apparebit oĩbus ⁊ filij q̃s
ĩ errore genuit:gladio dei
ferientur:humus illius ⁊
oĩa q̃ habet erit poſſeſſio
demonis:et ipſe moriť in
terra polluta q̃ nõ habet
habitatorẽ deũ:ſed multꝭ
erroribꝰ cõtaminať ⁊ po/
pulus qui falſum nomen
iſrael ſibi aſſumit: capti/
uatur de terra: vt nõ deo
ſed demonibus et hereti/
cis ſeruiat. Non eſt tã/
tus dolor in filia ſtrupra/
ta quantus in vxore pol/
luta:nec tantus in occiſa
A vxore:q̃tus in filijs tru/
cidatis. Maritus vxorez
mallet interfici q̃ pollui.
c Et iſrael. Tandem ca/
ptiuitas fiet:prius inſpe/
ctis his malis: quia non
prius morieris q̃ videas
captiuari q̃s deceperas.
Ec oſtẽ Ca. VIII
b dit ⁊c. Vncinũ po
morũ. Sicut vnci/
no trahunť rami arborũ
ad carpiẽda poma ita ꝓxi
mare facit tẽpus captiui/
tatis:⁊ vt apte oſtendať
quid p vncinũ ſignificeť:
ſubdit:venit.ſ.f. Per vn/
cinum intelligiť abbreuia
tum tẽpus captiuitatis.
e Venit finis. Poſſunt
hec referri etiã ad tẽpus
captiuitatis que p roma/
nos facta eſt in vltionem
ſanguinis chriſti:⁊ hic eſt
finis et vltima captiuitas
Vltra quã non parcit eis
deus:⁊ vlulant cardines
tẽpli:ſup occiſum populũ
corruentes: ⁊ in omni lo/
co ſparſum eſt ſilentiũ iudeis litterã legentibus
moyſi et ꝓphetarũ:ſed qꝛ amiſerũt ſpiritũ nullam
ſpiritualem intelligentiã habentibꝰ vbicũq̃ fue/
rint iudei potius muſitant: q̃ loquanť: ⁊ oĩs in/
terp̃tatio ſcripturarũ eis muta eſt et ſilens : quia
nõ ponũt aures ad audiendũ. f Et ſtridebunt.
Vlulabant p̃ nimia miſeria habitantiũ ⁊ eſt hyp/
bolice dictũ q cardines portarũ ſentiẽtes põdus
miſerie vlulent :⁊ quia facit mentionẽ tẽpli quod
erat hieroſolymis:hoc ad duas tribꝰ ptinere vi/
deť. g Audite hoc. Ne ſine cauſa videať facta
cõminatio captiuitatis cõmemorat offenſas po/
puli: o iuda ⁊ o iſrael:audite que ſcelera feceritꝭ:
cõteritis pauperem in iudicio:vt fame et egeſtate
cõfectꝰ auferať de terra. Peruerſi principes et
doctores putant queſtũ eſſe pietatẽ:⁊ ſedentes in
templo quaſi nũmularij ꝓponũt colũbas : nõ in
caueis ſed in cathedris quaſi magiſtri vendũt do
na ſpirituſſancti:⁊ faciũt menſurã minorem ⁊ ma
iorem:vt pauperibus vel nihil vel parum dent:
ſed diuitibus longo ſermone loquunť:⁊ ꝓpter pe
nuriam capita pauperum cõculcant:⁊ non frumẽ
tum dei quod confirmat cor hominis: ſed viliſſi/
mum

a ſ decẽ tribus.
a phetabis ſuper iſrael: ⁊ non ſtil/
a ſ nõ annũciabis irã dei cultoribꝰ idolorum.
labis ſuper domum idoli. Pro/
a ſ ecce digna retributio.
b pter hoc hec dicit dominꝰ: Vxor
a ſ bethel. b ſ pollueť ab hoſtibus corã ocu
tua in ciuitate fornicabitur:et fi/
lis ſuis. ſ hoſtium.
lij tui et filie tue in gladio cadẽt:
a ſ quã poſſides. b ſ menſurabiť ab aſſyrijs
quã dabũt ſeruis et ancillis ſuis.
⁊ humus tua funiculo metietur. c
a ſ qui nũc gloriarꝭ ĩ ſacerdotij dignitate vel po
teſtate. b ſ aſſyriorũ. c ſ idolatrijs.
Et tu in terra polluta morieris: d
c ⁊ iſrľ captiuꝰ migrabit d̃ ťra ſua.
ſ etiam que dicturus ſum.
a Ec oſtẽdit mi Ca. VIII e†
b hi dñs deꝰ. Et ecce vnci f
nus pomorum. Et dix/
it: Quid tu vides amos? Et di/
xi: Vncinum pomorum. Et dix/
ſ captiuitatis ⁊ interfectionis.
e it dominus ad me. Venit finis g†
a ſ generaliter ſuper duodecim tribus. b ſ nõ
negligam neq̃ impunita relinquã ſcelera eorum
ſicut ſolebam.
ſuper populum meũ iſrael. Non
adijciam vltra vt pertranſeam
f eum. Et ſtridebunt cardines tẽ/ h+
a ſ cum venerint aſſyrij.
pli in die illa dicit dominꝰ deus.
a ſ nõ omnes:qꝛ multi trãs montes medorũ du/
centur. b ſ terre eorum.
Multi morientur in oĩ loco pro/ i k+
a ſ id eſt fiet ablatis habitatoribus qui in conui/
uijs ſuis ſolebant reſonare diuerſis inſtrumẽtis
muſice artis.
g ijcietur ſilentiũ. Audite hoc qui l+ †
cõteritis pauperẽ:et deficere fa/

a Propter hoc.hec erit pena tua. b Vxor tua in ciuitate fornicabiť.
ab aſſyrijs ciuitatẽ capientibꝰ qui pollueňt in oculis tuis vxorẽ tuã ⁊ occi
dẽt ꝓlẽ tuã. c Et humꝰ tua in funiculo metieť.i.extraneis gẽtibꝰ diui/
deť:rex enĩ aſſyriorũ captiuato regno.x.tribuũ miſit illuc gentes alienas
ad poſſidendũ terrã.iiij.Reg.xvij. d Et tu in terra polluta morieris.i.
in aſſyriorũ terris multis idolatris polluta. Di/
cit aũt Hiero.in ꝓlogo huiꝰ ꝓphetie.iij.q amaſi
as ſacerdos frequẽter plagis afflixit amos:⁊ tan
dẽ filiꝰ eius ozias eũ vecte p tempora träffixit:⁊
ſic dolore vulneris expirauit:qđ hic nõ exprimiť.

Moraliter. a† Hec oñdit Ca. VII mihi dñs deus. Hic ad
lrãm deſcribiť duplex plaga quã oſtẽdit dominꝰ
amos ꝓphete in terra vẽtura.prima fuit locuſta/
rũ germinãtia corrodentiũ.ſecũda fuit ignis de/
uorantis:ſ3 vtraq̃ fuit impedita. Myſtice p ꝓ
phetã q̃ olim dicebať vidẽs:vt habeť.j.Reg.ix.
ſignificať bonꝰ religioſus cõtẽplatiõi diuine intẽ
tus:q̃ tribulatione ſup ppľm ĩminẽte debet vt de
us eã auertat feruẽter orare. Poteſt etiã p plagã
locuſtarũ ſignificari plaga detractorũ q̃ rodere ſtu
dent vitã ⁊ famã bonorũ:⁊ p plagam ignis culpa
cupiditatis ⁊ carnalitatis ꝓ quarũ auerſione de
bẽt religioſi deũ exorare ⁊ tãto deuotiꝰ quãto pla
ga ſpũalis peior eſt corpali. c† Et ecce dñs ſtãs
ſup murũ litũ ⁊c. Ad litterã p linitionem muri ſi
gnificať circa regnũ iſrľ ꝓtectio dei: ⁊ p ceſſatio/
nẽ linitionẽ ſubtractio diuine ꝓtectionis : ⁊ hoc
ꝓpter idolatrie viciũ induratũ. Per hoc aũt q
amos cõſtãter hoc denũciauit ſignificať q bonꝰ
⁊ cõſtans p̃dicator denũciare debet penã debitã
peccatis magnatorũ. Per amaſiã ſacerdotẽ:q̃ vo
luit ip̃m terrere: et ſic de terra iſrľ effugare.ſigni
ficanť mali ſacerdotes:q̃ p ſe ⁊ alios nituntur re/
pellere veritatis p̃dicatores ⁊ ſicut in penã huiꝰ
vxor amaſie fuit adulterio polluta ⁊ ipſe captiuꝰ
ad terrã pollutã ductꝰ:⁊ ibidẽ mortuꝰ ⁊ filij eius
⁊ filie gladio occiſi ſunt: ſic talis ſacerdotis paro
chia polluiť vicijs et filij eiꝰ ⁊ filie ſpirituales ca/
dũt gladio demonis:⁊ ipſe duciť ad terrã pollu/
tã inferni q̃ diciť terra tenebroſa: et ipſe moritur
ibi morte ſecunda.

In ca.vij.vbi diciť in poſtilla: In bethel non
adijcies vltra.

Additio. Super illud verbũ.In bethel
nõ adijcies vltra vt ꝓphetes
quia ſanctificatio regis eſt ⁊ domꝰ regni eſt. Glo.
nõ ait: Sanctificatio dei eſt:ſed regis adulando
regali faſtigio. Mos eñ colentibꝰ falſos deos eſt
vt quod faciũt regibus ſuis attribuant:hec ĩ glo
ſa. Poteſt etiã dici q ideo mittebant eũ ad terrã
iuda:⁊ expellebãt a bethel quia ipſe nõ ꝓpheta/
bat in noĩe vitulorum: qui in bethel adorabanť
nec in nomine regis hieroboam: qui dominabať
ibi:ſed in nomine dei qui colebať in hieruſalem q̃
eſt in terra iuda.q.d.ex quo nõ propheticas ex nomine regis noſtri: nec
dei noſtri:non debes ſic propheticare:ſed in loco vbi colitur deus in cuiꝰ
nomine tu ꝓpheticas.
Ca. VIII
e Ec oſtendit Poſtq̃ amos paſſus fuit iniuriam Hic conſequẽter
b reſumit ſuã ꝓphetiã.⁊ diuidiť in duas ptes:quia primo denũciat
populi deſtructionẽ.ſecundo eius reedificationem.poſt mediũ ſe.
ca.ibi: In die illa. Prima in duas.quia primo ꝓphetat cõtra regnũ.x.tri
buum.ſcdo contra regnũ duarũ ca.ſe. Prima in tres:quia primo contra
decẽ tribꝰ p̃dicit penã ſuccincte.ſcdo arguit crimen auaricie.ibi: Audite
tertio reſumit penã magis diffuſe.ibi: Iurauit. Circa primũ dicit:
f Ecce vncinus pomorũ.poma q̃ poſſunt manu colligi primo colligunť.
⁊ poſtea illa que nõ poſſunt capi niſi cum vncino quo rami attrahunť:et
ideo p hanc viſionem deſignabať diuina vltio vltimata abſq̃ retractione
ideo ſubdiť: g Venit finis ⁊c.vt ptranſeam eum dimittendo abſq̃ pu
nitione. Hebrei dicũt q hec eſt littera: Ecce calatus ficorũ.ſ. peſſimarum
que nihil valẽt:ſed ꝓijciunť:⁊ per hoc captiuatio populi deſignať.
h Et ſtridebũt cardines tẽpli.in quo adorať vitulus:⁊ p ſtridorẽ cardi/
nũ intelligiť deſtructio edificiorũ. In hebreo aũt habeť: Et ſtridebũt car/
dines palatij.i.palatiorũ regis ⁊ principũ. i Multi morienť. nõ tñ om/
nes:qꝛ aſſyrij aliquos reſeruauerunt vt in captiuitatem ducerenť.
k In omni loco ꝓijcieť ſilentiũ.i.ab omni loco repelleť p clamorẽ mori/
entium. l Audite. Hic cõſequẽter arguit in potentibꝰ crimẽ auaricie d.
Audite hoc:q̃ cõteritis pauperẽ.i.pauperes ad nihilũ redigitis. Dicẽtes

Glo.ordi.

nũ pulnerẽ auidis faucib⁹ inge/
rũt:hec etiã vẽdẽtes cũ dñs dicat
Mat.10.a grãtis accepiſtis grãtis date.
a Et quiſquilias. In tãtã rabiẽ
lucri pſiluiſtis:vt nõ ſolũ frumẽ
ta ad ſuſtentationẽ corporũ vẽda
tis:ſed etiã purgamẽta frumenti
puluerem ⁊ paleas tritico cõmiſ/
cẽtes. b Jurauit. Qui nõ cõ
minãti:credat vel iuranti.
c Et aſcendet quaſi. Ille habi/
tator de captiuitate: ſi egerit peni
tentiã:ſicut nilus diſpoſitiõe dei
ſemel in anno irrigat totã egyptũ
cumulis arenarum claudẽtibus
hoſtia ei⁹ ne defluat in mare: ⁊ ſi/
cut poſt irrigationẽ ſolutis cumu
lis redit ad alueos et ingreſſus
mare abſorbet:ſic populus iſte ſi
pſeuerauerit in delictis deſcẽdet
in captiuitatẽ:vel etiam eternam
dãnationem. d Et erit in die.
Poſſunt hec referri ad tẽpus paſ
ſionis chriſti: quando ſexta hora
ſol non ſuſtinens dominũ videre
in cruce retraxit radios: ⁊ quan/
do obcecatis cordibus iudeorũ
in die luminis verus ſol occubuit
⁊ aduenientibus romanis feſtiui
tates ⁊ cãtica eorũ verſa ſũt in lu/
ctum: ⁊ ex illa die oĩa repleta ſũt
lachrymis ⁊ penitudine ⁊ cilitio
et decaluati ſunt : quia chriſtum
non habent:qui eſt operimentũ
omnium electorum : tunc popu/
lus iſrael quondam primogenit⁹
dei:eterno luctui traditus eſt.
e Super omne caput caluiciũ.
Loquit̃ ſm̃ conſuetudinem vete/
rum qui poſiti in triſticia radebãt
ſibi capita vel quorum capita ab
hoſtibus in captiuitate radeban/
tur. f Et ecce dies veniũt dicit
domin⁹. Mittit deus in eos qui
terrena ſapiunt famem audiendi
verbum dei:quãdo ꝓpter pecca/
ta populi deficit doctrina in eccle
ſijs: ⁊ a mari.i.a ſalſis et amaris
fluctibus veniunt̃ rurſus vſq̃ ad
mare.i.ad amara:quia non occur
runt eis dulciſſimi fontes : et ab
aquilone v.a.o. cupiunt deſerere
aquilonẽ duriſſimũ ventum: ⁊ ꝑ/
uenire ad orientem: ſed nõ poſſũt
inuenire:quia nõ recto itinere ꝑ/
gunt:ſed deuijs anfractis circũ/
eunt. Sacra ſcriptura in q̇buſ/
dam locis aqua eſt: vbi facile pci
pitur in quibuſdã panis: vbi dif/
ficilior intellectus ⁊ conteri opor/
tet. g In illa die. Cum aufert
deus in eccleſia intelligentiã diui/
ni eloquij moriunt̃ virgines.i.ani
me ſubditorum que habent pudi
citiam per abſtinẽtiam malorum
ſed ſunt fatue:quia nõ habent lu
men veritatis : ſubtracto verbo
vitali:perit pudicitia: morit̃ caſti
tas:ceſſant virtutes deficientib⁹
ꝟginib⁹ etiã adoleſcentes.i.q̇ for
titer vicerunt mundum : deficiũt
ideo:quia iurant in idolo ſama/
rie:id eſt firmant̃ in dogmatibus
hereticorum qui per ſamariam in
telligunt̃. Qui heretici etiam de/
ſiderant viam berſabee q̃ eſt ĩ tri/
bu iuda:qꝛ multi heretici deſide/
rant imitari ſacramẽta eccleſie.
Et viuit

Amos Ca. VIII

citis egenos terre dicẽtes: Quando a† b
a id eſt tẽpus meſſionis:quo finito cari⁹ poterim⁹ vẽ/ dere merces noſtras quas in meſſe collegimus.
trãſibit meſſis ⁊ venũdabimus mer/
a qñ trãſibit vt apertis horreis liceat vẽdere frumẽtũ.
ces et ſabbatũ: ⁊ aperiem⁹ frumentũ c† d†
a qꝛ minorẽ vendẽdis mercibus maiorẽ mẽſurã in ac cipiẽdo faciũt. b maiori pcio vendam⁹ q̃ȝ emam⁹.
vt iminuam⁹ menſurã ⁊ augeam⁹ ſi/ e† f
clũ: ⁊ ſupponamus ſtateras doloſas g
a et hoc ideo. b .i.per vſuram.
vt poſſideam⁹ in argento egenos et h i
a tã viles habetis hoĩes vt impleat̃ i vobis qđ ſupra dixi: Vẽdiſtis argẽto iuſtũ et pauperẽ ꝓ calciamẽtis.
a pauperes ꝓ calciamẽtis: ⁊ quiſquili k†
a ꝓpter hoc.
b as frumẽti vẽdam⁹.† Jurauit dñs in l† m
a contra. deus ſupbis reſiſtit. b .i.nõ obliuiſ/ car ſed memoriter tenebo peccata eorum vſq̃ ad finem et tempus iudicij.
ſupbiam iacob:ſi oblitus fuero vſq̃ i n
malo quod agunt.
finẽ oĩa opa eorũ. Nũquid ſup iſto nõ o†
a cõtra eos a leticia ad triſticiã. b habitatores ter re. c nõ colon⁹ ⁊ aduena ſed habitator.
cõmouebit̃ terra: ⁊ lugebit om̃is ha/
c bitator ei⁹? Et aſcẽdet q̃ſi fluui⁹ vni/ p†
uerſus: ⁊ eijciet̃ ⁊ defluet quaſi riuus †
a captiuitatis.x.et duarũ tribuũ.
d egypti.† Et erit i diẽ illa dicit dñs: Oc q†
a oĩs leticia trãſibit ab eis in aperta captiuitate.
b triſticia replebo habitatores hui⁹ terre manifeſtati one hui⁹ captiuitatis.
cidet ſol in meridie: et tenebreſcere fa r
ciam terrã i die luminis.† Et cõuertã †
feſtiuitates veſtras in luctũ: et om̃ia †
a qꝛ eratis ſoliti cantare cantica leticie.
cantica veſtra in planctũ. Et inducaȝ s†
e ſup oẽ dorſum veſtrũ ſaccũ : ⁊ ſup oẽ †
a et tantus erit luctus et triſticia vt vincat dolorem matris quã habet de morte filij vnici. terram.
caput caluiciũ† Et põnã eam quaſi lu t
a nouiſſimã captiuitatẽ q̃ſi diẽ iudicij alias mortis.
ctũ vnigeniti: ⁊ nouiſſima eius quaſi
a reſurrectionis.
f diẽ amarũ.† Et ecce dies veniũt dicit v
a iudeorum.
dominus: ⁊ emittã famẽ in terrã : nõ x
a ad ſuſtentationẽ corporis que fames cogit aliquã/ do veſci humanis carnibus ſed famem verbi diuini ad refectionem anime que miſſa eſt in iudeos poſt reſur/ rectionem domini hec fames grauius vrget q̃ȝ illa que eſt corporis.
famẽ panis neq̃ ſitim aque: ſed audi y
a preſſi hac fame.
endi verbũ domini. Et cõmouebunt̃ z
a britanico. athlanticũ. b toto orbe pegrini.
amari vſq̃ ad mare: ⁊ ab aquilone vſ a
legendo ⁊ meditando dicta ꝓpheta rũ ⁊ nõ inueniẽt quia negant verbum dei quod factũ eſt in manibus om nium prophetarũ:quod erat apud patrẽ et caro factũ habitauit in vobis.
q̃ȝ ad oriẽtẽ circũibũt querentes ver b c
g bũ domini ⁊ nõ inueniẽt.† In illa die d e†
a cum miſero famem. b ſynagoge que olim virgi nes in patrib⁹. c .i.doctores ſynagogarũ. deficiẽt
deficiẽt virgines pulchre: ⁊ adoleſcẽ f†
verbi dei. nodo. .i.in idolo vel peccato.
tes in ſiti qui iurant in delicto ſama g h
a ſicut iuramẽto dei dicebat̃: viuo ego dicit dñs ſic il/ li ecõtra: viuit deus tuus dan.
rie: ⁊ dicunt : Viuit deus tuus dan: i

Nico.de lyra

a Dicẽtes.cũ deſiderio. b Qñ B.
trãſibit meſſis.i.abũdãtie tẽpus. vt
ſic tp̃e cariſtie blada vẽdam⁹ cari⁹.
c Et ſabbatũ.i quo fit quies a vẽ/
ditione. d Et aperiem⁹ fru.i.hor
rea frumẽti. e Ut iminuam⁹ men/
ſurã.doloſe. f Et augeam⁹ ſiclũ.i.
pciũ. g Et ſupponam⁹ ſtateras do
loſas.in põdere monete. h Ut poſ
ſideam⁹ in argẽto egenos: qꝛ cõpel/
lent̃ ſe nobis vẽdere in ſeruos.
i Et pauperes ꝓ calciamentis. In
hebreo habet̃: Pro clauſuris. ⁊ ex/
ponat̃. vt.ſ.ij.ca.circa mediũ.
k Et quiſquilias .i. purgamentã.
q̃ nõ debẽt vẽdi cũ frumẽto ſed eijci.
l Jurauit. Hic reſumit ꝓpheta pe/
nã populi magis diffuſe explicãdo:
⁊ primo quãtũ ad penã corporalẽ.ſe † ſ.6.e
cũdo q̃ȝtũ ad ſpũalẽ.ibi: Ecce dies.
Circa primũ dicit̃: Jurauit dñs.i.fir
miter diſpoſuit ⁊ irreuocabiliter.
m In ſupbiã iacob.i.cõtra ſupbiã
populi.x.tribuũ. n Si oblit⁹ fue/
ro ⁊c̃.i.nõ obliuiſcar ſed puniã eorũ
opera mala. o Nunquid ſup iſto
nõ cõmouebit̃ terra ⁊c̃. quaſi diceret
immo cõmouebit̃ afflictiõe magna.
p Et aſcendet quaſi fluuius ⁊c̃. ꝑ C
hoc deſignat̃ captiuitas populi futu
ra:ſicut aque fluminis tranſeunt de
loco ſue originis ad loca longinqua
q Occidet ſol in meridie.i.tempo/
re quo ſperabant pſperitatẽ ſupue/ † Hie.15.b
niet aduerſitas: ⁊ ideȝ intelligit̃ per
hoc quod ſubdit̃: r Et tenebre/
ſcere faciam ⁊c̃.eſt eñ expreſſio eiuſ/ † Tob.2.b
dem ſententie per alia verba ad ma/ 1.mach.1.e
iorẽ exaggerationẽ. s Et indu/
cam ſup omne dorſum veſtrũ ſaccum
⁊c̃.ſic enim ducebant̃ captiui induti
ſacco: ⁊ capita raſi.ſm̃ q̇ dicit̃ Deu.
xxxij. De captiuitate nudati inimico
rum capitis. t Et ponam eã qua/
ſi luctũ vnigeniti.i. in tanta amari/
tudine ſicut eſt mater lugens vnige/ † Hie.6.f
nitũ. v Et ecce dies. Hic ↄ̃ñr expli
cat̃ pena ſpũalis.cũ d̃r: x Et emit
tã ⁊c̃.nõ famẽ panis.ſ. ſolũ.
y Sed audiendi verbũ dei. iuſto D
eñ dei iudicio factũ eſt: vt pplus.x. † 8.q.1.c.
tribuũ q̇ ꝓphetas partim occiderat: Audacter.
et partim fugauerat iminente tribu/
latione eorũ ꝑ aſſyrios: quereret con
ſiliũ a ꝓphetis ⁊ nõ inueniret. ideo
ſubdit̃: z Et cõmouebunt̃ a mari
vſq̃ ad mare.i.a mari mediterraneo
vſq̃ ad mare galilee. a Et ab aq̇
lone.i.a termino aq̇lonari regni .x.
tribuũ. b Uſq̃ ad orientẽ.i.vſq̃
ad terminũ oriẽtalẽ. c Querẽtes
verbũ domini:ꝑ omnes ptes ſui re/
gni. d Et nõ inueniẽt: qꝛ nõ ſunt
digni:ratione pdicta. e In die il/
la deficient virgines pulchre. a ſua
pulchritudine. f Et adoleſcẽtes.
a ſua fortitudine. g In ſiti.ſcȝ cor
porali ex q̃ ptȝ qđ dictũ eſt q̇ cũ defe
ctu cibi ⁊ potus corporalis fuit etiã † 32.q.5.c.
defectus cibi ſpũalis. h Qui iu/ ſi Paulus
rãt in delicto ſamarie.i.ĩ vitulo quẽ
fecit hieroboã rex ſamarie : ⁊ in hoc
faciebãt ei reuerẽtiã: qꝛ hoĩes ꝑ ma/
iorẽ ſui iurant ad Heb.vj. i Et di
cũt: Uiuit de⁹ tu⁹ dan.ibi eñ fuit po
ſitus vn⁹ de duob⁹ vitulis a hiero/
boã factis.iij.Reg.xij. ⁊ ei attribue/
bãt deitatẽ hoc modo iurãdo.

☞ a Et viuit via ber. p quā imus adorare deos ei⁹. Abeo errabāt decē trib⁹ vt nō solū adorarēt vitulū in dan q̄ eſt ciuitas ī vltimis finibus eoꝝ: ſed longo itinere ibāt in berſabee q̄ eſt ciuitas in termino tribus iude adorare idola que due tribus quondam adorauerunt.

Ca. IX.

b Vidi dñm τc. Si deſcenderint. Cū aīa corporeis vinculis laxata ꝓpter tenuitatē ſubſtantie volādi habeat libertatē: vel ad inferna ducit: de quibus ſcriptū ē: Cōuertant peccatores ī infernū. τ item: In inferno quis cōfitebit tibi. vel ad celeſtia ſubleuat. Sunt em̄ ſpiritualia nequicie in celeſtibus: τ ſi ſibi ſciētiā vere circūciſionis vendicauerūt: hoc em̄ interꝑtat carmelus τ ſi humlitate cōtenta habitet in montib⁹ ibi ſcrutātem manū dei nō euadit τ ſi deſperās ſalutē oculos dei vult vitare: τ in vltimos falſorū fluctuū terminos puenire: ibi etiā mādat deus tortuoſo ſerpēti: τ ille vltor mordet. Capta q̄qꝫ vitijs gladio dei punit τ ponit eos oculos ſuꝑ eā in malū τ non in bonū: vt p cruciatus τ ſupplicia reuertat ad deū. In infernū vitioꝝ deſcēdit deſperādo: ſed inde potētia dei educit ī celum aſcēdit: ſuꝑbiendo ſed inde detrahit. Duo ſunt carmeli: vn⁹ inter phenicen τ terrā ꝓmiſſionis vbi orauit helias: alter in tribu iuda ad auſtrū vbi nabal carmelites fuit.

☞ Qui tan/

Ps. 9
Ibidem. 6
A

a ſ in captiuitatē illi qui ita iurant.
a τ viuit via berſabee: et cadent: et a b
a ſ nō reuertēt ꝺ captiuitate ad priorē felicitatē
nōn reſurgent vltra. Ca. IX
ſ q꞉ velamē erat remotū ab oculis.
b Vidi dominū ſtantē ſuꝑ c†
a ſ qꝺ erat in hierl'm. ſ ꝓphete vel angelo. b ſ nūcia ꝑcuriēdū a nabuchodonoſor.
āltare. Et dixit: Pērcute cardinē d e†
et cōmoueātur ſuper liminaria. f
a ſ .i. cupiditas rerū tēporaliū. ſ quare.
b ſ in principib⁹ vel in mente.
Auāricia em̄ ī capitē hominum: g†
a ſ ſubaudis hoīem eorū. b ſ nabu. τ chaldeoꝝ
τ nōuiſſimū eorum in glādio in h† i
a ſ voluit ſedechias fugere ī egyptū nec potuit.
b ſ illi q̄ ꝑuenerūt ī egyptū ibi nō ſūt ſaluati.
terficiā. Nōn erit fuga eis: ēt qui k†
a ſ hyꝑbolice etiā ſi hec fecerit nō poterunt euadere. ſ ſicut factū eſt ī dathan et abiron qui ante ſunt ſepulti q̄ꝫ mortui.
fugerit ex eis nō ſaluabit. † Si deſcenderint vſqꝫ ad infernuz: inde l† m†
a ſ nō ꝙ ante reſurrectionē aliquis retrahat ſed etiam in inferno poſiti ſūt in ptāte dei. b ſ ſicut enoch τ helias cū corporibus rapti in celum dei regunt arbitrio.
mānus mea educēt eos: τ ſi āſcēderint vſqꝫ in celū: inde detrahā n o† p
eos. Et ſi abſcōditi fuerint in vertice cārmeli inde ſcrūtans auferaz eos. †
a ſ q̄ denſiſſimā habet ſiluā b ſ aliq̄d melius.
a ſ ſi voluerint ſe abſcondere ab oculis meis: vt ionas voluit.
raz eos. Et ſi cēlauerint ſe ab ocu q†
ſ vt ſuſcipiat eos.
lis meis in profundo maris: ibi r
a ſ ſicut mādauerat de iona. b ſ leuiathan vel ceto. c ſ faucib⁹ deuorabit quaſi hoſtis.
māndabo ſerpēnti: ēt mordebit
a ſ qꝺ ſub enigmate dixerat apertius ponit.
eos. Et ſi ābierint in captiuitatē s†
corā inimicis ſuis: ibi mandabo
a ſ miniſtris ſennacherib τ nabuch. b ſ nec ſeruitus liberabit a morte. c ſ quaſi iratus.
glādio τ ōccidet eos † Et pōnam r
a ſ qui poterūt mortē effugere. b ſ vt per tormenta ad penitētiā cōpellant.
oculos meos ſūꝑ eos in mālum
ſ faciet hoc.
τ non in bonū: τ dominus deus v†

Nico. de lyra

a Et viuit via berſabee. i. ille ꝑ cuius adoratione itur in berſabee: ibi eī vigebat idolatria: vt dictum eſt. ſ. v. ca. Sciēdū tn̄ ꝙ iſta berſabee eſt alia ab illa que eſt in termino auſtrali terre ꝓmiſſionis: q̄ eſt in tribu iuda: de qua dicit. iij. Reg. xix. ꝙ helias venit in berſabee iuda: ad differentiā iſtius q̄ nō eſt in iudea. b Et cadent τ nō reſurgent vltra. i. illa captiuitas. x. tribuū nō fuit relaxata. vt frequēter ſupra dictum eſt. Ca. VIII

B Moraliter. et Hec oſtēdit mihi dominus de⁹. Hic ad lr̄am deſcribit punitio iſraelitarū: ꝑ quā myſtice ſignificat punitio maloꝝ chriſtianorū. Circa quā ſciendum: ꝙ ꝑ vncinū fit ſcꝺa collectio pomoꝝ. ſ. illoꝝ q̄ ſunt in alto et ſic non poſſunt colligi ſola manu. Uncinus vltimā punitionē ſignificat τ ſic dicit. g† Uenit finis ſuꝑ ꝑpl'm meū. ſ. peccatorē. h† Et ſtridebūt cardines tēpli. i. ꝑlati q̄ grauius peccant q̄ꝫ alij: τ dicit ſtridebūt: q꞉ ꝺ pena inferni dicitur Matth. viij. et. xiij. ibi erit fletus et ſtridor dentium. k† In oī loco. ſ. inferni. † Proijcietur ſilentiū. ꝑ clamorē cruciatorum. l† Audite hoc. aure mentis: vt penitemini ante tēpus hui⁹ punitionis. † Qui cōteritis pauperē. eo ꝙ nō pōt ſe defendere. a† Dicentes quando trāſibit meſſis. vt ſic poſſim⁹ mouere litē cū innocētibus q̄ tꝑe meſſis ſunt in pace. c† Et ſabbatū. in quo non licet oꝑari. d† Et aperiem⁹ frumētū. i. exponem⁹ venale cū multis tn̄ fraudib⁹. iō ſubdit: e† Ut imminuam⁹ mēſurā τc. vt poſſideam⁹ in argēto egenos. ī ſeruos τ ancillas eo ꝙ nō poterūt ſe liberare a debito erga nos. k† Et quiſquilias frumēti vēdam⁹. i. inutilia miſcendo bono frumento. l† Iurauit dñs. Hic ponit doctorū pena. Et primo corporalis cū ꝺr: † Iurauit dñs in ſuꝑbiam iacob. i. firmiter ſtatuit eā punire: τ ꝑ iacob q̄ ſupplantator interꝑtat ſupplātātes innocentes dictis fraudib⁹ ſignificant. o† Nūq̄d ſuꝑ iſto non cōmouebit terra. q. d. ſic per guerras

guerras τ peſtilentias inſurgētes ex dei iudicio. p† Et aſcēdet quaſi fluui⁹. ſ. ſupplantator malign⁹ intumeſcēs ſuꝑbe. † Et eijciet de ſua ptāte. q† Occidet ſol in meridie. i. proſperitas ſuꝑbi cadet ī etate ſua virili ſicut frequēter cōtigit. † Et cōuertā feſtiuitates veſtras. ſ. mūdanas τ ineptas. † In luctū. ꝓpter gaudiū veſtrū ineptū. s† Et inducā ſuꝑ oē dorſuz veſtrū ſaccū. ꝓpter curioſitatis exceſſum. † Et ſuꝑ oē caput caluitiū. ꝑ criſpatione criniū. v† Et ecce dies. Hic ſcꝺo ponit pena ſpūalis cū ꝺr: x† Et emittā famē in terra τc. qm̄ ꝓpt mala potētū aliq̄n terra ſuponit interdicto: τ ſic ceſſat diuinorū ſolennis celebratio: τ verbi diuini ꝑdicatio ſaltē in ꝑte. e† Deficiēt virgines pulchre. i. mulieres minuēntur a deuotione. f† Et adoleſcentes in ſiti. ſ. iuſticie.

In ca. viij. vbi dicitur in poſtilla: Quādo trāſibit meſſis.

Additio. Hoc qꝺ dicit hic Quādo trāſibit meſſis et venūdabim⁹ merces τ ſabbatum: τ aperiemus frumētū: exponit a quibuſdam hebreoꝝ de menſe emboliſmali qui fiebat cōiter ſemel ī triennio: quādo faciebant tredecim mēſes in anno: ex quo ſumebāt diuites cupidi occaſionē vendēdi cari⁹ victualia ex mutatione feſtiuitatuz. † Ps. 138
Similiter qꝺ dicit hic. Sabbatū intelligūt de ſabbato terre: qꝺ fiebat ī ſeptimo anno: τ tūc ceſſabāt ab agricultura. vt habet Leui. xxv. ex qua ceſſatione carius vendebant victualia: et tunc ſumebant cupidi occaſionem ad minuendum menſuram qua talia vendebant et augendum ſiclū ſcꝫ monete quā in ꝑcium recipere debebant et ſic dupliciter defraudabātur pauperes emētes ex tali cariſtia occurrente. Ca. IX

c Vidi dñm. Hic amos prophetat ꝯtra regnū duarū tribuū τ diuit in tres ꝑtes. q꞉ primo ponit pene acerbitas. ſcꝺo eius ineuitabilitas. ibi: Nō erit. tertio rōnabilitas. ibi: Nūquid. Circa primum dicit: Uidi dñm ſtantē ſuꝑ altare. ſ. holocauſtoꝝ: qꝺ erat in hierl'm metropoli duarū tribuū. d Et dixit. executorib⁹ ſue iuſticie. e Percutite cardinē. ſ. tēpli. f Et cōmoueant. ſuꝑ liminaria. ꝑ quod ſignabat deſtructio templi futura ſub rege ſedechia: τ ſubdit cauſa tn̄ partialis. cū dicit: g Auaricia em̄ in capite omniū. i. in rege τ principibus τ ſacerdotib⁹. h Et nouiſſimum eorum. i. minimū de populo. † Dic. 44
i In gladio interficiam. per hoc deſignabat ꝙ a maioribus vſqꝫ ad minimos oēs ſubijcerent regi babylonis armorū ſ violētia: τ ſic adimpletū fuit ſub ſedechia. iiij. Reg. vl. k Non erit. Hic ꝯñr ponit pene ſenitabilitas. cū ꝺr: Nō erit fuga. ſ. ad euadēdū ſimplr q꞉ ſi fugerint ad horā poſtea capiēt. iō ſubdit: Et qui fugerit τc. l Si deſcēderint vſqꝫ ad infernum. i. in locis ſubterraneis ſe abſcōdēdo. m Inde man⁹ mea. i. ptās mea. n Educet eos. ꝑ chaldeos q̄ q̄rēt eos ibi τ īuenient eos. o Et ſi aſcē. τc. fugiēdo ad mōtes altos: quoꝝ cacumina vident tāgere celos. p Inde detraham eos. ꝑ chaldeos ibi eos inſequētes. q Et ſi celauerint τc. i. ſi poſſent h facere. s Et ſi abierit τc. r Ibi mādbao τc. i. ꝑ hoc nō ſaluarēt. ibi enī tāq̄ꝫ viles ꝑſone τ abiecte occidebant ꝑ modica cā. t Et ponā oculos τc. inducendo ſuꝑ eos malū pene. v Et dñs de⁹ exercituū. i. angeloꝝ ipſe. ſ. eſt. Qui

Glo. oꝛdi.

a Qui tãgit terrã. Si terra inſenſibilis ſentit creatorẽ ſuũ ꝛ ad nutũ illiꝰ cõcutiť: quãto magis hõ fragilis cuiꝰ aĩa in vaſe fictilis coꝛpoꝛis. Allego. Cũ deꝰ cõcutit terrã alicuiꝰ: cõcuſſus ſcelera ſua intelligẽs vertitur in luctũ: ꝛ ita aſcẽdit dñs quaſi fluuiꝰ cõſũmationis vt opa terrena cõſumat: et deſcẽdit ſup peccatoꝛẽ quaſi flumẽ egypti: vt in amaritudinẽ toꝛmẽtoꝝ impetu dei trudať. b Qui edificat. Quotidie dñs edificat aſcẽſionẽ in celo: cuȝ ſanctos ſuos de imo trahit ad celeſtia qbus ipſe p̃ſidet: ꝛ in eis aſcendit. Vocat etiã quẽlibet incredulũ ad fidẽ ſuã: ꝛ edomat ꝛ coquit ardoꝛẽ ſpũſſancti: ꝛ poſtea effũdit: cũ ille lõge lateq; p̃dicat
Roꝫ.5.d magnalia dei: vt vbi abũdauit delictũ ſupabũdet gratia.
c Et faſciculũ .i. gregẽ credẽtiũ: iſte faſciculus vna dei religione cõſtrictꝰ eſt: vñ ꝛ ipſa religio a religando ꝛ in faſce dñi vinciẽdo nomẽ accepit.
d Nũquid nõ vt filij. Gloriabanť iudei ꝙ erãt de ſtirpe patrũ qbus locutꝰ eſt deus: ꝙ etiã de egypto educti: ꝯtra ħ dicit dñs. Sicut creaui vos
Exo.14.e ita et ethiopes: Sicut eduxi vos de egypto: ita ꝛ iſtos alios de diuerſis ptibꝰ adduxi: ergo ne ſupbiať: qꝛ equali cõditione facti equali ſnĩe ſubiacebũt.
Allego. Allego. Ethiopes nigri ſi penitẽt poſſunt verti ĩ filios dei: capadoces q iacebãt ſub frigido aquilone vertunť in paleſtinos: vt depoſita ſupbia cadãt bibẽtes .i. ſentiẽtes iudiciũ dei. Syri .i. ſublimes trãfferunť de cyrene .i. infirmo pariete: q erãt vicini amaro mari ꝛ ſyrtibꝰ: ꝛ incipiunt ſublimes eſſe ĩ bono. ecõtra filij dei: ſi aberrant vertũtur in ethiopes: qꝛ oculi dñi ſupꝛa oĩa regna peccãtia: que oſtẽdit diabolus dño. Unde
Ro.6.b aplŝ: Nõ regnet peccatũ ĩ veſtro moꝛtali coꝛpoꝛe.
e Uerũtñ con. Quis pſeuerãtes in malo cõterat: illos q ſupplãtant vitia ꝛ vincũt in certamine nõ occidet.
f Mãdabo. vel mũdabo .i. ꝓ emũdatiõe coꝛripiã ĩ pñti ꝛ cõcutiã in die iudicij domũ iacob .i. eccliam vbiq; diſpſam.
g Et cõcutiã in cribꝛo .ſ. concuſſio fit: vt frumẽtũ ĩ hoꝛrea cõdať: ꝛ palea igni cõburať.
Sicut in cribꝛo agitatos et cõcuſſos mũdabo ꝛ eligã: vt q fuerit lapis p penitentiã de cribꝛo nõ excidat: Qui ſicut puluis ceciderit in terram pcutiať gladio ꝛ moꝛiať. Deꝰ q oĩa pugillo cõcludit p magnitudinẽ ſuã quaſi vtraq; manu tenẽs margines terre quaſi cribꝛũ huc ꝛ illuc cõcutiet vt paleis ꝛ ſoꝛdibꝰ cadentibus in terrã ſolũ frumentũ remaneat: ꝛ hoc ideo: qꝛ nõ credũt vaticinijs ꝓphetaꝝ q peccãtibꝰ penas cõminanť. h In die illa. Illato terroꝛe penaꝝ ꝓmittit ꝓſpera ꝛ leta moꝛe ſcripture ꝓphetarũ .ſ. Iudei oĩa carnaliter intelligẽtes: ħ interp̃tanť de tpe chꝛiſti ſui quẽ expectãt a quo hierlm reedificandã: ꝛ dauid regnũ reſtituẽdũ putãt. Qđ cecidit ꝛ iacet in terra diciť ſuſcitari: quia illi iacebãt in terrenis.

Reedificabo

Amos Ca. IX

a ſ qui tãte eſt potẽtie ne puteť inſufficiẽtẽ ad ħ.
a exercituũ q tãngit terrã et tabe-
ſ .i. deficiet. b ſ de duodecim tribubꝰ
ſcet: ꝛ lugebũt oẽs hãbitantes i
a ſ de captiuitate oĩs ille ppl̃s ſi pniam egerit ſicut nilus ad irrigãdã terrã aſcẽdit ꝛ ſi nõ penituerit defluet de terra ſua ſicut nilus cũ ipetu deſcen
ea. Et ãſcẽdet ſicut riuꝰ oĩs: ꝛ de-
dit in mare. a ſ ſubaudis faciet hoc.
b fluet ſicut fluuiꝰ egypti. Qui ẽdi
c ficat in celo aſcẽſionẽ ſuã: ꝛ faſci-
a ſ fide et religiõe. b ſ in aera ꝛ caloꝛe ſolis dulcoꝛatas .e.c.c.ſ.f.ter.
culũ ſuũ ſup terrã fundãuit †Qui
vocat aquas marľ: ꝛ effũdit eas
ſup faciẽ terre. †Dñs nomẽ eius.
Nũquid nõ vt filij ethiopũ: vos
d eſtis mihi filij iſrael ait dñs? Nũ
quid nõ iſrael aſcẽdere feci de ter
ſ vel philiſteos.
ra egypti: ꝛ paleſtinos de capa-
a ſ adduxi. b ſ qui mõ habitãt in damaſco. c ſ que eſt ciuitas libye vltra egyptũ.
docia: ꝛ ſyros d cyrene? Ecce ocu
a ſ qui nõ accipit pſonas. b ſ cuiuſcũq; gẽtis.
li dõmini ſup rẽgnũ peccans: et
e cõterã illud a facie terre. Uerũtñ
a ſ puniẽs oĩa regna terre. b ſ miſericoꝛs dñs miſericoꝛditer loquiť de ppl̃o ſuo. ſ ita vt penitꝰ deleať ſed reliquie ſalue erunt.
cõterens nõ cõtẽrã domũ iacob
a ſ miniſtris meis antiocho epiphane et ſucceſſoribus alexandri.
f dicit dñs. Ecce ei ego mãndabo
a ſ diſperdã. b ſ ad quas diſpſus erit.
g ꝛ cõncutiaȝ in omnibꝰ gẽntibus
domũ iſrľ: ſicut cõcutiť triticũ in
a ſ in vindicta iudicij. b ſ .i. quilibet iuſtus pondere fidei firmus.
cribꝛõ: ꝛ nõ cadet lãpillus ſuper
terrã. In gladio moꝛientur oẽs
a ſ pſeuerãtes vſq; ad moꝛtẽ in peccatis. b ſ cõfiſi in dignitate generis ꝓmittũt ſibi impunitatẽ maloꝛũ ideo mala ſuſtinebũt.
peccatõꝛes populi mei: q dicũnt
nõ appꝛopinquabit ꝛ non veni-
a ſ qđ ꝓphete minanť. b ſ nec reſurrectiõis. ſ cõfuſionis alŝ cõcuſſionis.
h et ſuper nos mãlum. † In diẽ illa

Nico. de lyra

a Qui tãgit terrã. duarũ tribuũ virga iuſticie ſue. b Et aſcẽdet ſicut riuus oĩs. p hoc deſignabať duarũ tribuũ generalis exterminatio .ſ. p fluxũ aque: ſicut dictũ eſt ca. p̃cedẽti de decẽ tribubus.
c Qui edificat in celo aſcẽſionẽ ſuã. hoc diciť: qꝛ licet deus ſit vbiq; tñ eiꝰ maieſtas relucet in celo. d Et faſciculũ ſuũ ſup terrã fũdauit. p faſciculũ intelligiť regio elemẽtaris q modica eſt reſpectu ambitꝰ celeſtis. e Qui vocat aquas maris: qꝛ vapoꝛes humidi eleuanť inde p maioꝛi pte. f Et effũdit eas. reſoluẽdo vapoꝛes ĩ pluuias. g Nũqd. Hic ꝯñr oſtendiť p̃dicte punitionis rõnabilitas. cũ dicitur: Nunqd nõ iſrľ aſcẽdere feci d terra egypti. q.d. ſic: educẽdo eas de dura ſeruitute ad terraȝ fluentẽ lacte ꝛ melle: ꝛ ideo huiꝰ bñficij ingrati ſunt magis digni punitione. h Et paleſtinos .i. philiſteos. i De cappadocia. q.d. ſic. ꝛ hoc habeť Gen̄ .x. k Et ſyros de cyrene. q.d. tranſfero gentẽ de terra ad terrã: put placet volũtati mee: ꝛ aliqñ ꝓpter demerituȝ ſue culpe. ideo ſubdiť: l Ecce oculi dñi ſup regnũ peccãs: eiꝰ peccata cõſiderãdo ꝛ puniẽdo. iõ ſubdiť: m Et conterã illud a facie terre. totaliter deſtruẽdo: tẽperat tñ iſtũ rigoꝛem q̃ꝫtũ ad iudeos. dicẽs: n Uerũtñ cõterens nõ cõterã .i. nõ deſtruã oĩno. o Domũ iacob. ſed p oꝛbẽ diſpgã. iõ ſubdiť: p Ecce eñi ꝛc. ſicut cõcutiť triticũ in cribꝛo. ad hoc eñi cõcutiť granũ in cribꝛo vt purgeť. ſic eñi pene a deo inflicte ſunt peccatoꝝ purgatiue qñ patienter toleranť. q Et nõ cadet lapillus ſup terrã .i. de verbis meis nihil trãſibit in vacuũ quin impleať. r In gladio moꝛienť omnes pctõꝛes populi mei; q ſunt in peccatis ſuis obſtinati. s Qui dicũt nõ appꝛopinquabit: qꝛ cõminatiões ꝓphetarũ friuolas reputabãt. t In die illa. Poſtq; amos denũciauit ppl̃i iſrael deſtructionẽ. hic vltimo denũciat finalẽ reparationẽ p chꝛiſtũ: dicũt tamen aliqui expoſitoꝛes catholici ꝙ ꝓpheta hic denũciat repationẽ populi iude q facta eſt in reditu captiuitatis babylonice ſup ȝoꝛobabel duce. ſed hoc nõ videť veruȝ: qꝛ populus ille nũq; fuit in tanta ꝓſperitate: q hic deſcribiť cũ ſubdiť: Ut poſſideant reliquias idumee et oẽs nationes: imo ſemp fuit in ſubiectione et ſeruitute. pꝛimo perſaꝝ. ſcđo grecoꝝ. tertio romanoꝝ. ꝓpter qđ beatꝰ Iacobus Actľ .xv. allegat hãc ſcripturã dictã de edificatione eccleſie p fidẽ. Ra. Sa. etiam exponit qđ diciť hic. Suſcitabo tabernaculũ dauid ꝛc. i. regnũ dauid: qđ ſm oẽs hebꝛeos ĩtelligiť ſuſcitãdũ p aduẽtũ meſſie. ꝛ ſic ſm Ra. Sa. ſcriptura hec loquiť de tpe chꝛiſti q̃ꝫuis erret dicẽdo hoc tẽpus futurũ: qđ iã eſt p̃teritũ. Itẽ in libꝛo ſenhedrin q apud hebꝛeos eſt autenticus diciť: Erigã tabernaculum dauid qđ cecidit. Dicit Ra. Iohãnan. In generatiõe in qua filꝰ dauid .i. meſſias venturus eſt: ſapientes magiſtri minoꝛabuntur: ꝛ ſic fuit tempoꝛe chꝛiſti: quia aliqui iudeoꝛum erant ſaducei qui negant ſpiritum et angelum et reſurrectionem quod eſt maxime erroneum. Alij vero phariſei qui ꝓpter traditiones ſuas irritauerant mandata dei quod eſt valde fatuum. Patet etiam ꝙ hec ſcriptura. Suſcitabo tabernaculũ dauid ꝛc. refertur ad tempus chꝛiſti ſm hebꝛeos: igitur ſequendo dicta beati Iacobi exponenda eſt hec littera de reedificatione eccleſie per chꝛiſtum in vnione gentiũ et iudeoꝛum: ſicut allegatur Actľ .xv. et diuiditur in duas partes: quia pꝛimo deſcribiť hec reedificatio. ſecundo reedificationis accele- ratio. ibi: Ecce dies. Ad intelligentiam pꝛimi ſciendũ ꝙ chꝛiſtus dauid noĩať in ſcriptura vete. teſta. Oſee .iij. Poſt ħ reuertenť filij iſrľ ꝛ querẽt dominũ deum ſuũ: ꝛ dauid regẽ ſuum. vbi habet tranſlatio chaldaica. Reuertenť filij iſrael: et querent cultũ dei ſui: ꝛ obedient meſſie filio dauid regi ſuo: ſicut ibidem fuit expoſitum. et ſimiliter: Hiere. xxx. Seruiẽt domino deo ſuo ꝛ dauid regi ſuo: Trãſlatio chaldaica habet: Colent coꝛã dño deo ſuo et obedient meſſie filio dauid. Item ſciendu ꝫ ꝙ vna eſt eccleſia que incepit a pꝛimo Abel iuſto vſq; ad vltimũ electũ qui in fine mundi naſciturus eſt: ſm ꝙ dicit beatus

Marginal references (Lyra): †Ã.5.c; †Actľ.15.d

a Reedificabo.vt ſicut placuit eccleſia in iudeis conſtans ex patrib⁹:ſic placeat eccleſia de iudeis ⁊ gētib⁹ cōgregata.
b Ecce dies veniũt.Iuxta litterā hec oīa cōtigerũt iudeis poſt reuerſionē de babylone:qꝛ arationi ſucceſſit meſſio ⁊ vindemie iactatio ſeminis in quo oſtēdit tanta felicitas eis data vt oīs abũdātia ſimul eis cōtingeret nec eſſet dies vlla ſine frumēto: vino ⁊ oleo:al's gaudio.

Allego. Allego. Dies veniēt.ſ.poſt aſcēſionē dñi in quibus arator.i.ille q̄ ſuũ ⁊ alioꝝ corda exarat fide ⁊ dilectione: repulſa duricia infidelitatis:vt fructũ bone opationis afferat.appbendit meſſorē.i. eum q̄ p̄dicādo verbũ dei:hoīes a curis ſeculi euellit:vt in eccl'ia dei recondat. Calcator vue eſt martyr:qui mortē ⁊ ip̄m diabolũ calcans poti⁹ q̄ꝫ recedat a fide ꝓ noīe xp̄i patiēs muſta ſui ſanguinis fũdit:vt p̄beat exemplũ alijs:

D hos oēs mittit deus in eccl'iam vt ſemen in electorũ cordib⁹ ſeminent: ⁊ a curis ſeculi ſegregent ⁊ ipſi ꝓ ſibi cōmiſſis animas ponant: ⁊ appbendit alius aliũ:qꝛ alius alij ſuccedit.
c Et facient hortos. Nec contenti hac felicitate rerũ vt amplioꝛib⁹ delitijs affluant:oīa genera virtutũ in ſeipſis adimplebũt:vt varijs floꝛibus virtutũ oꝛnati ad celeſtē paradiſum pgant. d Et plātabo eos. Et poſt hec ipſos plantatores ⁊ plātatos plātabo ſup terrā viuētiũ:⁊ ita radicem eoꝝ firmabo: vt nō poſſint amplius euelli vel in p̄ſenti:vel in futuro. naꝫ contra omnes tentationes ero cũ eis vſq; in finē ſeculi. ☞ Viſio Abdie

a ſ populum iudaicum.
ſuſcitabo tabernabulũ dauid qđ a
a ſ in ſynagoga negādo vel prius p idolatriam.
b ſ in eccleſia per apoſtolos. c ſ .i.illos qui diſſipauerant per idolatriam.
a cecidit :et reedificabo apertu ras b c
ſ loca. ſ in illis.
muroꝛum eius:⁊ ea que coꝛrue/ d
a ſ in eccl'ia de iudeis ⁊ gētib⁹ collecta. b ſ ta
rāt iſtaurabo. Et reedificabo eũ e
bernaculũ. a ſ .i.tpibus ſalomonis ⁊ dauid ſanctoꝛũ patrũ. b ſ apoſtoli et p̄dicatores.
ſicut in dieb⁹ antiquis:vt poſſi/ f
a ſ gentilem populũ qui terrenus ⁊ ſanguinari⁹ erat vt terra mutet in celeſtia.
deant reliqas idumee ⁊ oēs na/
a ſ a chꝛiſto chꝛiſtiani. ſ de quo : Pater manifeſtaui nomen tuũ hominibus.
tiones:eo q̄ inuocatũ ſit nomen
meum ſup eos:dicit dominus fa
ſ quia.
b ciens hec. Ecce dies veniunt di/ g
a ſ per hos oēs ſignificat oꝛdo p̄dicatoꝛum.
cit dominus : ⁊ cōpꝛehēdet ara/ h
toꝛ meſſoꝛē: ⁊ calcatoꝛ vue mit/ i
a ſ ſapiēter diſponēdo. b ſ apl'i alti i virtutib⁹.
tentē ſemen.† Et ſtillabunt mon/ k l
a ſ eloquioꝛũ ve.⁊ noui teſta. ſ minores colēdi.
tes dulcedinēm: ⁊ omnes colles m n
a ſ fide cōfeſſione vt nullus fruct⁹ eis deſit.
b ſ qꝛ reliquie ſalue erũt q̄ ſub diabolo captiue tenebant:vt deũ meum videant.
culti erunt. Et conuertaꝫ captiui o p
a ſ montes et colles
tatē populi mei iſrael: et edifica/ q
a ſ multitudinē gētiũ a deo derelictarũ vt ſint eccleſia dei. b ſ vt firmiter ſtēt ꝯ oēs īpugnatiōes
būt ciuitates deſertas:et ihabi/
a ſ p totũ oꝛbē:alias congregationes.
tabunt et plantabunt vineas:et
a ſ delectabunt fide ⁊ dilectione edificatoꝛũ.
c bibent vinũ earuꝫ:⁊ facient hoꝛ/
a ſ qui em̄ plantat ⁊ rigat ipſe comedit.
tos:⁊ comedent fructus eoꝛum.
d Et plātabo eos ſup humũ ſuā: ⁊ non euellā eos vltra de terra ſua quā dedi eis dicit dñs de⁹.

Finit Amos pꝛopheta.

Nico. de lyra

Greg. Homel'.vij.⁊ iſta eccl'ia vocat tabernaculũ dei ſiue xp̄i: Eſa. iiij. Et erit tabernaculũ in vmbꝛaculum diei ⁊c. Apo.xxj. Ecce tabernaculũ dei cũ hoībus ⁊c. Igit tabernaculũ iſtud in quo eſt verus dei cultus cecidit poſt diluuiũ oībus ad idolatriā declinantib⁹ a tpe nemroth q̄ coegit homines ignem adoꝛare paucis tñ exceptis:vt abꝛaā ⁊ aliq̄bus alijs fidelib⁹: multi etiā de illis q̄ deſcēderũt ab abꝛaā declinauerũt ad idolatriā:vt hiſmaelite filij cethure:⁊ idumei ab iſaac deſcendentes. Et lꝫ oēs filij iacob fuerint fideles:tñ multi poſtea ab eis deſcēdētes fuerũt idolatre:vt ptꝫ Exo. xxxij. de adoꝛatione vituli.⁊ in libꝛis Iudicũ ⁊ Reg'.de cultu idoloꝝ. Sꝫ caſum hui⁹ tabernaculi repauit xp̄s ⁊ ei⁹ diſcipuli:p quoꝛũ p̄dicationem ceſſauit idolatria p oꝛbē:⁊ vocati ſũt iudei et gētiles ad fidē:⁊ hoc eſt qđ dicit hic: In die illa.i.tpe gratie:qđ dicit dies: ad Ro.xiij. Nox p̄ceſſit dies aũt appropinquauit. a Suſcitabo tabernaculũ dauid.i. eccl'iam chꝛiſti q̄ ſm deitatē eſt ab eterno:ad Heb.xiij. Ieſus chꝛiſtus heri ⁊ hodie ipſe ⁊ in ſecula. b Qđ cecidit.p idolatriā modo p̄dicto. c Et reedificabo aperturas muroꝝ ei⁹.i. ſciſſuras gētiũ p diuerſos rit⁹:qꝛ alique colebāt iouē:⁊ alie dianā: ⁊ alie martē: ⁊ ſic đ alijs:q̄ p p̄dicationē xp̄i et apl'oꝝ reducte ſunt ad vnũ verũ dei cultũ. d Et ea q̄ coꝛruerant inſtaurabo:qꝛ multi qui coꝛruerāt a fide vni⁹ dei:ad eā ſunt releuati. e Et edificabo eũ ſicut in dieb⁹ antiquis.i.ſicut ante diluuiũ qñ oēs cōmuniter colebāt vnũ deũ ſm ipius ade īſtructionē: licet poſtea coꝛrupti fuerint cōiter carnalitate et laſciuia. Gen. vj. Omnis quippe caro coꝛrupat viā ſuā. f Vt poſſideāt reliquias idumee ⁊ oēs natiōes. Iſta aũt poſſeſſio nō ītelligit p dominiũ tpale ſed ſpirituale:inquātũ apl'i ⁊ fideles alij colla gentiũ ſubiecerũt fidei ideo Act'.xv.vbi allegat hec ſcriptura ſm trāſlationē. Lxx.que tũc multũ erat auctētica:ꝓ eo qđ dicit hic: Vt poſſideant reliquias idumee et oēs nationes: eo q̄ inuocatũ ſit nomē meũ ſup eos .đꝛ ibi: Vt requirāt ceteri hoīm dñm ⁊ oēs gentes ſup quas inuocatũ eſt nomē meũ ⁊ ideo qđ dicit hic: Eo q̄ inuocatũ ſit nomē meũ ſup eos:refert ad illos q̄ vocati ſunt ad fidē:expꝛimunt aũt hic ſpāliter idumei:qꝛ ipſi ⁊ iudei de duobus fratrib⁹ deſcēderũt.ſ.iacob et eſau:⁊ xp̄s ex iudeis deſcēdit ſm carnē: ⁊ ſimiliter apl'i ⁊ pꝛimi credentes.
g Ecce dies. Hic ꝯñr deſcribit dicte reedificationis acceleratio: q̄ facta eſt p celerē euāgelij publicationē: qꝛ viuēte adhuc beato petro ⁊ pluribus alijs apoſtolis : fides catholica fuit p totũ oꝛbē p̄dicata: ſicut pleni⁹ declaraui ſup illđ Pſ.xviij. In omnē terrā exiuit ſon⁹ eoꝝ ⁊c.⁊ breuiter pōt h̄ reſumi. Pꝛedicatio ei euāgelij incepit a hierl'm q̄ eſt in medio terre habitabilis: Act'.j.⁊ inde deriuata eſt circũquaq;:verſus aũt occidentē publicata fuit viuēte Petro: qꝛ diſcipuli ab eo miſſi in franciaꝫ ꝓ p̄dicatione euangelij:edificauerunt Senonis eccleſiam in honoꝛe beati Petri quē credebant paſſum:ſed poſtea audientes ipſum viuuꝫ nominauerunt dictam eccleſiam ſancti Petri viui: in qua pluries ego fui: ⁊ eodem tēpoꝛe fides catholica fuit p̄dicata p omnia loca notabilia regni Francie: vſq; ad mare oceanũ qđ eſt terminus terre habitabilis ſm aſtrologos. Et eadem ratione euangeliũ tunc fuit p̄dicatum verſus alias ptes a hieruſalem.ſ.oꝛientis auſtri ⁊ aquilonis:immo ꝓbabilius hoc videtur: qꝛ plures apoſtoli ⁊ alij chꝛiſti diſcipuli diſpſi fuerunt ad pꝛedicandum euangeliuꝫ verſus alias partes q̄ꝫ verſus occidentem: ⁊ ſic patet acceleratio gentium ad fidem. Item ſciendũ q̄ conuerſio gentiũ ad fidē meſſis deſignat nomine Luc.x. Meſſis quidē multa ⁊c.⁊ ſimiliter calcatio vue: ⁊ ſeminatio parabolice dicunt. Pꝛ̄phete ei hoc modo frequēter loquũt: ⁊ xp̄s i euāgelio. vñ Luce. viij. Semen eſt verbũ dei. Eſt igit ſenſus: Ecce dies veniēt id tēpus no.teſta. h Et cōpꝛehendet aratoꝛ meſſoꝛē.i. p̄dicatoꝛ ſtatim attinget ad fideliũ conuerſionē.ſicut patet Act'.ij.vbi ad p̄dicationē petri ſtatim cōuerſi ſũt tria milia.⁊. iiij.ca. quinq; milia. i Et calcatoꝛ vue.i. ꝓpinatoꝛ ſacre doctrine. k Mittē tem ſemen.i. faciet diſcipulos aptos ad p̄dicandũ.ſicut ptꝫ in actib⁹ apoſtoloꝛũ i plurib⁹ locis q̄ edocti ab eis p̄dicabāt verbũ dei. l Et ſtillabũt mō.i.apl'i ceteris p̄eminētes. m Dulcedinē.euāgelice doctrine. n Et oēs col.i.minores doctores. o Culti erunt. cultura ſpũſſancti ad ꝓferēdũ fructũ in eccleſia dei. p Et conuertā ⁊c.liberando eos de ſeruitute diaboli. q Et edificabunt ciuitates ⁊c.p hec intelligunt vniuerſi ſtatus eccleſie: p ciuitates ſtatus cōiugatoꝝ in q̄ reqꝛit cōſenſus aīoꝛũ .vñ ⁊ ciuitas dicit ciuiũ vnitas:p vineas vero ſtat⁹ p̄latoꝝ et doctoꝝ. vñ et xp̄s dixit apl'is Ioh.xv. Ego ſũ vitis ⁊ vos palmites. p hoꝛtos vero ſtat⁹ religioſoꝝ: q̄ ſunt clauſi ſub diſciplina regulari. Iſti eñ ſtat⁹ ſũt inſtituti a tpib⁹ apoſtoloꝛũ et diſcipuloꝛũ xp̄i. Et pceptio vtilitatis ſeu fruct⁹ cōſequēt' ē cōſecutio meriti i p̄ſenti et p̄mij i futuro: qđ nobis cōcedat ⁊c.

Johel.3.

Moraliter.

Ca. IX. c† Vidi dñm ſtātē. Hic amos ꝓphetat ꝯ regnũ duaꝝ tribuũ i q̄ erat dñi tēplũ ⁊ p h̄ ſignificat cōminatio dei ſup miniſtros eccl'ie militātis cũ đꝛ: † Vidi dñm ſtantē ſup altare.i. ſup miniſtros eccleſie ad punitionē ſue malitie. c† Percute cardinem.i.

malū pontificē. f† Et cōmoueant ſupliminaria.i. puniant mali clerici ab eo ſupportati.ꝛ ſubdit cā cū dr: g† Auari/cia eni in capite oīm.qui caput eſt eoꝝ. h† Et nouiſſimū eoꝝ in gladio cadet.i.minimus de clero dei vindictā nō euadet. k† Nō erit fuga eis.ſ.a dei vindicta ideo ſequit: l† Si de ſcenderint vſqꝫ ad infernū.i.ſi recurrerint ad cōſulendū demo nes ꝓ ſua euaſione.ſicut fecit ſaul.j.Reg.xxviij. m† Inde man⁹ mea educet eos.recurſū ſuū fruſtrādo. o† Et ſi aſcen derint in celū.ſācꝫos depcando.nō iuuabunt ab eis: qꝛ ſūt in digni. † Et ſi fuerint abſconditi in vertice carmeli.i.ſi fue/rint cōfiſi de orationib⁹ religioſorū eis nō valebit: qꝛ ponunt īpedimētū. q† Et ſi celauerint ſe ꝛc̄.q.d.hoc ē īpoſſibile qꝛ nuda ꝛ apta oculis dei ſūt oīa: Heb.iiij. s† Et ſi abierint in captiuitatē ꝛc̄.q.d.ibi pſequar eos ſupaddēdo afflictionem. v† Et dñs de⁹ exercituū ꝛc̄.q.d.nō pōt ei⁹ effect⁹ impediri. b† Et aſcēdet ſicut oīs riu⁹ ꝛc̄.Exponat ſicut ī capi.pcedēti. c† Qui edificat.Hic loquit de bonis eccl'ie miniſtris.d. Qui edificat aſcēſionē ſuā in celo.diuina cōtēplando. d† Et faſciculū ſuū.opa pietatis exercēdo. e† Qui vocat aquas maris.i.vere penitētes ad ſui cognitionē. f† Et effū/dit eas.p ſanā doctrinā vt patet in paulo. g† Nūqd vt filij ethiopū eſtis.hoc dr ꝓpter aliquos q̄ poſt diuinā vocationē ad vomitū reuertunt: ꝛ ſic peiores fiunt qꝫ pri⁹. † Nūqd nō iſrl' aſcēdere feci de terra egypti.i.de tenebris peccati.q. d.ſic: ꝓpter qd redit⁹ ad vomitū aggrauat peccatū.Et ſequi tur pena cū dr: p† Ecce mādabo ego ꝛ cōcutiā ꝛc̄. t† In die illo ſuſcitabo tabernaculū ꝛc̄.Iſtud vſqꝫ ad finē capituli expoſui lr̄aliter de aduētu xp̄i qd alij doctores exponūt d re edificatione tēpli p zorobabel ꝛ ſocios eius.Et ſic expoſitio mea litteralis eſt etiā ſpūalis reſpectu illius expoſitionis.ꝓ pter quod de alia ptranſeo quo ad pſens.

In ca.ix.vbi dr in poſtil.Nunqd.Hic pñr oſtendit.

Additio. Poſtillator in hoc loco omiſit illud expo nere qd dicit in littera: Nunqd nō vt filij ethiopū vos eſtis mihi filij iſrael ait dñs.cui⁹ ſenſus cū cōti nuatione ad ſequētia habet in Glo.vbi ſic dicit: Gloriabant iudei: qꝛ erāt de ſtirpe patrū qbus locutus eſt de⁹ ꝛ ꝙ etiā d egypto eos eduxit.ꝯtra hoc quoqꝫ dicit dñs: Sicut creaui vos: ita ꝛ ethiopes.ſicut eduxi vos de egypto: ita ꝛ iſtos ali os de diuerſis ptib⁹ adduxi: ꝫ non ſupbiatis: quia equali cōditione facti equali ſentētie ſubiacebūt.hec ī Glo.ſm quā iſta dicunt ad cōterendū ſupbiā eorū.de qua ſubdit: Et ecce oculi domini ſup regnū peccans et conteram illud.

Explicit Amos ꝓpheta.

Nico. de lyra

Incipit expoſitio ꝓlogi in Abdiā ꝓphetā p frēm Guilhelmū Britonē.

a Iacob patriarcha ꝛc̄. Iſte ꝓlogus diuidit in tres ptes. In pma ponit materia operis ſequētis.ſ.ipīus ꝓphete cū dr: Iacob priarcha ꝛc̄. Et qꝛ metaphorice ī pſona edom ꝯtra idumeos ꝓphetia dirigit. In ſcda pte ſubditur rō metaphore.ibi: Et qꝛ ppl's iſrl'. In tertia vero pte ponit notificatio ipī⁹ ꝓphete.ibi: Hebrei hūc dicūt: licet q̄/dā incipiāt ibi ꝓlogū: ſed melius mi hi videt: vt in eodē ꝓlogo pcedenti/bus cōtinuet. His viſis littere inſiſta m⁹ ꝛ exponēdo ſubdiuidam⁹: Iacob patriarcha.i. patrū pnceps. Habuit eni.xij.filios a qbus tribus.xij. deſcē derunt. b Qui ob rubore corpo ris ſui edom hebrea lingua appellat⁹ eſt.Cōtra: Geñ.xxv. Cū veniſſet eſau laſſus de agro ait: Da mihi d coctio/ne hac rufa: qꝛ opido laſſus ſum. Q̄/obrem vocatū eſt nomē ei⁹ edom. Re/ſpōdeo: ꝓpter vtrūqꝫ ſic appellat⁹ eſt ſcꝫ ꝓpter ruborem pulmēti ꝛ corpis. Sic ergo primo aſſignat noīs ratio. ſecūdo ſubdit fratris pſecutio. cū di/cit: Is memoratū ꝛc̄. tertio transfert ad alios pſecutionis ſimilitudo. ibi: Qua de cauſa ꝛc̄. c Qui iſrl' no/men acceperat. Cōtra Geñ.xxxij. Ne/quaqꝫ vocabit nomē tuū iacob ſed iſ/rael. Diu aūt ante odio habit⁹ fuerat ſicut patet Geñ.xxvij. vbi dicit eſau: Uenient dies luctus patris mei: ꝛ oc/cidam iacob fratrē meuz. Reſponſio: poſſet dici ꝙ iſrl' eſt genitiui caſus et ī terptat vir vidēs deū: ꝛ ꝙ frater ipſi us eſau nomē acceperat iacob: qd in/terptat luctator vel ſupplantator: et iſtud nomē recte eſt videntiū deū: qui diuino intuitu impugnāt vitia ꝛ ſup/plātāt. Uel poteſt dici ꝙ acceperat in diſpoſitione diuina. Plani⁹ ꝛ veri⁹ vt credo pōt dici ꝙ ad lr̄az iā iſrl' vocat⁹ fuerat ſicut dr Geñ.xxxij. Cū eſau ve/nit ei obuiā vt eū interficeret: ſed pla/cat⁹ munerib⁹ ꝛ humilitate iacob: ſicut habet Geñ.xxxiij. eū nō interfecit. d Qua de cauſa.ꝛc̄.ex eo ꝙ dictū eſt ꝙ edō pſecutus eſt iacob infert ꝙ oēs pſecutores filioꝝ iacob edom appellati ſunt: ex quo relinquit ꝙ ꝯtra oēs tales eſt ꝓphetia ſcꝫ ꝯtra idumeos vere vel interptatiue. e Et qꝛ ppl's iſrael. Hic ponit rō metaphore: quare.ſ. in pſona edom cōminat pſecutorib⁹ iſra elis: Fit āt iſta cōminatio ꝓpter duo: primū ē pſecutio iſrl'.ſcdm ē ſupbia de victoria: q notat.ibi: Qd nō dei indi gnatiōe ꝛc̄.dicit igit. Et qꝛ ppl's iſrl'. id eſt due tribus. f De captiuitate chaldeoꝝ.de qua legit.iiij.Reg.xxv. g Reuocat⁹.ſicut habet. ij.Paral'. vl.et.j.Eſdre.j. h Ab alio regno. quocūqꝫ.ſ.grecoꝝ vel babyloniorum vel idumeoꝝ. i Ideo hoc regnū.ſ. idumee vel aliud qdcūqꝫ. k Per/ſecutū eſt. Amos.i.eo ꝙ pſecut⁹ ſit in gladio fratrē ſuū. l Populū.iſrl'. m Supatū gloriabat.quaſi ſupaſ/ſet ꝓpria virtute: nō diuina indigna/tione. n De quo regno ꝛc̄. Hic oſtē dit iuſta eſſe cōminatio ꝯtra illos: et primo oſtēdit hoc p locū ab auctori/tate.ibi: Memorare ꝛc̄.ſcdo p locū a minori.ibi: Nā reliqua lectione ꝛc̄. o In pſalmo.ſ. Sup flumina baby/lonis. p Memorare dñe filiorum edom.i.puni eos ꝓ eo qd fecerūt. q In die.reſtitutionis. r Hieru/ſalē.quā īpediūt dicit gloſa. Uel: In die quo euertere volūt: Hierl'm. adiū eti babylonijs. Filij eniz edom .i.idu mei impedimēto fuerūt iudeis reedi/ficantib⁹ hierl'm poſt reditū de baby/lonia. s Nā reliqua ꝛc̄. Hic argu/it a minori ſic: Si in hoc eodem ꝓphe ta fit cōminatio ꝯtra gētes alias que nō ita meruerunt ſicut idumei: multo forti⁹ ꝯ iſtos.dicit igit: Nam reliqua lectione.hui⁹ libri. t Cōphēſa. ibi: Iuxta eſt dies dñi ſup oēs gentes. v Ob cauſas.ſ.qꝛ inſtar eſau filios iſrael impugnauerūt: ꝛ de malis eoꝝ gaudebāt. x Regnūqꝫ dei. vnde in fine iſtius libri dicit: Et erit domino regnum. quaſi dicat: dicta contenta in prophetia ſignant ꝙ pena infere/tur alijs regnis et iſrael erit regnum dño. y Hebrei hūc eſſe ꝛc̄. Hic no/tificat propheta multipliciter. Pri/mo enim oſtenditur quis ſit.cum dici tur: Hebrei hunc eſſe ꝛc̄.ſecūdo oſten/ditur vbi ſepultus fuit.ibi: Sepulchruz quoqꝫ eius . tertio oſtenditur meritum doni prophetie quod habuit.ibi: Igit quia centum prophetas ꝛc̄. quarto oſtenditur conuenien/tia nominationis que ei cum paulo congruit.ibi: Et ſicut ſte/phanus. Dicit igitur: Hebrei hunc dicūt. hoc dicit quia vi/detur

Margin notes: †Geñ.25.b †Ibi.27.g †1.Eſd.1 b Pš.136. †3 Re.18.c

Incipit prologus beati Hie/ronymi in Abdiam ꝓphetam.

a b I†Acob patriarcha fratrem habuit eſau qui ob ruborez corporis ſui edom hebrea lingua appellatus eſt: qd latine ſanguineus dicit.† c Is memoratū fratrem ſuum qui iſrael nomē acceperat: graui odio cō/motus interimere conatus eſt. d Qua de cauſa oēs qui populuz iſrael hoc eſt filios patriarche ia/cob predicti eſau odium imitati perſecuti ſūt: eſau ꝛ edom appel/lati ſunt. e †Et quia populus iſrael f de captiuitate chaldeorum per g cyrum regem perſarum nutu dei h reuocatus in hieruſalē: ab alio re/gno grauiter afflictus atqꝫ op/preſſus eſt: i ideo hoc regnum qd more eſau predictum populum k perſecutum eſt: per denunciatio/nē abdie prophete increpatur ꝙ non dei indignatiōe: ſed ſua vir/tute l m populū ſupatū gloriabatur. n De quo regno olim p dauid in o pſalmo .cxxxvj. dictum eſt: p Me/morare dñe q filioꝝ edō in die r hie/ruſalem. s Nā reliqua lectione t con/prehenſa futurum in gētes iudi/cium v ob cauſas lectione cōprehē/ſas: x regnūqꝫ dei in populo iſrael ſignificat.† y Hebrei hūc eſſe dicūt